ISSN 1814—4357

дачникам садівникам городникам

Всеукраїнський щомісячний журнал

Дім • Сад • Город

№4 квітень 2007

Посадіть троянди

Міні-фонтан у садку

Просто смачно

Гостинні сільські садиби України запрошують Вас на відпочинок! Завітайте і відчуйте смак сільського зеленого туризму!

Де отримати інформацію про місця розташування та програми відпочинку у селах України; маршрути сільського, аграрного, екологічного туризму й інших видів відпочинку та розваг; фестивалі та виставки-ярмарки?
Ознайомитись із виробами майстрів народних промислів, місцевої кухні, традиціями, обладнанням та інвентарем для відпочинку у селі, друкованими виданнями?
Отримати поради та рекомендації початківцям, програми та проекти розвитку інфраструктури для сільського туризму?

П'ята всеукраїнська виставка-ярмарок сільського зеленого туризму „Українське село запрошує" 18–19 травня 2007 року

Музей народної архітектури та побуту НАН України

Організатори:
Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні
Журнал "Туризм сільський зелений"
Колективне підприємство "Дім, сад, город"
Контакти:
тел. (044) 223-38-17, факс 428-10-03, 8 (067) 252-10-12, 8 (067) 953-77-35,
e-mail: vgt@i.com.ua, vgt@ukrpost.ua, www.greentour.com.ua, www.dimsadgorod.com
За підтримки:
Державної служби туризму і курортів

Журнал „Туризм сільський зелений"

Передплатне періодичне видання

❖ це каталог, у якому розміщуються запрошення від господарів, і який має за мету зробити інформацію про садиби України доступною для широкого кола читачів та споживачів;

❖ це журнал, який ознайомлює із подіями та заходами, пов'язаними із цією сферою діяльності (виставками, фестивалями, набутим досвідом та ін.). На його сторінках друкується Порадник організатору та власнику садиби, який має консультативний характер і ознайомлює з практичними сторонами сільського туризму.

Передплатний індекс 40307.

Садиба "Бокораш"
Гичка Михайло Олексійович,
с. Синевир, б. 1422,
Міжгірський р-н,
Закарпатська обл., 90041,
тел: +38 03146 27697, моб +38 097 431 84 63
Веб-сайт: www.bokorash.boom.ru

Садиба "Чайка"
Долинко Олександр Володимирович,
м. Гола Пристань,
вул. Дніпрова, 78,
Голопристанський р-н,
Херсонська обл.,
тел: +38 05539 22 444, 78 544, моб +38 097 331 24 54

Садиба "Звенигород"
Кайнов Сергій Миколайович,
с. Балико-Щучинка,
вул. Польова, 22,
Кагарлицький р-н,
Київська обл.,
тел: +38 050 469 02 52

БОМБАРДИР™

врожаїв командир

Увага! Візьміть участь у всеукраїнському конкурсі «Ми обираємо «Бомбардир».

Конкурс триває з 31 березня по 31 травня 2007 року

Умови конкурсу:

1. **Придбай** препарат **«Бомбардир»** в торгівельній мережі «Вассма».
2. **Зроби** одну загальну **фотографію** з якомога більшою кількістю сусідів по городу (дачній ділянці) з самостійно виготовленим плакатом чи транспарантом «Ми обираємо «Бомбардир» та з упаковкою препарату «Бомбардир»
3. **Додай** до фотографії **розповідь** «Мій найкращий досвід застосування препарату «Бомбардир»
4. **Надішли** фото з розповіддю до 31 травня 2007 року рекомендованим листом за адресою: **01004, м. Київ, вул. Басейна, 3, оф. 31 з поміткою «на конкурс»**
5. **Отримай цінний приз** *

**** Призи:***

1 місце – 5000 гривень

2 місце – телевізор

3 місце – цифровий фотоапарат

100 найкращих учасників – отримають фірмові футболки

Ліцензія АБ№ 323733

Переможці визначаються за такими критеріями:

1. Найбільша кількість сусідів на фото з упаковкою препарату «Бомбардир»
2. Оригінальність фото та виготовленого транспаранту «Ми обираємо «Бомбардир»
3. Найбільш цікава розповідь про досвід використання препарату «Бомбардир»

довідки за телефоном **8-800-50-175-40** дзвінки по Україні зі стаціонарних телефонів безкоштовні

Ексклюзивний дистриб`ютор на территорії України

Торговий дім «ВАССМА» 02218, м. Київ, вул. Кибальчича, 2-а, 4 поверх

Тел./факс : (044) 540-03-67, 542-94-06 e-mail: office@vassma.com.ua

Chemical-Agro

Вітамінна скарбниця

Цибулю ріпчасту культивують уже понад 3500 років, а на території України – понад 1000. В їжу використовують усі частини – як цибулини, так і зелене листя. Нестандартні цибулини застосовують для вигонки на зелене перо в закритому ґрунті у несезонний період.

Цибулю рекомендують вживати всім і завжди, а особливо у зимово-осінній період. При вживанні 100–150 г зеленої цибулі можна повністю задовольнити добову потребу організму в аскорбіновій кислоті та каротині. За даними Науково-дослідного інституту харчування, річна норма споживання цибулинних овочів на одного жителя у середньому повинна становити не менше 10 кг, у тому числі зеленого листя – 1,9 кг.

Цибулини ріпчастої багаті, насамперед, на цукри (4–14 %) та ефірні олії, містять у своєму складі цинк, кремній, мідь, кальцій, фосфор, титан – близько двох десятків різних елементів таблиці Менделєєва, і таку саму кількість органічних кислот й амінокислот.

У цибулі прихована велика цілюща сила. Це справжня вітамінна скарбниця. Вміст вітаміну С у зеленому пері становить 20–60 мг/100 г, а у цибулинах – 5–10; вітаміну B_1 (тіамін) відповідно 0,02–0,05 та 0,05–0,1мг/100 г; B_2 (рибофлавін) – 0,07–0,1 та 0,02–0,04; РР (ніацин, нікотинова кислота) – 0,2–0,3 та 0,3–0,6; B_9 (фолацин, фолієва кислота) – у зеленій цибулі 10–12 мг/100 г; Е (токоферол) – у зелені 1–12 мг; А (ретинол, провітамін А, бета-каротин) – 2–3,7 мг.

Кислий смак листків та цибулин зумовлений наявністю кислот, найважливіші з-поміж них – яблучна та лимонна. Цибуля містить цінні ефірні олії, переважна більшість їх – фітонциди. Ефірна олія цибулі ріпчастої має бактерицидну, дезінфікуючу дію, збуджує апетит.

Завдяки багатому біохімічному складу цибулю ріпчасту широко застосовують у народній медицині, вона по праву вважається одним із найкращих засобів для профілактики й лікування застуди. Цибуля, як вважають дієтологи, не тільки збагачує раціон людини на калій та кальцій, а також позитивно впливає на весь організм у цілому. Досліджено, що рівень холестерину нижчий у людей, які регулярно вживають цибулю. Вона запобігає появі склерозу, артриту, цукрового діабету, ракових захворювань, є чудовим відхаркувальним, протицинготним, протиглистяним засобом. Крім того, останні дослідження засвідчили, що цибулини містять речовини, які впливають заспокійливо: якщо перед сном з'їсти велику цибулину, можна позбутися безсоння. А щоб не було запаху цибулі після її вживання, рекомендують пожувати зелень петрушки.

Потреби рослин у теплі, світлі та поживних речовинах

Вимоги до тепла. Цибуля ріпчаста – порівняно холодостійка рослина. Вона легко витримує весняні заморозки, але у фазі петлі сходи можуть загинути за температури мінус 2–3°С.

Насіння її проростає за температури 4–5°С. З підвищенням її до 10–15°С сходи з'являються через 12–17 діб. Цибуля-сіянка проростає за температури 1–2°С протягом 10–12 діб. Оптимальна температура для росту рослин – 17–22°С, а максимальна – 33°С.

У теплу погоду інтенсивніше розвивається надземна маса рослин, а при низьких температурах – коренева система. Тому для одержання високих урожаїв цибулю необхідно висівати якомога раніше.

Щоб не допустити стрілкування цибулі, вирощуваної з сіянки, її в зимовий період зберігають за 18–22°С, а вибірок – 20–24°С. Однак, за такої температури цибулини значно втрачають свою масу. Восени сіянку добре просушують і зберігають за температури 18–20°С і відносної вологості повітря 60–70%, взимку мінус 3 – плюс 1°С, а навесні за 20–30 діб до висаджування – при 20–25°С.

Вимоги до світла. Цибуля ріпчаста потребує високої інтенсивності освітлення, особливо коли її вирощують з насіння. Це рослина довгого дня, для належного росту й розвитку тривалість світлової доби має становити 15–16 годин. У разі вегетативного розмноження вибагливість рослин до інтенсивності освітлення дещо знижується у початкові фази росту, оскільки в цей період листки наростають за рахунок поживних речовин цибулини. Скорочення тривалості дня, як і зниження температури, гальмує процеси формування цибулин, тому за літньої сівби насінням рослини до пізньої осені продовжують наростати, не утворюючи цибулин. Такі рослини, за нашими даними, після розмерзання ґрунту швидко відростають, після чого дружно стрілкують, зацвітають і дають насіння.

Вимоги до вологості ґрунту та повітря. Ці вимоги змінюються залежно від росту й розвитку рослин. Зокрема, для проростання насіння оптимальна вологість ґрунту – 85–90% НВ. Це пов'язано з тим, що насіння має тверду оболонку, просочену ефірною олією, через що погано вбирає воду та повільно бубнявіє. Тому насіння дружніше проростає рано навесні, коли в ґрунті є достатні запаси вологи. У подальшому рослини також добре ростуть за оптимальної вологості ґрунту в межах 70–85% НВ і відносної вологості повітря 60–70%. За вищої відносної вологості повітря вони уражуються несправжньою борошнистою росою. Для забезпечення оптимальної вологості ґрунту в південних районах посіви поливають, залежно від погодних умов року.

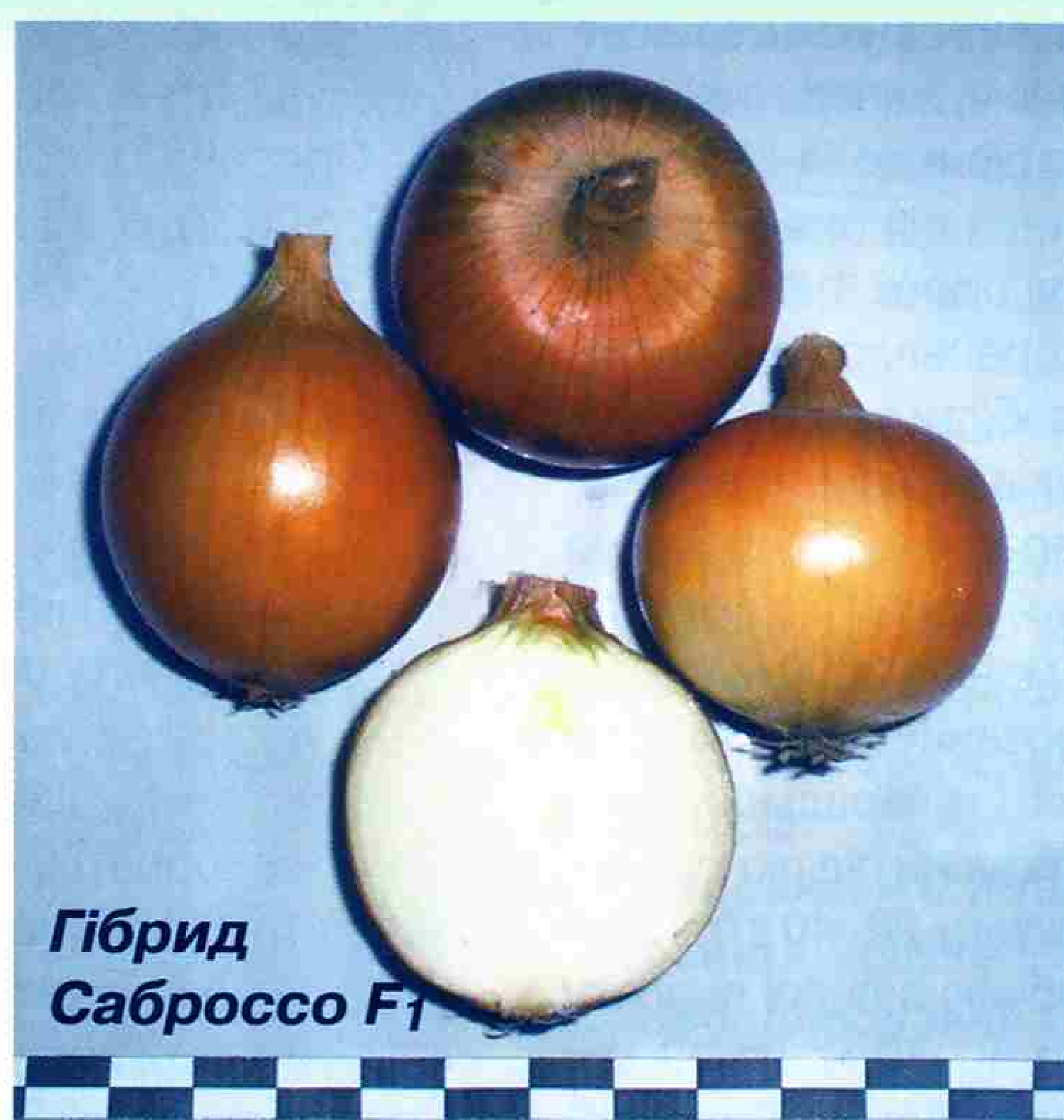
Наприкінці вегетації сформовані цибулини краще визрівають за обмеженої вологості ґрунту й особливо зниженої відносної вологості повітря (до 50–60%). Тому за 20–30 діб до збирання врожаю поливи припиняють. Це сприяє доброму визріванню цибулин, швидкому вкриванню їх покривними лусками, розм'якшенню несправжнього стебла, виляганню листків та відмиранню кореневої системи.

Вимоги до родючості ґрунту і ґрунтового живлення. Рослини цибулі ріпчастої доволі вибагливі до родючості ґрунту. Тому її посіви потрібно розміщувати на високородючих, пухких, багатих на органічні речовини, структурних, чис-

Сорт Халцедон

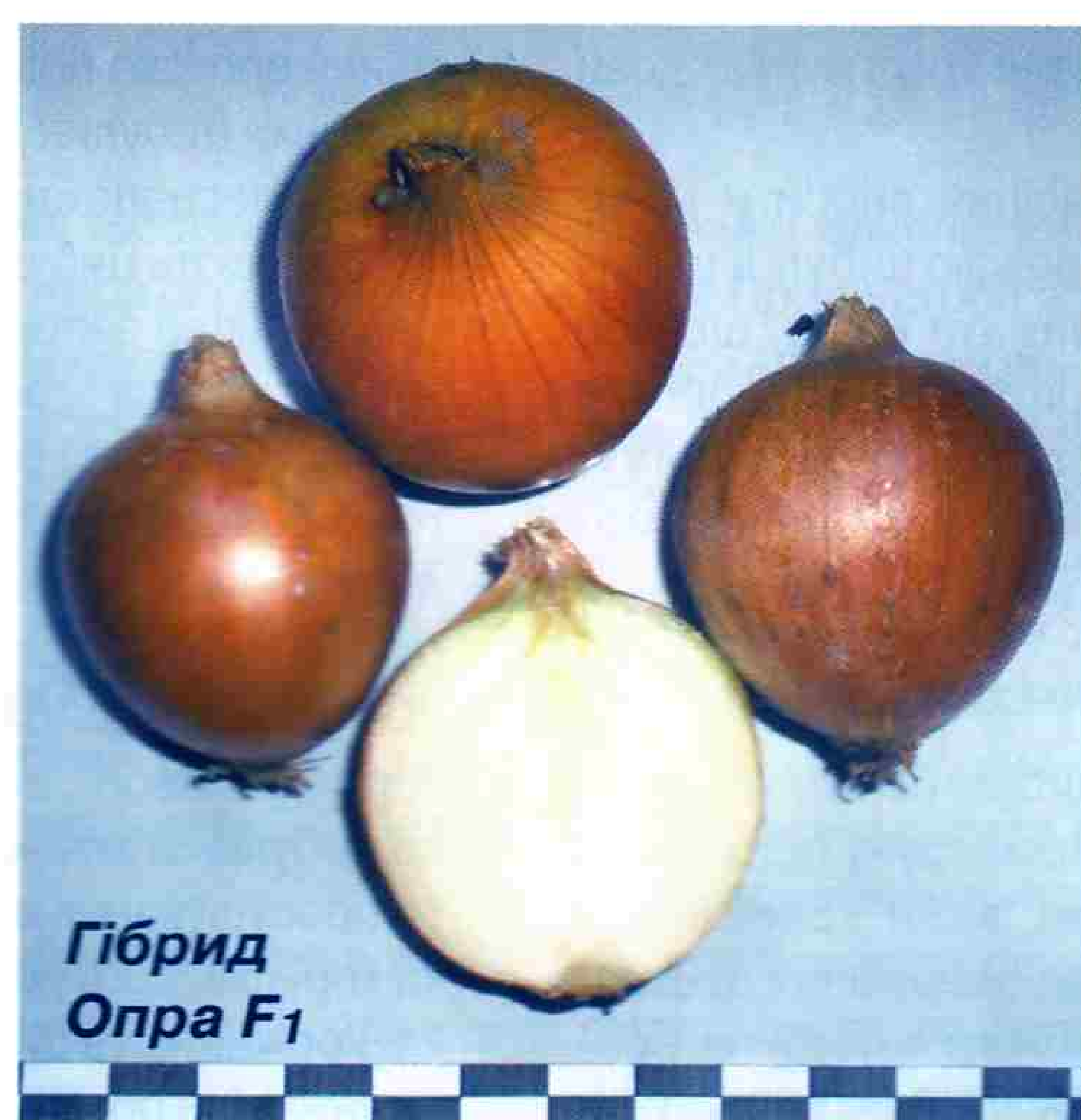

тих від бур'янів ґрунтах. Непридатні для її вирощування важкі, перезволожені й кислі ґрунти.

Найвищі врожаї цибулі одержують на перегнійно-карбонатних, чорноземних і сірих опідзолених ґрунтах. Добре росте вона на ґрунтах з нейтральною або слаболужною реакцією. На кислі ґрунти реагує негативно, що необхідно враховувати, обираючи форми добрив.

Підвищена вибагливість цибулі до родючості ґрунту пов'язана з тим, що вона, порівняно з іншими овочевими культурами, формує невелику й слабко розгалужену кореневу систему, більша частина якої розміщена в орному шарі.

Поживні речовини рослини цибулі протягом вегетаційного періоду засвоюють неоднаково. ***Азот*** інтенсивно використовують у період наростання листкового апарата. У період формування цибулин потреба в азоті дещо знижується, а надлишок його, особливо за дефіциту калію, сприяє дальшому наростанню листків і затримує визрівання цибулин. Тому потреба у ***фосфорі та калії*** в період формування і дозрівання цибулин зростає. На початку вегетації рослини негативно реагують на високу концентрацію ґрунтового розчину, тому не рекомендується вносити в рядки високі норми мінеральних добрив.

Сорти та гібриди

Згідно з класифікацією Ф.А. Ткаченка, цибулю ріпчасту поділяють на три різновиди: ***гостру, напівгостру й солодку.*** Більшість сортів належить до гострої. Цибулини її добре вкриті у 2–3 шари міцними, сухими покривними лусками. Вони складаються з багатьох тонких або середніх за товщиною щільних соковитих лусок. Денце у них просте або розгалужене, кількість зачатків від 1 до 5 і більше. Цибулини мають тривалий період спокою, добре зберігаються. Крім того, в гострих сортів вміст цукрів завжди більший, ніж у напівгострих та солодких.

Напівгострі сорти належать до малогніздої цибулі, мають триваліший період вегетації й дещо вищу врожайність. Цибулини у них формують товстіші соковиті луски. Період спокою коротший, цибулини нещільні. Денце просте, бруньок мало.

До солодкої (салатної) цибулі належать сорти з високими смаковими якостями. Всі вони малогнізді та малозачаткові Відзначаються найвищою продуктивністю і найтривалішим вегетаційним періодом.

Халцедон. Середньостиглий сорт, вегетаційний період – 130 днів. Високоврожайний, універсального призначення. Цибулини золотисті, округлої форми, масою до 150 г, соковиті, з гострим смаком. Найкращий сорт для тривалого зберігання. Використовують у свіжому, сушеному, замороженому вигляді.

Універсо F_1. Середньостиглий гібрид, вегетаційний період 115–120 днів, напівгострий, придатний для тривалого зберігання. Цибулини округлі, золотисто-коричневого кольору, масою до 110–200 г. Внутрішні луски дуже соковиті. Гібрид стійкий до хвороб.

Сабросса F_1. Середньостиглий гібрид універсального призначення. Вегетаційний період – 115–120 днів. Цибулини округлі, злегка приплюснуті, золотисто-коричневого кольору, з тонкою шийкою. Середня маса товарної цибулини – 110–170 г . Придатний для тривалого зберігання.

Комета F_1. Гібрид універсального призначення. Цибулини округлі, білого кольору. Внутрішні луски товсті й соковиті. Маса цибулини 120–150 г. Рекомендується для використання свіжим.

Опра F_1. Високоврожайний, середньостиглий гібрид. Цибулини округлі, золотисто-коричневого кольору. Придатний для тривалого зберігання.

Для приготування їжі використовують, здебільшого, гострі сорти, напівгострі та солодкі – як приправу до салатів. На зберігання закладають тільки гострі сорти.

Агротехніка вирощування

Цибулю ріпчасту вирощують із насіння, сіянкою (арбажейкою) і розсадним способом. У центральних та західних об-

ДІМ·САД·ГОРОД **№4** **2007 р.**
Щомісячний виробничо-практичний журнал
Засновник і видавець — КП "Редакція журналу "Дім, сад, город"
Зареєстрований Міністерством інформації України, серія КВ, №3536 від 23.10.98 р.
Видається з січня 1989 р.

ластях гострі й напівгострі сорти цибулі вирощують із насіння, сіянкою і рідко – розсадою; у південних районах гострі та напівгострі сорти – із насіння і частково сіянкою, а солодкі – розсадою.

Кращі попередники – рання картопля, огірок, помідор. Не бажано її вирощувати після столових коренеплодів (буряка, моркви, літньої редьки тощо). Щоб запобігти ураженню цибулі хворобами й пошкодженню шкідниками, на одному місці можна розміщувати не раніше, ніж через 4–5 років. З цією ж метою між посівами цибулі першого й другого років має дотримуватися просторова ізоляція не менше 1000 м.

Коренева система у цибулі слаборозвинута, тому вона досить чутлива до внесення органічних і мінеральних добрив. У всіх ґрунтово-кліматичних зонах України під цю культуру необхідно вносити перегній із розрахунку 20–40 т/га. Деякі овочівники замість перегною під цибулю з осені вносять витриманий протягом року компост по 50–70 кг на 10 $м^2$, фосфорні та калійні добрива з розрахунку 150–200 г на 10 $м^2$, а азотні – навесні перед сівбою або висаджуванням у тій самій дозі. В умовах зрошення і на підзолистих ґрунтах дози перегною збільшують до 30–60 т/га.

Ефективно одночасно з висівом насіння вносити мінеральне добриво ($N_{20}P_{30}K_{20}$). Приріст урожаю цибулі в цьому випадку становить 23–26 ц/га. Слід зважати на те, що при внесенні високих доз азотних добрив інтенсивно наростає перо, а формування цибулин затримується і врожай знижується. Крім того, досліджено, що цибулини, вирощені в умовах надмірного азотного живлення, погано зберігаються.

Особливості вирощування з насіння

Для одержання товарного врожаю цибулі ріпчастої насіння потрібно висівати якомога раніше (коли ґрунт піддається обробітку), навіть у лютневі та березневі "вікна". Запізнення з сівбою навіть на 3–5 діб призводить до одержання зріджених сходів, поганого визрівання цибулин та зниження врожаю. Це пов'язано з тим, що насіння цибулі висівають на глибину до 2–3 см (залежно від зони), воно довго сходить, а верхній шар ґрунту навесні швидко пересихає.

Насіння має тверду оболонку, просочену ефірною олією, тому погано вбирає воду і повільно бубнявіє. Щоб швидше з'явилися сходи, його на 2–3 доби намочують у воді з температурою 23–25°С, воду двічі–тричі міняють. Потім насіння просушують до сипкого стану і висівають.

Способи сівби: широкорядний (45 см), стрічковий (20+50 см) або широкосмуговий (ширина міжрядь 45 і 60 см, смуги – відповідно 4–5 і 8–10 см). Норма висіву насіння – 8–10 кг/га, а під час сівби сівалками точного висіву – 3–4 кг/га. Глибина загортання насіння – 0,5–3 см. До сівби та після неї площу коткують.

У разі появи на площі ґрунтової кірки (якщо під верхом ще немає проростків) посіви боронують легкими боронами впоперек напрямку рядків. Коли з'являться сходи, розпушують міжряддя. Подальший догляд за посівами полягає у 3–4-разовому розпушуванні міжрядь, систематичному знищенні бур'янів, боротьбі з шкідниками й хворобами. Розпушувати краще після поливу або випадання дощу, коли ґрунт підсохне і добре розпушується.

Посіви цибулі у південних районах поливають 5–7 разів (поливна норма 250–400 $м^3$/га води), у Лісостепу та на Поліссі 1–5 разів (150–300 $м^3$/га). За 20–30 діб до початку збирання врожаю поливи припиняють, що сприяє кращому визріванню цибулин (ознакою доброго визрівання є розм'якшення несправжнього стебла та вилягання пера).

Збирають цибулю з середини серпня до першої декади вересня. Якщо запізнитися зі збиранням, то через 8–10 діб ріст відновлюється і такі цибулини стають непридатними до зберігання. Необхідно робити це в суху сонячну погоду. Зібрану цибулю вкладають у валки для просушування, а в дощову погоду – під навісами. Якщо перо не вилягає, то для прискорення визрівання цибулин слід підрізати кореневу систему рослин за 10–15 діб до збирання врожаю. Ні в якому разі не можна "витоптувати перо", оскільки це призводить до травмування шийки цибулин й інтенсивного поширення хвороб. Після належного просушування від цибулин відокремлюють залишки листків та корінців, сортують і використовують за призначенням.

Урожайність цибулі ріпчастої при вирощувані з насіння за належної агротехніки становить 30–40 т/га.

Оксана ЗАВАДСЬКА,
кандидат сільськогосподарських наук,
Ірина ВІНТОНЯК,
здобувач,
Національний аграрний університет

Чотири обороти у двох плівкових теплицях

Вирощуванням овочів займаюсь ось уже шостий рік і на площі 0,02 га стабільно організовую чотири сівообороти за сезон у двох плівкових теплицях. Роботу розпочинаю ще в середині жовтня попереднього сезону. Добре заправивши органікою ґрунт, висаджую під зиму цибулю-сіянку мостовим способом. Майже всю зиму, аж до початку лютого, висаджену сіянку яровизую, а 28 січня – 1 лютого вкриваю теплиці і розпочинаю сезон. За допомогою аварійного опалення намагаюся підтримувати сталий температурний режим – не нижче 12°С, хоча критична температура може сягати 5°С без шкоди для врожаю.

Свято 8 Березня – сигнал для початку збирання першого врожаю, а разом з ним і отримання непоганих доходів, адже перша зелень завжди має досить високу ціну.

Другий засів теплиць збігається з другою декадою березня. І тут попит породжує пропозицію. Найціннішими культурами в період з кінця квітня до початку травня є розсада ранніх овочів. Конвеєрний спосіб її вирощування дає можливість з обмежених площ отримувати максимальний результат, економлячи при цьому енергію для обігріву, мінеральні препарати та засоби захисту рослин.

Сівбу насіння розпочинаю з ранніх сортів капусти. Такі сорти і гібриди, як Дитмаршер фрюер, Козачок F_1, Парел F_1, Голден акр дають можливість у найстисліші строки отримати повноцінний вихід ранньої розсади привабливого товарного вигляду. На зміну ранній одразу конвеєрним способом висіваю насіння капусти середніх строків достигання. Добре себе зарекомендували Слава, Славія, Брауншвейзька, Іюньська, Корнет.

Середньостиглі змінює розсада пізніх сортів. Тут перевагу віддаю теж добре перевіреним мною сортам та гібридам: Білосніжка, Золота осінь, Амагер, Кам'яна голова, Лангедейкер, Тюркіз, Харківська зимова.

Одночасно з капустою середнього строку достигання висіваю на розсаду цвітну – найдорожчу, але разом з тим і найвибагливішу у родині хрестоцвітих. Тому удобрений, легкий, розпушений ґрунт, регулярні поливи та підживлення – необхідні складові її агротехніки.

На зміну розсадним грядкам капусти приходить король моїх теплиць і грядок – помідор. Саме з цієї рослини розпочалося моє серйозне захоплення роботою на землі, саме ця сільськогосподарська культура дає змогу, незважаючи на суворі для неї умови півночі України, одержувати добрі врожаї, душевну насолоду та пристойний заробіток. Строки висівання помідорів у теплицю, залежно від ранньо-, середньо- чи пізньостиглості, різняться у 5–7 днів. Цю роботу я теж організовую конвеєрним способом.

Сортове розмаїття вітчизняної та зарубіжної селекції помідорів дало мені можливість зібрати достойну колекцію цієї культури, у якій є суперранні, ранні, середньоранні, середньостиглі сорти та гібриди з червоними, рожевими, оранжевими, жовтими плодами (маса плодів деяких сортів перевищує 500–1000 г). Добре зарекомендували себе такі сорти помідорів:

надранні – Мустанг, И-3, Страйджер;

ранні – Яблунька Росії,Зеро, Сибірський скоростиглий.

середньоранні – Слов'янський шедевр, Рожевий гігант, Північні (Полярні), Ренет, Золотий Орфей, Руж де Оранж, Дарунок Придністров'я;

середньостиглі – Волгоградський, Київський ранній, Гібрид 2 Тарасенка та Ювілейний, Хурма, Спринт-таймер, Рожевий фламінго тощо.

Працюючи з росадою, вам, шановні городники, обов'язково слід додати до списку передбачуваних витрат кошти на придбання засобів стимулювання росту, захисту рослин. А тому не зайвим, на мою думку, буде придбання таких препаратів: превікур, тату, гумісол, тур та ін.

Кінець травня –початок червня – це час підбиття підсумків другого кола сівозміни в теплицях: по-новому удобрити ґрунт, і знову до справи. Цього разу вибір культур розподіляю залежно від умов кожної теплиці. Арочна триметрова теплиця максимально прилаштована у мене для вирощування огірків партенокарпічного типу з високими показниками врожайності та ранньостиглості. Гібрид Афіна повністю задовольняє ці вимоги, при цьому потребує помірного пасинкування та підживлення. Друга теплиця цілком зайнята високорослими помідорами у шпалерній культурі. Це дає змогу формувати повноцінній урожай високої товарної якості, мати задоволення від роботи на землі та непогану добавку до сімейного бюджету.

Світлана Падалко,
вул.Будівельників,1/14,
м.Малин, Житомирська обл., 11603

Любите картоплю?

купуйте РАТИБОР®!

РАТИБОР®

Могутній засіб проти колорадського жука

Чому варто купити РАТИБОР®?

- Завдяки унікальному складу препарату **РАТИБОР®**, у шкідників не розвивається стійкість до препарату;
- Підвищується врожайність картоплі;
- **РАТИБОР®** не змивається дощем з листя;
- Препарат розроблено виключно під грунтово-кліматичні умови України та особливості господарювання саме українських овочівників;
- Завдяки мірній шкалі можна безпечно і максимально точно дотримуватися інструкції з використання. Це дає змогу економно та ефективно використовувати препарат.
- **РАТИБОР®** завжди є на поличках у спеціалізованих магазинах.

Адреси дистриб`юторів препарату «Ратибор» в Україні :
НВКПС „Захист рослин-2000", м. Черкаси, вул. Дахнівська, 23. тел.: 8 0472 37-12-17;
ППФ „Ратібор", Київська обл., м. Богуслав, вул. І.Франка, 16, тел.: 8 04461 5-55-26, 8 067 404-30-74;
ПП Мерленко Святослав Васильович м. Луцьк, тел.: 8 068 563-80-00;
ТОВ „Бадваси", м. Київ, вул. Івана Кудрі, 5, тел.: 8 044 501-27-57, 8 044 501-27-47, 8 050 477-94-94;
ТОВ „Арсенал Кемі", м. Київ, вул. Велика Китаївська, 10 а, тел.: 8 044 569-79-14, 8 044 599-22-04, 8 044 599-22-03;
ТОВ „Юрагрозахист", м. Київ, вул. Молодогвардійська, 32, тел.: 8 044 249-09-07, 8 044 249-09-46.
Гаряча лінія ТОВ «Презенс»: 8 800 50 40 800 (цілодобово, безкоштовно)

Ліцензія АБ №200976 від 27.09.2005р. Видана Мінагрополітики України

НОВЕ ПОКОЛІННЯ ОБПРИСКУВАЧІВ

У попередніх публікаціях основна увага приділялась передовим технологіям, що стали доступні українським виробникам сільськогосподарської продукції завдяки застосуванню аерозольних ранцевих обприскувачів. Та різнопланові потреби сільгоспвиробника спонукають до створення нових зразків техніки, і нині вже з'явилися нові мотообприскувачі гідравлічного типу, які як за продуктивністю, так і за якістю обробки значно перевершують свої гідравлічні попередники.

solo®

Виробник "SOLO Kleinmotoren GmbH" (Німеччина)

ГАРАНТІЙНИЙ ТАЛОН

Модель, марка Мотообприскувач SOLO 423 433 444 450 450C
(непотрібне закреслити)

МОТООБПРИСКУВАЧІ solo ГАРАНТІЯ 24 МІСЯЦІ MADE IN GERMANY 423 - 433 - 444 - 450 - 450C

Яскравим прикладом цьому є створення німецькою компанією SOLO Kleinmotoren GmbH, що є провідним світовим виробником обприскувачів, двох нових ранцевих гідравлічних моделей з 20-літровим баком – 433 та 416. Як відомо, аерозольні обприскувачі добре справляються з обробкою рослин у тунельних парниках. А от для великих теплиць, як твердять спеціалісти, придатніші гідравлічні мотообприскувачі. Вони виконують роботу більш "лагідно", що практично виключає пошкодження листкового покриву тендітних рослин, та й, завдяки меншій вазі та габаритам, такі обприскувачі зручніші для використання в теплицях. Поршневий насос Solo 433, який приводиться в дію малогабаритним бензиновим двигуном, створює значний тиск, що може регулюватися в межах від 5 до 30 бар. Відповідно до величини тиску, витрати робочого розчину становлять від 0,7 до 2 л/хв. Апарат оснащений здвоєною металевою форсункою, яка при високому тиску дає дуже якісне та нежорстке розпилювання. Декілька видів форсунок та спеціальна розпилювальна насадка для обробки високих дерев, якими додатково можна оснастити модель 433, розширюють сферу застосування обприскувача. Для зручності роботи у віддалених місцях, щоб не носити обприскувач постійно на плечах, Solo 433 можна додатково оснастити 10-метровим подовжувальним шлангом.

Принципово новий етап у виробництві обприскувачів відкриває розробка акумуляторного ранцевого обприскувача Solo 416. Цей апарат споряджений акумулятором великої ємності, що дає змогу працювати при установці регулятора тиску в положення 1,4 бар упродовж 5,5 години, а в положення 2,8 бар – 3,2 години. Кількість внесеного розчину за цей час — 179 л при тиску 1,4 бар та 115 л — при тиску 2,8 бар. Маса 416-ї моделі з установленим акумулятором – усього 6,4 кг. Новий обприскувач екологічно чистий – він, на відміну від бензинових аналогів, не наповнює повітря вихлопними газами, не дає сторонніх запахів та викидів.

Своєрідною візитною карткою компанії SOLO, від заснування в 1948 році й донині, є аерозольні ранцеві обприскувачі. У цьому сезоні, крім уже відомого в Україні Solo 450 (маса 10 кг, потужність — 3,3 к.с.), будуть представлені ще дві моделі такого класу – компактний 444-й (відповідно — 9,5 кг, 2 к.с.) та більш потужний 423-й (11 кг, 4,1 к.с.), у якого дальність розпилювання сягає 12 м. Звернемо увагу на ті відмінності, що вирізняють аерозольні мотообприскувачі SOLO з-поміж інших, подібних за конструкцією. Більшість двигунів, що встановлюють на такі мотообприскувачі, мають високі оберти. Це відразу ж помітно, якщо придивитися до кожуха вентилятора: що більші оберти, то менший діаметр вентилятора. У таких обприскувачів швидкість обертання вала двигуна – 7000-8000 об./хв, тоді як у обприскувачів SOLO оберти двигуна в 1,5-2 рази нижчі, а діаметр вентилятора збільшений. Які ж переваги від цього? По-перше, менше зношується поршнева група, а отже, і ресурс двигуна більший, по-друге, запуск значно полегшується: тут не потрібен різкий ривок ручки стартера (запуск двотактного двигуна SOLO за плавністю нагадує запуск чотиритактного), по-третє, вентилятор одночасно нагнітає повітря для розпилювання й ефективно охолоджує циліндр та глушник двигуна. Двигун моделей 444, 450 задля унеможливлення прямого попадання розчину при заправленні в бак захищений пластиковим кожухом, а на Solo 423, щоб уникнути попадання розчину, циліндр двигуна взагалі направлений донизу. В результаті співпраці компанії Solo з департаментом захисту навколишнього середовища Німеччини в розробці нового вентилятора та форми його кожуха, а також завдяки розробці нового глушника зі збільшеним об'ємом вдалося помітно знизити рівень шуму. Повітряний фільтр двигуна – великого розміру, а доступ до нього не потребує застосування інструменту. Робочий агрегат кріпиться до ранця чотирма сталевими пружинами-демпферами, а, крім цього, спинка ранця оснащена м'якою ергономічною подушкою. Плечові ремені з надійними фіксаторами можна відрегулювати безпосередньо перед роботою, не знімаючи обприскувача зі спини.

Характерно, що розпилюючи розчин у вигляді туману, аерозольні мотообприскувачі забезпечують рівномірне покриття рослин. Це сприяє зменшенню втрат розчину, яких неможливо було б уникнути за іншого використання внаслідок формування великих краплин та стікання з листя. Головна ж перевага аерозольних обприскувачів – це можливість швидкого та якісного обробітку відразу ж після дощу, коли вологий грунт не дає змогу використовувати важку техніку з причіпними агрегатами-обприскувачами. Потужний повітряний потік з розпилювальної труби одночасно з внесенням хімікатів видаляє значну частину вологи, що є на рослинах, зберігаючи таким чином необхідну концентрацію препарату.

Використання моторизованих ранцевих обприскувачів не обмежується галуззю рослинництва. Їх можна ефективно застосовувати для санітарної обробки та дезінфекції як відкритих площ, так і приміщень господарського призначення: ферм, сховищ, складів. Можна також проводити санітарну обробку рухомого складу: автомашин, рефрижераторів, вагонів.

Компанія SOLO гарантує бездоганну якість і бере на себе всі витрати із гарантійного обслуговування тільки тих виробів, що поставляються в Україну через її офіційного дистрибутора. Підтвердженням високої якості та надійності мотообприскувачів марки «СОЛО» слугує те, що з 01.02.2007 р. гарантійний термін експлуатації на моделі 433, 444, 450, 450С, 423 подовжений і становить 24 місяці.

Придбати мотообприскувачі та іншу техніку SOLO можна за такими адресами:

Мережа спеціалізованих садово-технічних центрів ВКП «ЕСКО»:

Київ, Виставка-продаж: вул. П. Сагайдачного, 29/1, тел. (044) 238-65-55.
Київ, вул. Басейна, 13, тел. (044) 235-85-31, 235-85-32; вул. Межигірська, 87-б, тел. (044) 467-75-86.
Одеса, вул. Строганова, 29, тел. (0482) 37-61-76.
Донецьк, вул. Артема, 146, тел. (062) 381-87-22, 381-87-83.
Дніпропетровськ, вул. Вокзальна, 6, тел. (056) 721-52-57, 721-52-95.

Біла Церква, магазин «Фортуна»: вул. Ярмаркова, 4, тел. (04463) 3-20-34, 3-20-74.
Вінниця, ТТЦ «Майстер»: вул. Київська, 10, тел. (0432) 32-08-01, 35-72-57, 52-03-48.
Житомир, магазин «Лісоруб»: вул. Щорса, 20, тел. (0412) 47-20-68.
Кам'янець-Подільський, магазин «Зелений світ»: вул. Огієнка, 24, тел. (03849) 3-16-62.
Кам'янка-Дніпровська, магазин «Фермер»: вул. Чкалова, 7, тел. (06138) 2-19-41.
Київ, ТЦ «Садово-городня техніка»: вул. Костянтинівська, 71, тел. (044) 467-67-62, 467-6149.
Кіровоград, магазин «Літіція»: вул. Комарова, 46, тел. (0522) 23-02-65, 55-10-56.
Краматорськ, магазин «Мир инструментов»: вул. Леніна, 12, тел. (0624) 3-23-68.
Красноперекопськ, магазин «Агромаркет»: вул. Чапаєва, 1/3а, тел. (06565) 2-36-88.
Кременчук, ПП «Голембієвський»: тел. (05366) 2-41-26, (0536) 79-61-78.
Луганськ, «Восток-инструмент-техсервис»: вул. Щаденка, 21/21, тел. (0642) 50-21-04.
Львів, магазин «Дім інструментів»: вул. І. Франка, 61, тел. (0322) 75-82-33, 96-63-36.
Мелітополь, магазин «Насіння «Семініс»: вул. Чайковського, Залізничний ринок, тел. (06192) 5-02-87.
Миколаїв, магазин «Інструмент»: Херсонське шосе, 96/1, тел. (0512) 44-48-65.
Одеса, магазин «Агроплюс»: ринок «У двух столбов», тел. (0482) 30-26-91.
Севастополь, магазин «Панорама-К»: вул. Руднєва, 33, тел. (0692) 23-00-00, 23-22-41.
Севастополь, ПП «Техноман»: вул. Пожарова, 6, тел. (0692) 45-41-50, 55-75-72.
Сімферополь, магазин «Зелений Світ»: вул. Гоголя, 36, тел. (0652) 54-88-85, 54-88-86.
Сімферополь, магазин «Воскресенье»: вул. Крилова, 21/22, тел. (0652) 600-936, 600-937.
Сімферополь, магазин «Інструмент»: вул. Севастопольська, 24/1, тел. (0652) 24-84-84, 24-97-30.
Харків, магазин «Мир Инструмента»: вул. 23 Августа, 43, тел. (057) 340-45-28.
Херсонська обл., Цурюпинський р-н, с. Великі Копані, магазин «Жанна»: вул. Карла Маркса, 69, 8-050-318-53-96, 8-050-315-79-74.
Хмельницький, магазин «Гассіб»: вул. Прибузька, 6, тел. (0382) 65-33-99, 65-41-32.
Хмельницький, ТЦ «Дачник»: вул. Шевченка, 85-а, тел. (0382) 65-43-97.
Хмельницький, магазин «Зелений світ», вул. Вайсера, 28, тел. (0382) 65-44-40.
Черкаси, магазин «Електротехніка»: вул. Благовісна, 217, тел. (0472) 45-75-81, 45-42-65.
Чернівецька обл., Хотинський р-н, с. Недобоївці, магазин «Дім, сад, город», тел. (03731) 43-3-49, 8-050-6168080.
Чернігів, магазин «ТТТ»: пр. Миру, 139, тел. (04622) 5-33-91.

Купуйте насіння у фірмових магазинах

Спілкуючись поштою й особисто протягом тривалого часу з людьми, які торгують насінням, дійшов висновку, що настав час інформувати про сорти грамотно, кваліфіковано, аби замовник міг зробити свій вибір свідомо. Ось приклад: у каталогу згадується сорт помідорів Волгоградський. Але який саме – Волгоградський 323 чи 5/95? Адже вони істотно різняться. Якось на базарі придбав розсаду солодкого перцю (аж 50 кущів). Проте замість солодкого отримав гіркий. Брав розсаду сорту Дарунок Молдови, а виросло всього потроху.

Іноді куплена на базарі розсада перцю, особливо з "власного насіння", що найчастіше підкреслюють як гарантію якості малодосвідчені продавці, обертається повним розчаруванням: ви можете одержати мізерний перчик, а ще частіше – взагалі ніколи раніше не бачені потвори.

Маю надію, що ця болюча для багатьох тема знайде висвітлення на сторінках "Дому, саду, городу" і досвідчені фахівці вплинуть на свідомість багатьох городників, допоможуть їм правильно зорієнтуватися, купуючи насіння чи розсаду.

М.П. Плоскунець,
Херсонська обл., м. Нова Каховка

Від редакції: *Лист М.П. Плоскунця коментує кандидат сільськогосподарських наук* ***Ю.В. Слєпцов.***

Цілком поділяємо думку автора листа про необхідність кваліфікованої консультації. Її, звичайно, не нададуть на ринку. А от при купівлі насіння у мережі магазинів "Зелений Світ" або інших представництв фірм-виробників продавець-консультант обов'язково допоможе. На жаль, деякі фірми обирають продавців-консультантів без спеціальної освіти за знайомством, або за принципом: аби хтось торгував. Навіть на сторінках журналів іноді друкують недостовірну інформацію. Тому спробуємо допомогти вам у виборі сортів будь-якої культури.

Чому склалася така ситуація, загальновідомо. Пригадайте, що робилося у 90-ті роки. За Державним Реєстром сортів рослин України не стежили, в Україну надійшло чимало сортів зарубіжної селекції, які не поспішали до нього вносити. Застарілі сорти не виводили з районування. Водночас поліграфічні послуги нині стали доступними, отож будь-хто може зробити пакетики з яскравими етикетками, але покласти в них неякісне насіння низької репродукції. Тому, на жаль, городники й надалі зустрічатимуться з такими фактами. Щоб виправити ситуацію, потрібні кардинальні кроки на державному рівні.

У багатьох номерах журналу не радили купувати розсаду і саджанці на ринку. Мені доводиться читати багато листів, у яких читачі скаржаться, що купували пізню капусту, а вона виявилася ранньою. Хотіли придбати отруту проти колорадського жука. Продавець сказав, що препарат німецького виробництва, дуже ефективний, а от назву забув (покупець сам здогадався). Поцікавився дозою – отримав відповідь: столову ложку на відро води (хоча потрібно 20–25 мг, тобто 2,5 столові ложки). Придбали розсаду солодкого перцю, а отримали гіркий. Продавець обіцяв, що перець з жовтим забарвленням плодів, а виросли – червоні. На етикетці, виготовленій у найближчій поліграфічній майстерні, вказано назву одного сорту, а насправді він зовсім інший. Така сама ситуація і з саджанцями, хворою розсадою.

На жаль, альтернативи стихійній торгівлі на ринку насіння в окремих регіонах України немає. Не в кожному ж селі є фірмові магазини. Цим користуються перекупники, які купують насіння в Києві або в обласних центрах і привозять на стихійний ринок, де продають його набагато дорожче.

Коли ж ви прийдете до фірмового магазину, побачите безліч сортів. Без певних навичок буде важко зробити вибір, особливо найпопулярніших – помідора, огірка, капусти. Тому раджу всім насамперед спитати у продавців, які з їхніх сортів призначені для польових умов, плівкових або скляних теплиць. Вибір відразу звузиться. Поміркуйте, що саме вам потрібно. Якщо бажаєте великоплідні сорти – запитайте консультанта про сорти з масою плодів понад 200 г. Приваблює не врожай, а смакові якості – поцікавтеся у консультанта, у плодах яких сортів найбільший вміст цукру або найкращі смакові якості (у помідорів часто це плоди з рожевим забарвленням). Потрібен томатний сік – запитайте про сорти для переробки. Якщо ви з Полісся чи Лісостепу, де через фітофтороз можна взагалі залишитися без врожаю, поцікавтеся сортами або гібридами, стійкими до цієї хвороби (Олінда F_1). Потрібен ранній урожай – обирайте ранні детермінантні сорти. Якщо вас приваблює найпопулярніший сорт, уточніть, який користується найбільшим попитом.

Під Новою Каховкою, де живе автор листа, чимало полів помідорів на крапельному зрошенні. Довідайтеся, під якими сортами площі найбільші. Таким чином отримаєте інформацію про найпопулярніші сучасні сорти.

Щодо питання про сорт помідорів Волгоградський, то це, швидше за все, був Волгоградський 5/95, безнадійно застарілий, нестійкий до фітофтори. Рекомендую вам знайти фірмовий магазин, де продають високоякісне насіння гарантованої якості. Якщо не зможете самі, замовте комусь із родичів чи односельців, хто там буває, взяти каталог або прайслист на насіння. Взагалі, це головне правило агронома: не економити на насінні. Адже всім відомо, що від поганого насіння високого врожаю не одержите. Краще більше заплатити, але придбати справді елітне, фірмове насіння. Часто фірми реалізують його протруєним, інкрустованим, це ще більше підвищує його посівні якості. Але хочеться застерегти і вас від того, щоб, виростивши розсаду з нього, торгувати нею на ринку. Ви можете не знати деяких елементів технології, внаслідок чого зовні розсада буде привабливою, але врожай вийде менший, ніж очікуваний. До того ж легко переплутати, де яка рослина того чи іншого сорту. Можете разом із ґрунтом на корінні продати і занести покупцю на ділянку ґрунтових шкідників або збудників хвороб. І ще багато всіляких нюансів.

Якщо ж бажаєте зробити розсаду об'єктом власного бізнесу, потрібно отримати відповідний сертифікат та дозвіл податкової інспекції, оволодіти відповідними знаннями, щоб якість розсади відповідала потребам кожного покупця. Тоді ви здобудете авторитет і ваш бізнес буде успішним, а непорозумінь і невдач стане набагато менше.

Щавель кислий

Зелений борщ, мабуть, тому й має таку назву завдяки додаванню щавлю. Для його приготування можна використовувати й дикорослий щавель, який росте по всій території України, і вже через місяць після танення снігу його збирають на луках та галявинах. У різних місцевостях України щавель кислий називають неоднаково: це похідні від слова щавель – щавей, щава, щавник, щіва, щівник. Є також назви, які характеризують кислий смак: кислиця, кваснина, квасок, квасець.

Щавель кислий у природі

Дрібні й непоказні квітки щавлю кислого

З давніх часів щавель використовують у харчуванні. Його листки, зібрані до цвітіння, містять азотисті речовини, органічні кислоти (щавлева та яблучна), вітамін С, сполуки заліза, міді, фтору, марганцю, цинку, молібдену, нікелю, натрію, калію, фосфору, магнію. Його цінують за те, що він дає урожай, починаючи з ранньої весни і аж до пізньої осені.

Щавель кислий (Rumex acetosa) належить до родини гречкових. Це багаторічник, який у культурі використовують 3–4 роки. Потім його посіви пересівають.

З лікувальною метою використовують свіже листя як вітамінний продукт харчування. Коріння і всю рослину сушать та використовують у лікуванні ангіни, шкірних хвороб, запалення ясен, як в'яжучий та жовчогінний засіб. Однак обережно слід застосовувати його при хворобах органів травлення через значний вміст органічних кислот.

З-поміж дикорослих щавлів також використовують у харчуванні та лікуванні ***щавель кінський (Rumex confertus),*** котрий у фазі цвітіння може сягати висоти до 2 м; ***щавель шпинатний (Rumex patientia),*** який називають англійським шпинатом і культивують для салатів, але він часто дичавіє і може також траплятися в дикому вигляді; ***щавель кучерявий (Rumex crispus)*** – його що застосовують у народній медицині, як і щавель кінський; ***щавель водяний (Rumex aquaticus),*** він росте у вологих долинах та болотистих місцях по берегах водойм.

Щавель шпинатний інколи дичавіє

Крім зеленого борщу, щавель використовують як начинку для пирогів, а також для приготування запіканок, соусів, солять на зиму.

Начинка для пирогів. 200 г щавлю подрібнюють і додають 120 г підсмаженої цибулі та 2 варених подрібнених яйця. Використовують як начинку для виробів з дріжджового тіста.

Пюре з щавлю. 1,5 кг свіжого щавлю відварюють, зливають воду, пропускають через м'ясорубку. Додають головку подрібненої й підсмаженої цибулі, чайну ложку пшеничного борошна, склянку м'ясного бульйону або відвару щавлю чи молока. Все перемішують, тушкують на слабкому вогні до готовності. Використовують як гарнір, соус чи для бутербродів.

Запіканка. Шматочки білого підсмаженого хліба викладають на дно форми для запіканок, зверху пюре щавлю (за попереднім рецептом) та притрушують потертими сухарями й сиром. Запікають у духовці на слабкому вогні до утворення золотистої шкірочки.

Ранньовесняне відростання щавлю кислого

Щавель з грибами. 1 кг зелені щавлю обливають окропом, викладають у неглибоку каструлю, додають 3 столові ложки вершкового масла, перемішують з попередньо протушеними й порізаними грибами, посипають тертим сиром, змащують маслом. Підсмажують у духовці до утворення золотистої шкірочки.

Н.М.Смілянець

яблуню, краще її перещепити і вже чекати чогось кращого, тим більше, що перещеплені дерева завдяки добре розвинутій кореневій системі швидко відновлюють крону і вступають у плодоношення вже на другий–третій рік після перещеплення.

Перед тим як приступати до перещеплення, необхідно оглянути яблуню та врахувати умови, в яких вона росте, звернути увагу на сорт та фізичний стан дерева, зважити перспективи подальшого росту і розвитку вже перещепленої яблуні в конкретних умовах саду. Так, наприклад, коли сад загущений, то перещепленням дерево відновити чи покращити не вдасться.

Перещеплення яблуні на штамбах і гілках великих діаметрів

Природа не наділила дерева можливістю ходити, літати, плавати, думати, сміятися і плакати..., але зате дала їм чудовий подарунок – здатність легко відновлювати втрачені частини їхнього тіла, і так само легко приживлювати до свого тіла частини іншого дерева. Невже природа знала, що колись людина захоче замінити всі гілки однієї яблуні гілками іншої? Тобто захоче просто піти в сад і здійснити трансплантацію – замінити крону яблуні!

Мабуть, у кожному саду знайдеться хоча б одна ще не стара яблуня з дрібними, ураженими паршею плодами, та ще й не дуже добрими на смак. Нелегко садівнику дивитися на таке дерево – користі з нього мало і викорчувати шкода, та й недоцільно: буде прогалина. Інколи таке дерево видаляють, а на його місці висаджують саджанець, та в оточенні "дорослих" дерев, висаджений на місці пенька, в основному від нестачі світла він розвивається погано, а то й гине. Вихід з подібної ситуації радикальний – перещеплення на штамбі чи гілках, товщина яких іноді може сягати 7–8 см. Якщо товщина штамба більша – потрібно перещеплювати вже на гілках, інакше зріз у місці щеплення буде багато років заростати, може утворитися дупло, та й вірогідність, що дерево в такому разі виживе, невелика. Пригадую, в моїй садівничій практиці, років 35 тому, був такий випадок, коли я перещепив грушу, діаметр штамба якої в місці щеплення був близько 20 см. Усі живці прижилися. Місце щеплення знаходилося на висоті близько трьох метрів від землі і це несподівано зашкодило: перещеплену грушу вподобали лелеки, почали сідати на зріз, зламали кілька живців, внаслідок чого згори донизу відмер шлейф кори, що все-таки дерево не згубило і перещеплена з порушенням правил груша все ж якось вижила і тривалий час плодоносила. Нині настав вже час зрубати її, але якось не хочеться підходити до такого дерева з сокирою.

Відверто кажучи, для перещеплення по великих діаметрах зрізів (3–8 см) штамбів і гілок, окрім зміни сорту, є ще кілька вагомих причин: серйозні пошкодження крони вітром або ожеледицею, ударом блискавки, значне ураження хворобами чи пошкодження шкідниками, розчахування та відламки гілок внаслідок великого врожаю, неправильно сформована, несиметрична крона, що може призвести до сильного нахилу, а то й падіння дерева. Отже, як на мене, то замість того, щоб доглядати якусь низькосортну "кволу"

Ставлячи за мету сформувати високопродуктивне плодове дерево, необхідно зважати на тип підщепи і вік перещеплюваного дерева: яблуні, щеплені на насіннєвій підщепі (дичці), доцільно перещеплювати у віці до 15–18 років, на напівкарликовій – до 8–10 років, на карликовій підщепі – до 5 років.

Перещеплення слід робити рано навесні, на самому початку сокоруху, перед пробудженням бруньок, коли вони лише починають збільшуватися в об'ємі.

– Огляньте живці, промийте їх чистою холодною водою з криниці, у воду бажано додати невелику кількість марганцевокислого калію ("марганцівки"), до блідо-рожевого кольору розчину – для дезінфекції. Для аматорів-початківців найкраще підійдуть живці, зрізані з гарних сортів яблунь у день щеплення (однорічні прирости, але не "вовчки"!). Орієнтуватися потрібно на нові сорти яблуні вітчизняної селекції, бо вони невибагливі, найкраще пристосовані до кліматичних умов України.

– Підготуйте інструмент та матеріали: пилку-ножівку, гострий ніж, садові ножиці – "секатор", відрізки поліетиленової стрічки завдовжки по 0,8–1 м, завширшки 2,5 см, завтовшки 0,1 мм, садову замазку (продається в садівничих кіосках) або пластилін.

Фото 1. Перещеплений стовбур яблуні (перший рік, середина літа)

Фото 2.
Перещеплене дерево восени
(сформований центральний провідник)

– Сполосніть у дезінфікуючому розчині інструменти, помийте з милом руки.

– Зчистіть із штамба яблуні стару відмерлу кору, місце щеплення продезінфікуйте.

– На висоті близько 1 м над поверхнею ґрунту зріжте ножівкою крону яблуні, не забудьте з протилежного боку штамба, навпроти зрізу зробити надріз, щоб при падінні крони не відкололася тріска. Зріз повинен бути рівним, без уступів і розколів.

– Зачистіть ножем на зрізі задирки.

– Кінцем ножа, рухом знизу догори, зробіть на штамбі навкруг місця зрізу вертикальні розтини кори довжиною по 5 см і глибиною до камбію. Кількість таких розтинів визначіть із розрахунку, щоб відстань між ними по периметру зрізу була рівною потрійній товщині живця.

– Підготуйте живець до щеплення: одним рухом ножа "від себе" зріжте нижню частину живця навскіс під гострим кутом, навскісний зріз повинен бути завдовжки не менше 6 діаметрів живця. Будьте уважні, з цього моменту всі наступні операції потрібно робити швидко, не гаючи часу, бо від швидкості й акуратності виконання щеплення залежить відсоток приживлюваності живців, якість зрощення прищепи і підщепи. Садовими ножицями відріжте верхню частину живця на 2–3 мм вище верхньої бруньки, залишивши на проростання 2 бруньки. Лезом ножа відділіть у верхній частині розтину кору від камбію та вставте в розтин під кору живець навскісним зрізом до камбію підщепи на глибину, рівну довжині навскісного зрізу на живці. Аналогічно повставляйте решту живців у всі розтини на зрізі штамба.

– На одному із живців, котрий найтовстіший, залиште 3 бруньки, він буде дещо довший за інші, вставте його в розтин на зрізі штамба з боку переважаючого напрямку вітрів, він буде лідером, з його верхньої бруньки в майбутньому сформується центральний провідник. Завдання решти живців – закласти перший ярус гілок та розвинути якомога потужніший листковий апарат, тим самим запобігаючи відмиранню кореневої системи, кори штамба яблуні.

– Обв'яжіть щільно, з натягом, кількома витками поліетиленової стрічки розтини із вставленими живцями зверху зрізу штамба донизу, нижче на 1–2 см нижніх країв розтинів кори. Кінець поліетиленової стрічки заведіть під останній виток і протягніть до початку деформації розтягу. Стрічка таким чином надійно зафіксується, забезпечить добрий контакт камбію живців і підщепи, та на перших порах захищатиме живці від розхитування чи обламування вітром, місце щеплення поступово заростатиме калюсом.

– Візьміть ще один відрізок поліетиленової стрічки, використайте його для обв'язування самого зрізу штамба зверху, пропустивши з легким натягом стрічку кілька разів поміж живцями, перекриваючи таким чином власне зріз. Кінці стрічки опустіть поміж живцями донизу, вздовж штамба, зафіксуйте їх ще одним витком стрічки.

– Загерметизуйте обв'язку, для чого акуратно позаліплюйте всі щілини обв'язки тонким (1 мм) шаром замазки (пластиліну). Зауважте, що замазка (пластилін) ні в якому разі не повинна проникати в порожнини – "пазухи" між живцями і корою штамба – ці місця мають заростати калюсом!

– Огляньте місце щеплення, перевірте якість обв'язки, чи не залишилося щілин, торкніться пальцями живців – всі вони повинні бути добре зафіксовані, не хитатися.

– Подальший догляд за перещепленим деревом зводиться до звільнення його посеред літа від обв'язки (див. фото 1), та покриття зрізу штамба замазкою або олійною фарбою. Ніяких опор або підв'язування пагонів при перещепленні яблунь описаним способом я не використовую, відламування пагонів ніколи не було (див. фото 2).

У рік перещеплення – ніякого обрізування, як росте, так нехай і росте, для дерева в цей період важливий кожен листок. Лише на третій рік після перещеплення можна приступати до формування крони згідно з традиційними методиками. Для початківців дам пораду: відрізувати, не залишаючи

Фото 3.
Щеплення на похилій гілці

пеньків, сухі гілки та ті, що ростуть всередину крони. Природа мудра і решту зробить усе сама.

Якщо товщина штамба яблуні, котру передбачається перещеплювати, перевищує 8 см, то таке дерево доведеться перещеплювати по скелетних гілках (див. фото 3), а центральний провідник перещеплювати способом, описаним вище. Проте навіть у такому випадку можна уникнути підв'язування перещеплених пагонів до опор (підв'язування дуже трудомістке!), незважаючи на те, що живці, щеплені на зрізах нахилених гілок вже не спрямовані вертикально. Для цього живець, котрому випадає бути в нижній частині зрізу (фото 3, крайній справа пагін), потрібно щепити вкороченим, лише з однією брунькою, тоді плече сили, що спрямована на відламування, зменшиться і пагін витримає вітрове навантаження. Інша справа, коли яблуня рано вступить у плодоношення, дасть щедрий урожай, тоді в перші три роки після перещеплення без опор все ж таки не обійтися.

Перещеплення по скелетних гілках дає ще й прекрасну можливість перещепити відразу кілька сортів на одній яблуні. Літні сорти слід щепити на нижніх гілках, осінні – в середній частині крони, а зимові – у верхній частині крони на центральному провіднику. Це раціонально з точки зору збирання врожаю. Найліпше для такого "дерева-саду" підходить сіянцева підщепа (сіянець Антонівки, дичка), бо яблуня на такій підщепі має великий життєвий ресурс – до 50 і більше років, не боїться морозів та добре витримує посуху.

Зрозуміло, що варіанти перещеплення яблунь, описані в цій статті, мало придатні для великих промислових садівничих господарств, але для невеликих фермерських, дачних чи присадибних садів – у самий раз, важливо тільки не помилитися в підборі сортів.

На закінчення дам свій варіант відповідей на кілька питань, котрі найчастіше виникають поміж садівниками-аматорами:

– Чи можна використовувати для обв'язки щеплень ізоляційну стрічку типу "скотч"? – Ні, не можна, бо вона не розтягується, коли відбувається потовщення живців під час вегетації, можливі перетяжки.

– Чи можна використовувати для обв'язки ізоляційну стрічку? – Можна, але незручно, вона липне до кори, до рук під час роботи, може розмотуватися.

– Який найкращий садовий вар? – Я використовую пластилін.

– Які сорти яблуні найдоцільніше щепити? – Ті, котрі найкраще ростуть і плодоносять у конкретній місцевості, бажано української селекції.

– Що робити, коли щеплення зроблено наприкінці весни і живці відстають у розвитку? – Посилено поливати підщепу.

– Як боротися з плодожерками без отрутохімікатів?

– Зателефонуйте мені за тел. 8 (03822) 3-19-87, надішлю креслення екологічно чистої, ефективної пастки.

В.С. Федула,
м. Хмельницький

глибоко в ґрунт, тому яму копають в глибину і в ширину на 40–50 см. Верхній родючий шар ґрунту кладуть по один бік ями, а нижній, менш родючий, по інший. Під час садіння троянд верхній родючий шар ґрунту кладуть на дно ями та присипають ним кореневу систему, а менш родючим шаром засипають зверху. Ширина міжрядь за садіння чайногібридних, флорибунда, ґрунтопокривних троянд становить 60–70 см. Такі міжряддя необхідні для розпушування ґрунту і боротьби з бур'янами в період вегетації, а також для укриття троянд ґрунтом перед зимівлею.

Паркові, виткі, штамбові троянди висаджують на відстані від 70 до 200 см відповідно до умов, що склалися на ділянці.

Як вибрати та висадити саджанці троянд?

Теплі промені весняного сонця зігрівають землю, а добродій вітер по-господарськи її підсушує. Для садівників, городників та квітникарів настала пора початку робіт у саду та на присадибних ділянках.

Прикрасою кожної оселі, безумовно, є троянди. Завдяки створеним селекціонерами садовим групам від чайногібридних до витких та штамбових, гамі кольорів, на ділянці можна створити чудовий трояндовий рай, що буде милувати своїм цвітінням до глибокої осені.

Але перед садінням троянд у кожного квітникаря виникає багато запитань: які саджанці троянд вибрати на ринку, де і як їх висадити, як доглянути? Про це хочу розповісти в даній статті.

Вибір місця для троянд

Перед тим, як садити троянди, необхідно добре продумати і створити певний план розміщення цих прекрасних рослин на ділянці. При цьому необхідно врахувати, що троянда багаторічна рослина, яка буде рости на одному місці 10–15 і навіть більше років. Ця рослина також світло- і теплолюбна та вибаглива до родючості ґрунтів.

Троянди добре ростуть на легких, пухких, повітроємких ґрунтах і при цьому добре забезпечених вологою.

Найпридатніші для троянд ґрунти з слабокислою або нейтральною реакцією ґрунтового розчину. Для них придатні нейтральні суглинки чи небагаті на гумус чорноземи. Важкі глинисті, перезволожені болотні ґрунти, а також піщані не придатні для вирощування троянд. Перед садінням троянд такі ґрунти необхідно додатково підготувати, внести на глинистих ґрунтах пісок, а на піщаних глину. Покращує фізичні властивості ґрунтів також торф, який можна вносити у пропорції 1 до 3.

Ділянка для вирощування троянд повинна бути рівною або з невеликим нахилом на південь. Якщо схил більше 10°, на ділянці будують тераси.

Не слід висаджувати троянди під кронами дерев, близько біля будівель, де вони будуть потерпати від нестачі світла та перезволоження водою, що стікає з даху будівель. За таких умов троянди набагато пізніше зацвітають, а за сильного затінення зовсім не цвітуть, уражуються хворобами, особливо на місцевостях з підвищеною вологістю ґрунту.

Підготовка ґрунту для садіння троянд

Після того як ділянка підготовлена, необхідно підготувати посадкові ями. Тут необхідно враховувати, що троянди утворюють розвинуту кореневу систему, її корені проникають

Строки садіння троянд

Строки садіння можуть бути різні, залежно від кліматичної зони, а також від погодних умов року. Троянди з закритою кореневою системою в контейнерах (контейнер – пластиковий горщик або поліетиленовий пакет) можна висаджувати впродовж всього вегетаційного періоду, з ранньої весни до пізньої осені.

Троянди з відкритою кореневою системою краще садити навесні, коли ґрунт прогріється до температури +8–10°С. За таких умов відбувається активний ріст кореневої системи і до настання вищих температур (20°С і більше), троянди уже формують кореневу систему, здатну забезпечити ріст молодих пагонів вологою та поживними речовинами.

Пізніші строки садіння троянд за температури 20°С і більше призводять до негативних наслідків. Рослини ще не вкорінилися, страждають від нестачі вологи і навіть можуть загинути. За таких умов їх необхідно притінити і достатньо забезпечити вологою.

Як вибрати саджанці троянд?

Натепер ринок троянд дає змогу задовольнити потреби найвибагливішого покупця, але необхідно правильно підійти до вибору садивного матеріалу, щоб придбані троянди принесли радість, а не стали розчаруванням.

У продаж надходять саджанці, щеплені на шипшині і кореневласні. На своїх коренях добре ростуть мініатюрні, поліантові, виткі та ґрунтопокривні троянди.

Такий садивний матеріал повинен надходити в продаж 2–3-річного віку, мати сформовану кореневу систему та 2–3 здорові пагони. Собівартість кореневласних саджанців набагато нижча, ніж щеплених на шипшині, але, на превеликий жаль, у морозні зими такі саджанці – перші кандидати на вимерзання.

Тому в північних, східних та центральних регіонах України перевагу слід віддавати саджанцям, щепленим на шипшині, коренева система якої стійка до вимерзання. Також слід відзначити, що у шипшини дуже багато видів і не всі вони придатні для щеплення троянд. Кращою вважається Роза Каніна, Роза Каніна інерміс, Роза мультифлора.

Якість підщепи характеризується не тільки зимостійкістю, а й добрим зрощенням прищепи з підщепою, та здатністю не утворювати кореневу поросль. Деякі приватні продавці з гордістю розповідають, що їхні троянди щеплені на дикій шипшині, накопаній в лісосмузі, що насторожує, бо невідомо, що то за шипшина була і скільки дикої порослі вона даватиме, і скільки часу необхідно буде затрачувати на її видалення.

Останні роки хитрі "підприємці", як дрібні, так і відомі тепличні квітникарські господарства дуже дешево реалізовують кущі троянд із своїх теплиць. Раніше їх просто викидали на смітник, але з впровадженням технології вигонки троянд у контейнерах їх після 3–5 років інтенсивного вирощування на зріз реалізовують. З цих кущів, можна сказати,"вижали всі соки", тому такі саджанці необхідно обходити десятою дорогою.

Найякісніший і надійний садивний матеріал – саджанці з закритою кореневою системою. Такі саджанці, безперечно, дорожчі, але тут стовідсоткова гарантія: рослини не потерпають під час пересаджування і їх можна висаджувати впродовж всього вегетаційного періоду.

Якщо ж ви вирішили придбати саджанці з відкритою кореневою системою, то вони повинні бути одно- або дворічні, з добре розвинутою кореневою системою.

Саджанці першої категорії повинні мати не менше 3–4 пагонів, другої – 2 пагони. Іноді реалізовують саджанці з одним пагоном. Такі рослини належать до нестандартних, але якщо такий саджанець має на пагоні достатньо ростових бруньок і добру кореневу систему, його можна також купувати, але, відповідно, дешевше.

Купуючи саджанці, необхідно пильно оглянути пагони: вони мають бути зеленими, гладенькими, без механічних пошкоджень. Зморщені пагони вказують на те, що вони пересушені. Корені також мають бути добре розвинуті, а головне – не підсушені. Для перевірки корінь надрізують секатором, якщо свіжий зріз білого кольору – саджанець добрий.

Вдома підріжте корені секатором і поставте в воду годин на 3–5, а потім висаджуйте на постійне місце. Якщо цього зробити не можна, обмотайте корені вологою тканиною, а зверху поліетиленовою плівкою. Такі саджанці в прохолодному приміщенні можна зберігати 2–3 дні.

Навесні в продажу є також однорічні саджанці, так звані окулянти зимового щеплення, їхній вік 3–4 місяці, коренева система їх розміщена в маленьких поліетиленових пакетах.

Звичайно, це нестандартний матеріал, але якщо саджанець здоровий, а сорт досить цікавий, такий саджанець можна придбати. Під час садіння точку росту необхідно прищипнути і за належного догляду до осені ви отримаєте стандартний кущ.

На ринок України багато садивного матеріалу завозиться з-за кордону, зазвичай з Польщі. На превеликий жаль, фірми, що завозять до нас садивний матеріал, керуються не інтересами покупців, а комерційною вигодою. Як правило, партії таких троянд завозять ще в лютому – березні і до реалізації зберігають у холодильних камерах. Купуючи такі саджанці, треба бути дуже пильним.

Садіння троянд

Перед садінням корені троянд вкорочують до 15 см, вирізують або вкорочують пошкоджені корені.

На кущі достатньо залишити 3 найсильніших пагони, решту видаляють, при цьому їх укорочують, залишаючи на кожному по 2–3 бруньки. Зрізи замащують садовим варом.

Трояндовий кущ правильно висаджений, коли місце щеплення розташоване глибше рівня поверхні ґрунту на 2–3 см. Якщо садіння заглиблене, троянди будуть погано приживлюватися, якщо завищене, то нижче місця щеплення постійно буде відростати дика поросль шипшини, яку весь час треба видаляти.

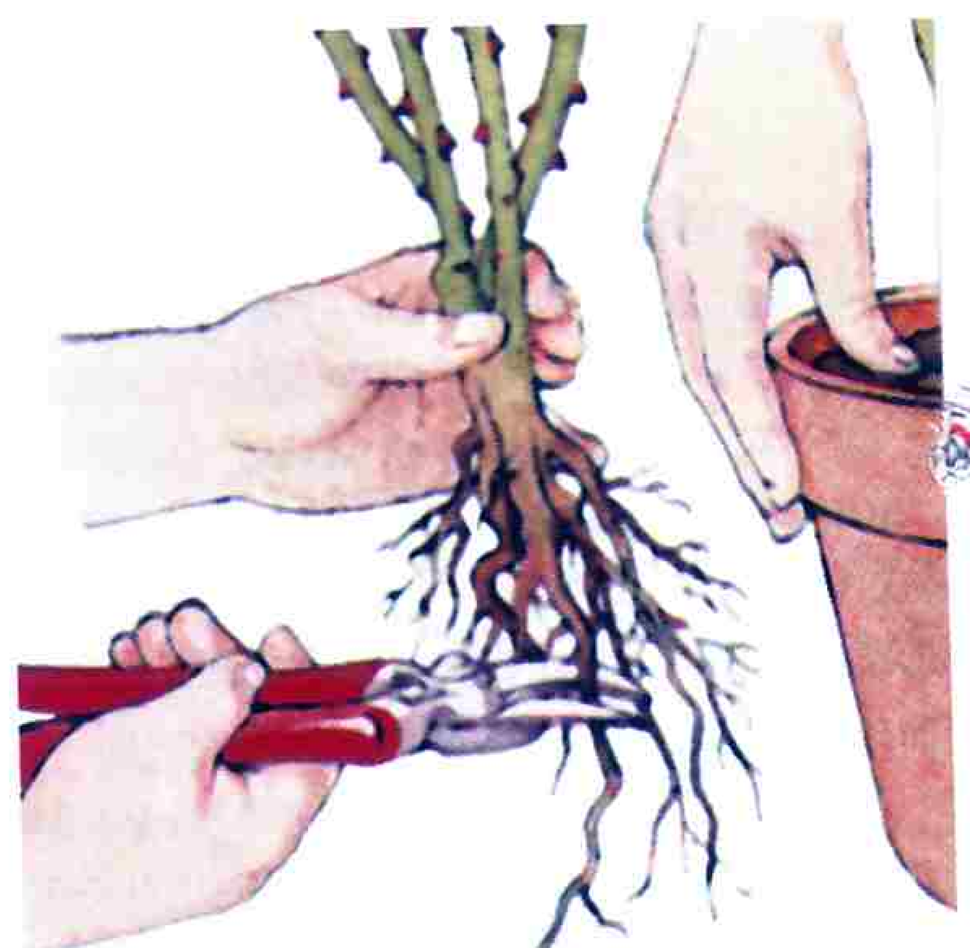

Рис. 1. Підготовка саджанця до садіння

Садити краще вдвох. Один тримає саджанець, розправляючи корені та ґрунт, інший засипає ямку. Перед тим, як повністю засипати яму, висаджену рослину поливають. Вода ущільнює ґрунт навколо коренів і завдяки поливу між ґрунтом та коренями не залишається повітряних просторів, що сприяє активному відростанню кореневої системи.

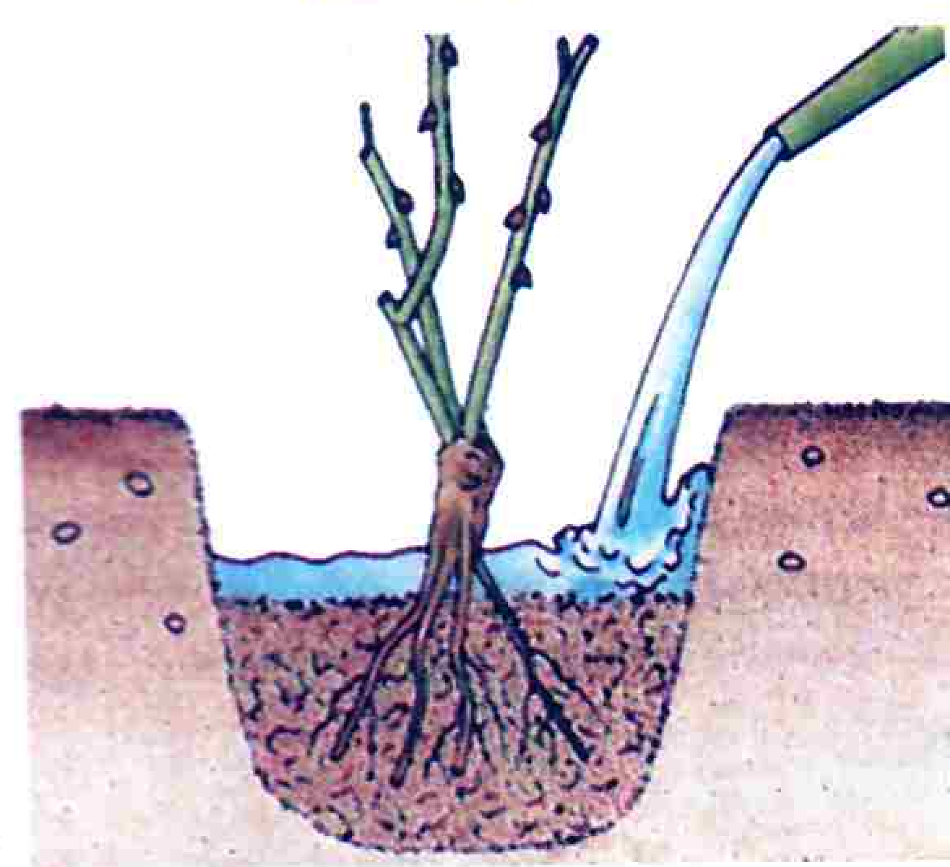

Рис. 2. Садіння саджанця троянди

Ґрунт після поливу має зволожитися на всю глибину ями і добре ущільнитися, тільки після цього яму засипають повністю, зверху мульчують.

В. П. Цукур,
вчений агроном

БЕЗКОШТОВНИЙ ДОДАТОК ДО ЖУРНАЛУ "ДІМ, САД, ГОРОД"

ГОСПОДАР

ЖУРНАЛ У ЖУРНАЛІ

Пристосування для поливу

Вирішив розповісти про пристосування для поливу, яке я зробив власноруч і яке вже багато років допомагає виконувати, на мій погляд, найтрудомісткішу після прополювання роботу.

Як не дивно, але в нашому товаристві немає центрального водопостачання. На кожній ділянці – криниці, з яких і наповнюються металеві бочки. Свої бочки я встановив на стовпчиках у різних місцях ділянки, щоб менше часу витрачати на ходіння.

Бочки обладнані краном для приєднання поливного пристрою й наповнення лійки, до кожної в землі прокладені хлорвінілові труби діаметром 20 мм. Вийшов ніби власний водопровід. Використовую й електронасос "Кама".

У зручному місці встановив розподільний пристрій (рис. 1). За його допомогою можу наповнювати водою будь-яку бочку. Розподільний пристрій розмістив у ящику з кришкою, установленому на рівні землі.

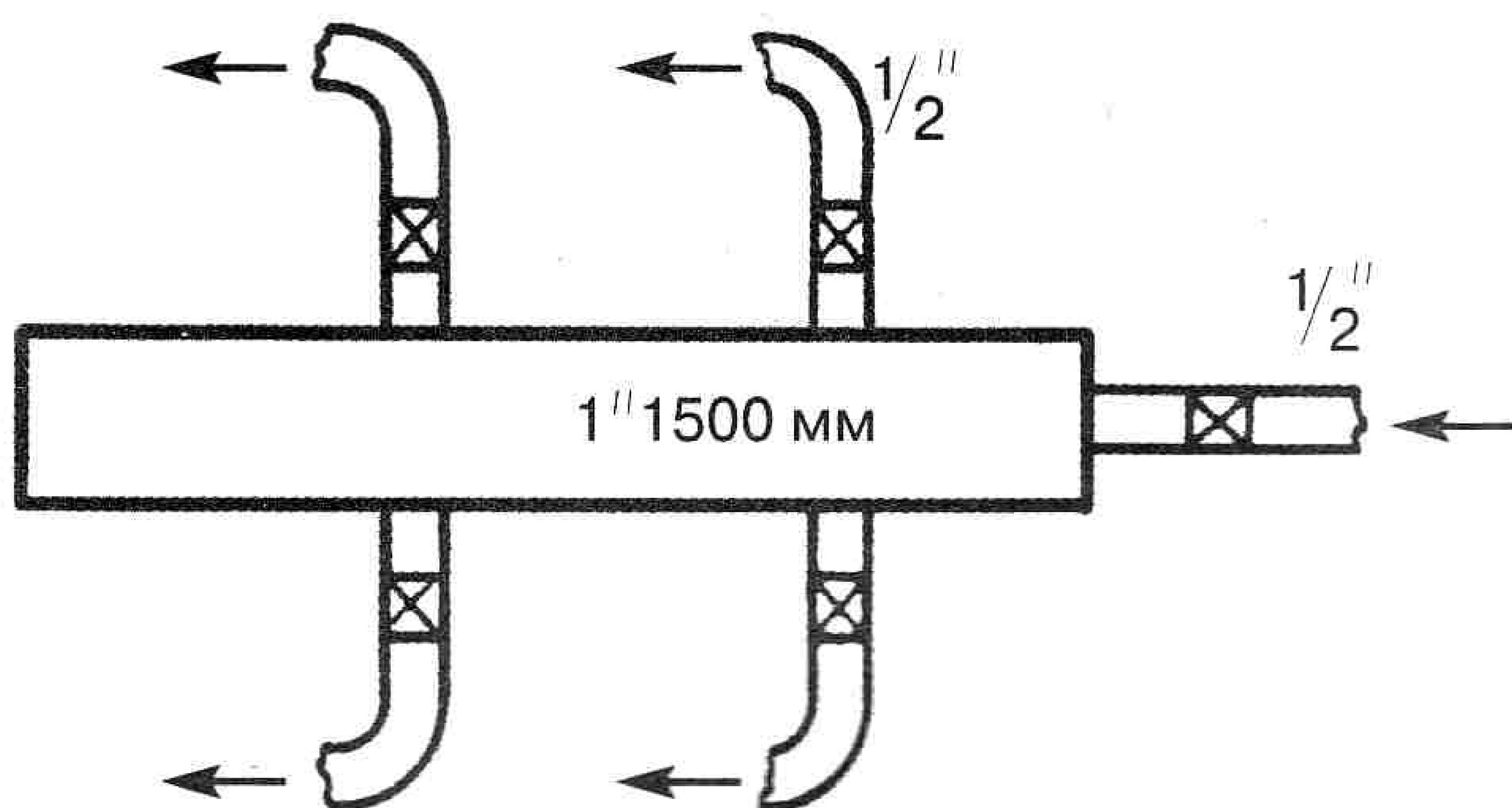

Рис. 1. Розподільне пристосування для чотирьох бочок.

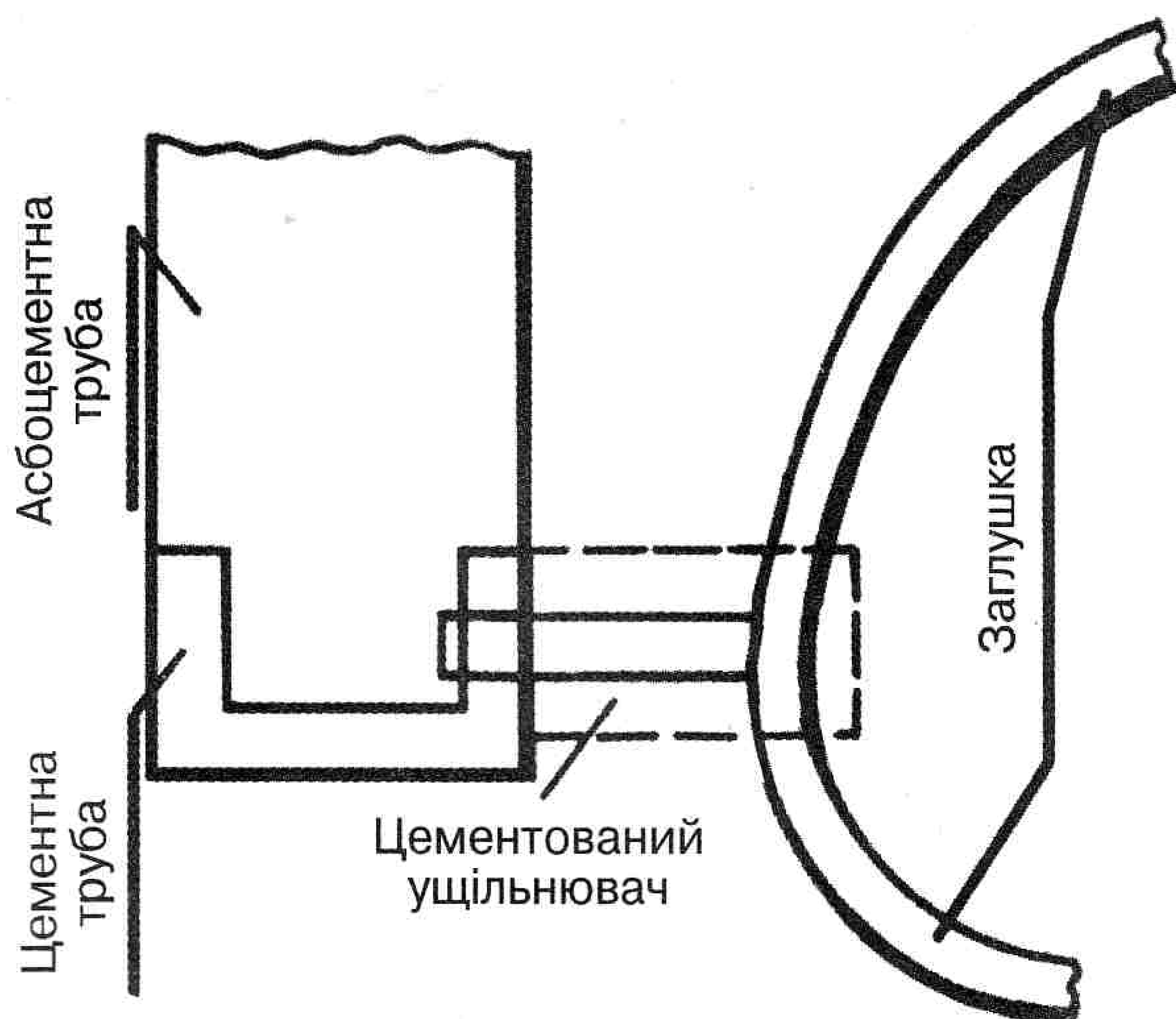

Рис. 2. Пристосування для поливу дерев і кущів.

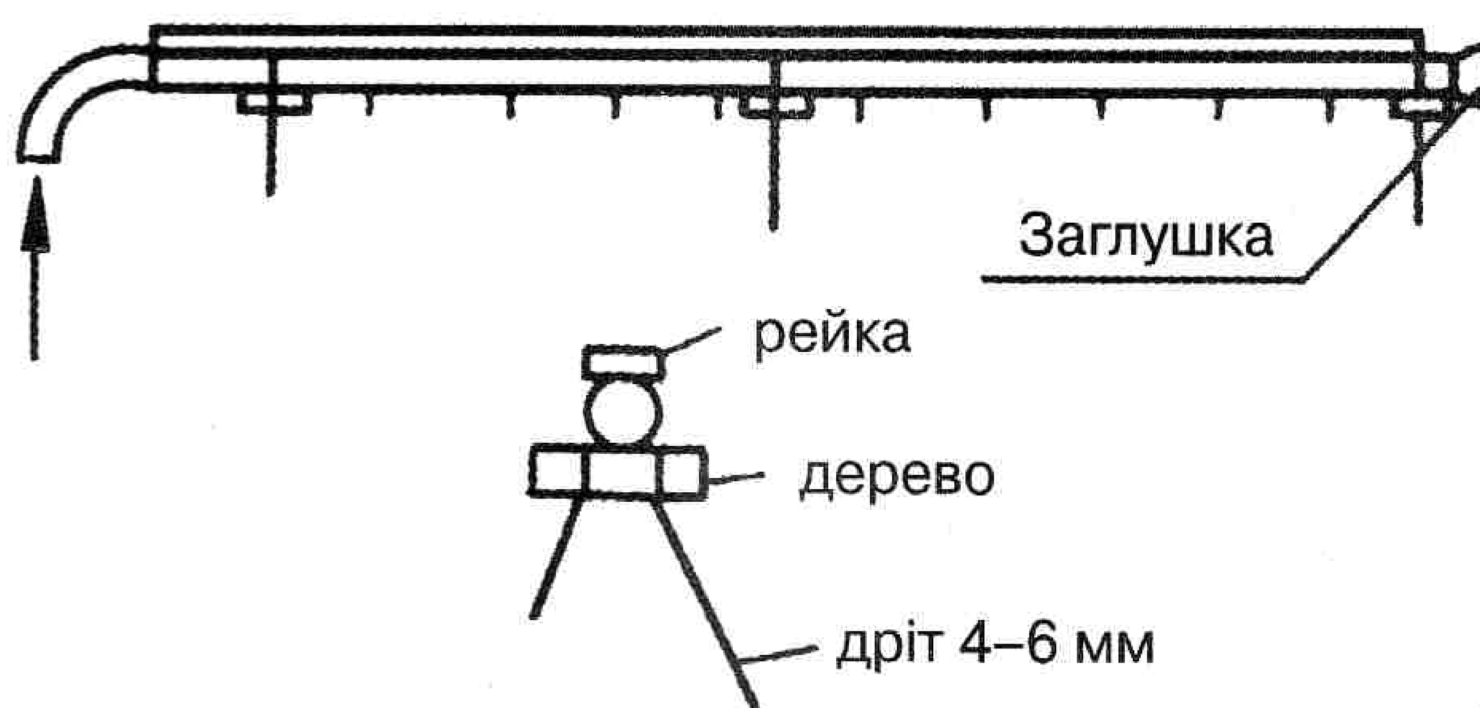

Рис. 3. Установка та кріплення поливного пристрою.

Рис. 4. Шкілка.

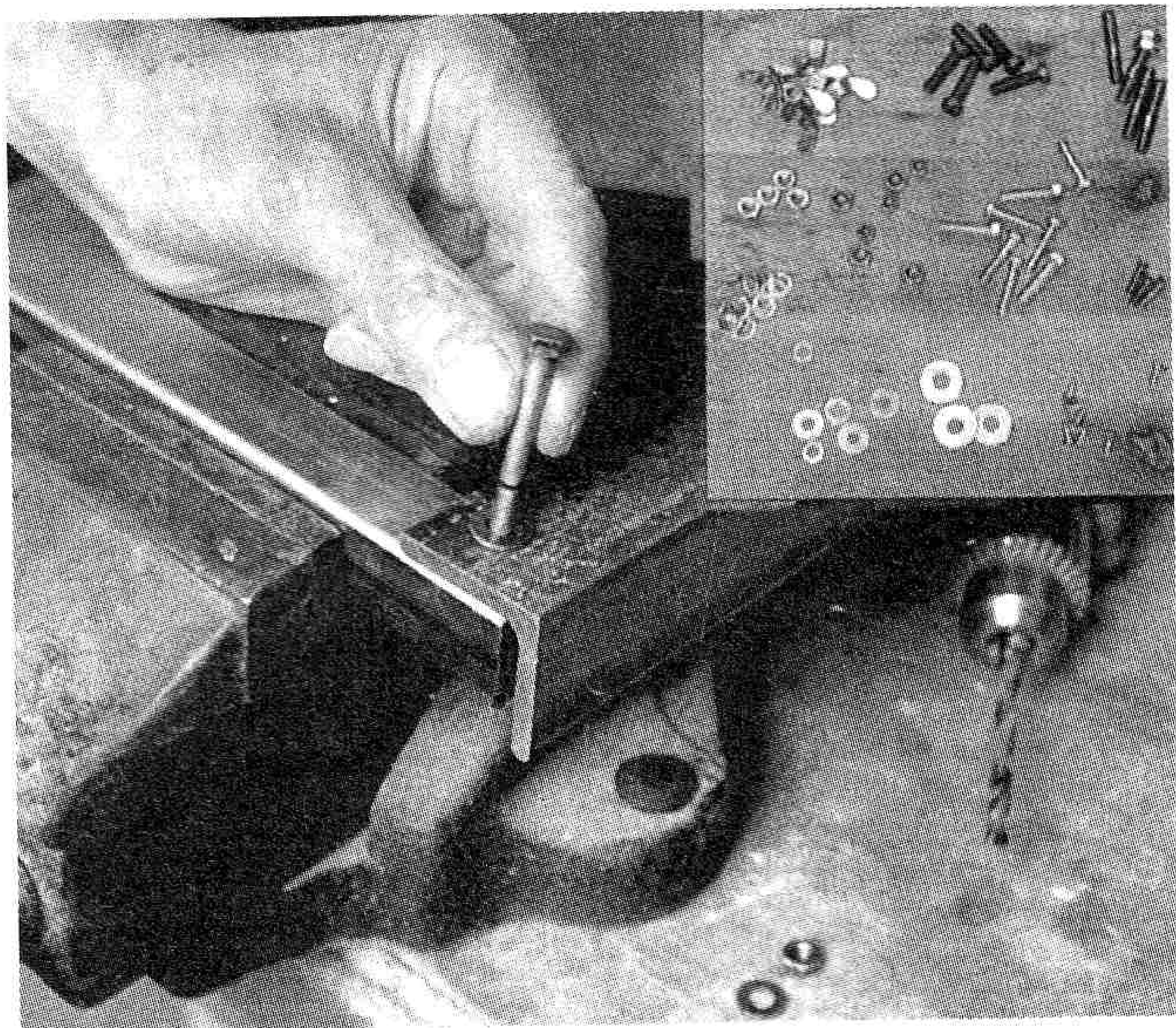
Друге пристосування (рис. 2) для поливу від одного до чотирьох кущів або дерев виготовив у такий спосіб. Відрізок асбестоцементної труби 400–500 мм з'єднав із трубами, у яких просвердлив отвори діаметром 1–2 мм на відстані 200 мм один від одного. Труби можна використати металеві, гумові (шланг), хлорвінілові, а з'єднувати – зварюванням або цементом.

Пристосування закопав у землю на глибину 100–150 мм. Отож, крапельний полив спрямований до коріння. Одночасно з поливом роблю підживлення.

Третє пристосування (рис. 3). Алюмінієві трубки (можна використати й лижні алюмінієві палки) збираю в одну загальну трубу 5–6 м. У ній на відстані 200 мм просвердлив отвори. На початку труби їхній діаметр 1 мм, а зсередини – 2 мм. Для жорсткості зверху труби закріпив рейку. Поливний пристрій установив на ніжках. Час поливу – залежно від потреби у волозі 5–10 хв. Цей час використовую для виконання інших робіт. Після закінчення зазначеного часу пристосування переношу на інше місце.

Пристрій під'єднується до бочки і дає крапельний полив.

О.С. Ричкін,
Харківська обл.

На фотографії в правому верхньому куті: болти й гвинти, смушкові й звичайні гайки, підкладні шайби й пружні кільця.

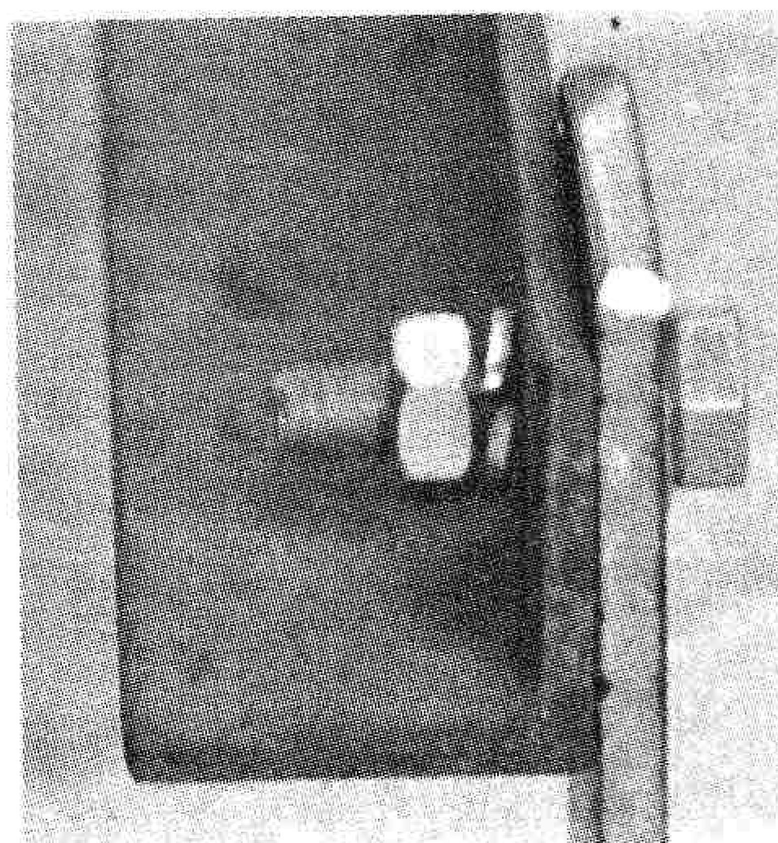
Прості з'єднання

Перевага з'єднання металевих деталей за допомогою заклепок і гвинтів полягає в тому, що воно виконується швидко, тримається міцно і його можна зробити рознімним.

Для з'єднання двох металевих деталей за допомогою гвинтів необхідно виконати ті ж самі роботи, що й при з'єднанні двох деталей з дерева. У тому й іншому випадку просвердлюють отвір і вставляють гвинт. Щоправда, отвір у дереві роблять значно меншого діаметра, ніж діаметр шурупа, а в металі – трохи більшим. Обидві деталі свердлять наскрізь. Гвинти тримаються гайками, які нагвинчують на них з іншого боку. Підкладні шайби й пружні кільця стопорять з'єднання.

Гвинти для кріплення листів є винятком: вони тримаються завдяки тому, що матеріал пружинить. Заклепувальні з'єднання формують за допомогою обтискування молотком виступної головки з'єднувального стрижня. Якщо "сліпа" клепка, з'єднання утворюють затиском штифта.

Гайки

Шайба, котру підкладають під головку болта, перешкоджає його провертанню, пружне кільце збільшує опорну поверхню під гайкою.

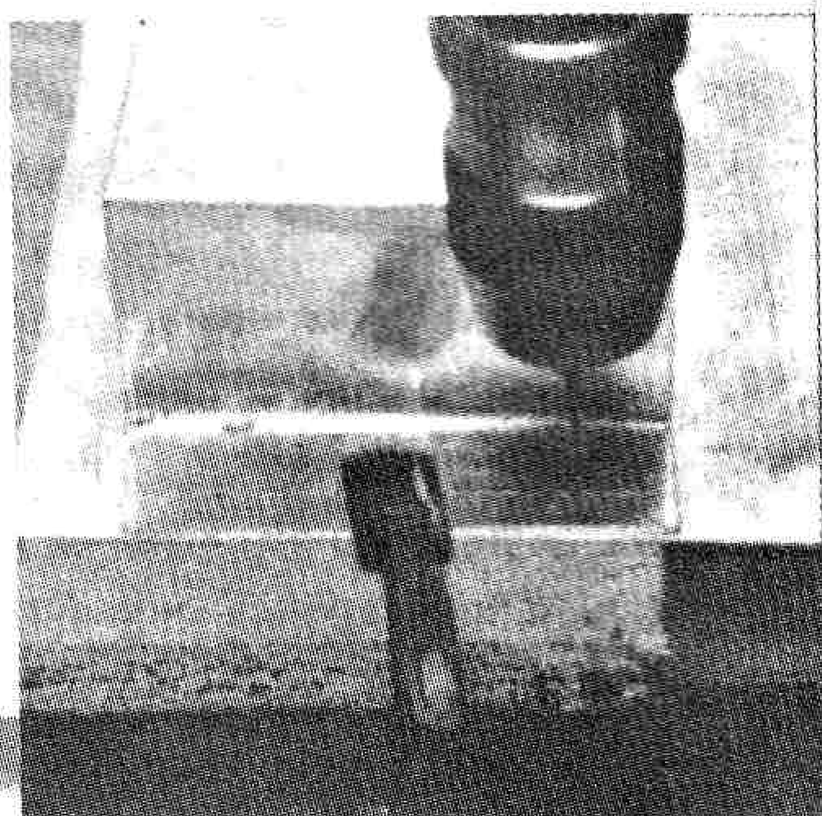
Конічну виїмку для гвинта з потайною головкою формують за допомогою зенкера. Попередньо в обох з'єднуваних деталях одночасно просвердлюють отвір під різьбу гвинта.

Щоб з'єднати дві деталі гвинтом, у них спочатку просвердлюють отвір. Для цього треба взяти свердло, діаметр якого трохи більший за зовнішній діаметр різьби гвинта. Так, для гвинта М8 беруть свердло діаметром 8,5 мм. На перший погляд може здатися, що зазор занадто великий. Однак він компенсується наявністю кількох гвинтів за довжиною деталі. Затисніть обидві деталі в лещатах (якщо це дозволяють розміри й форми деталей) і свердліть отвір для гвинта за один прохід. Підкладні шайби, пружні кільця й гайки стопорять з'єднання.

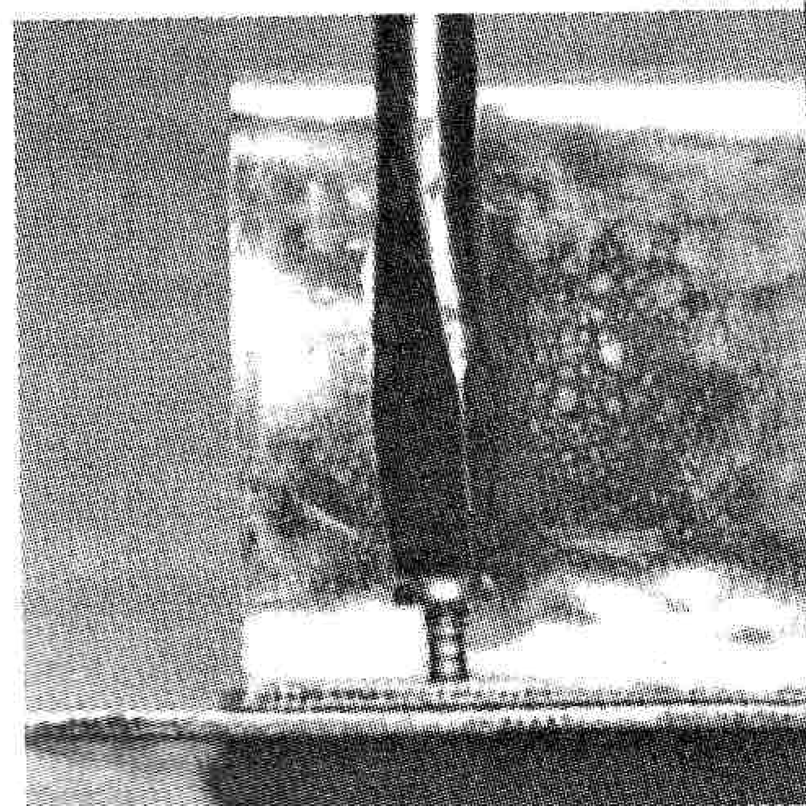
Гвинти для листового металу

Для з'єднання листів гвинтами гайки не потрібні. Гвинт сам нарізує різьбу крізь обидва листи. Деталі розташовують строго паралельно, потім просвердлюють їх разом і угвинчують гвинт.

З'єднуючи тонкі листи, отвори для гвинта пробивають кернером. Якщо це товсті листи, то отвір просвердлюють свердлом. Діаметр його має дорівнювати внутрішньому діаметру різьби гвинта. При цьому товщина нижнього листа не повинна перевищувати 2,5 мм, щоб гвинт міг пробити його наскрізь, інакше сталевий лист не буде пружинити.

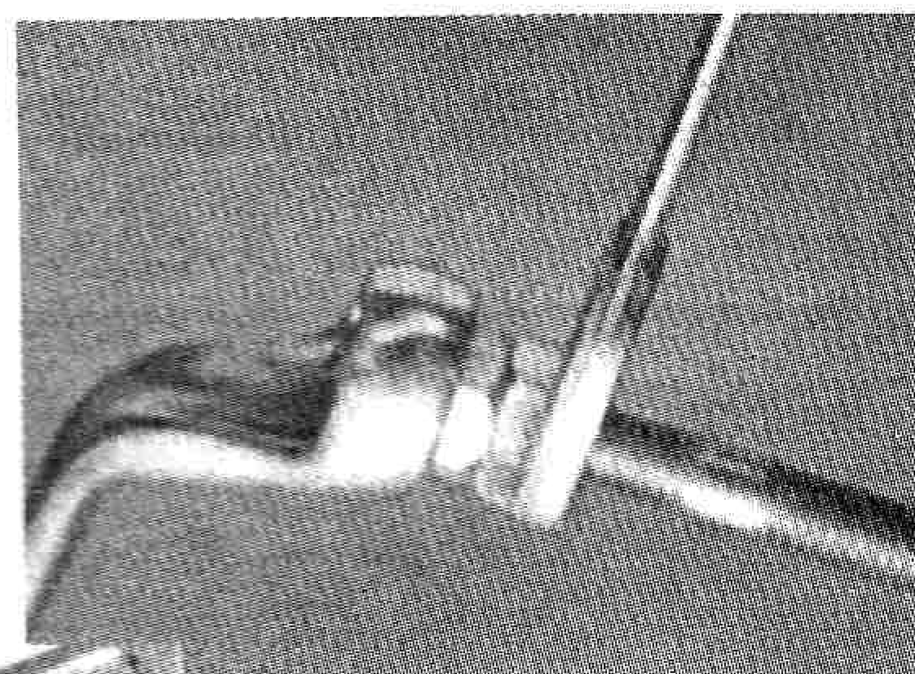

Для гвинта треба заздалегідь просвердлити отвір. Діаметр свердла має дорівнювати внутрішньому діаметру різьби гвинта.

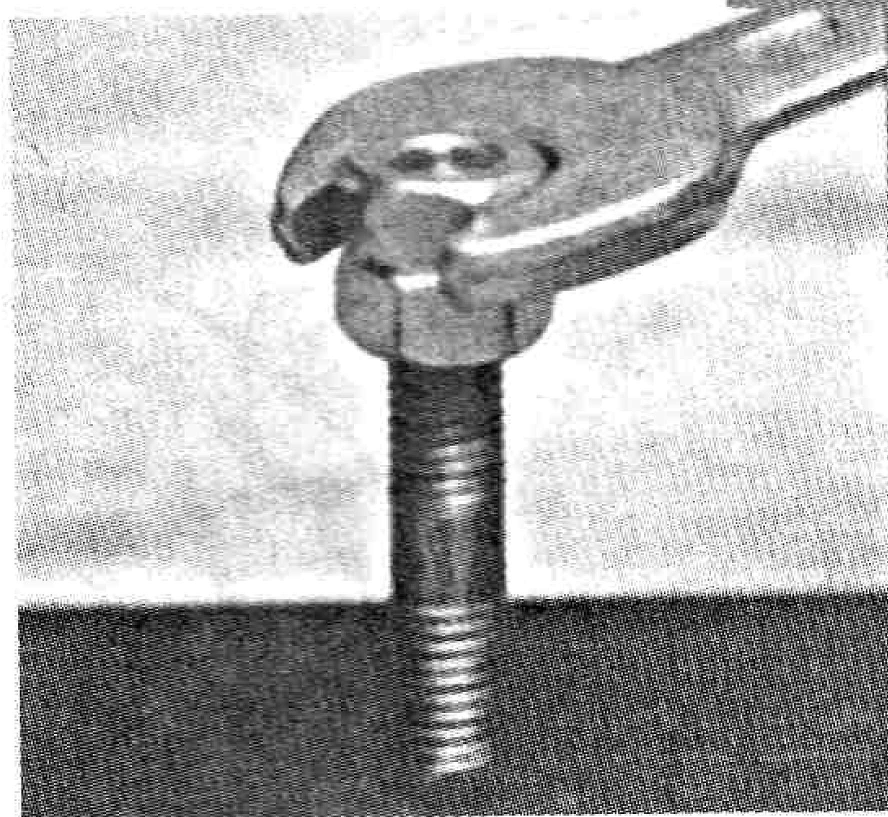

При вгвинчуванні гвинт сам нарізує різьбу в листах. З'єднання рознімне.

Шпильки

Дві насаджені одна за одною гайки заміняють головку болта. Вони нагвинчуються на кінець шпильки – стрижня із двобічною різьбою.

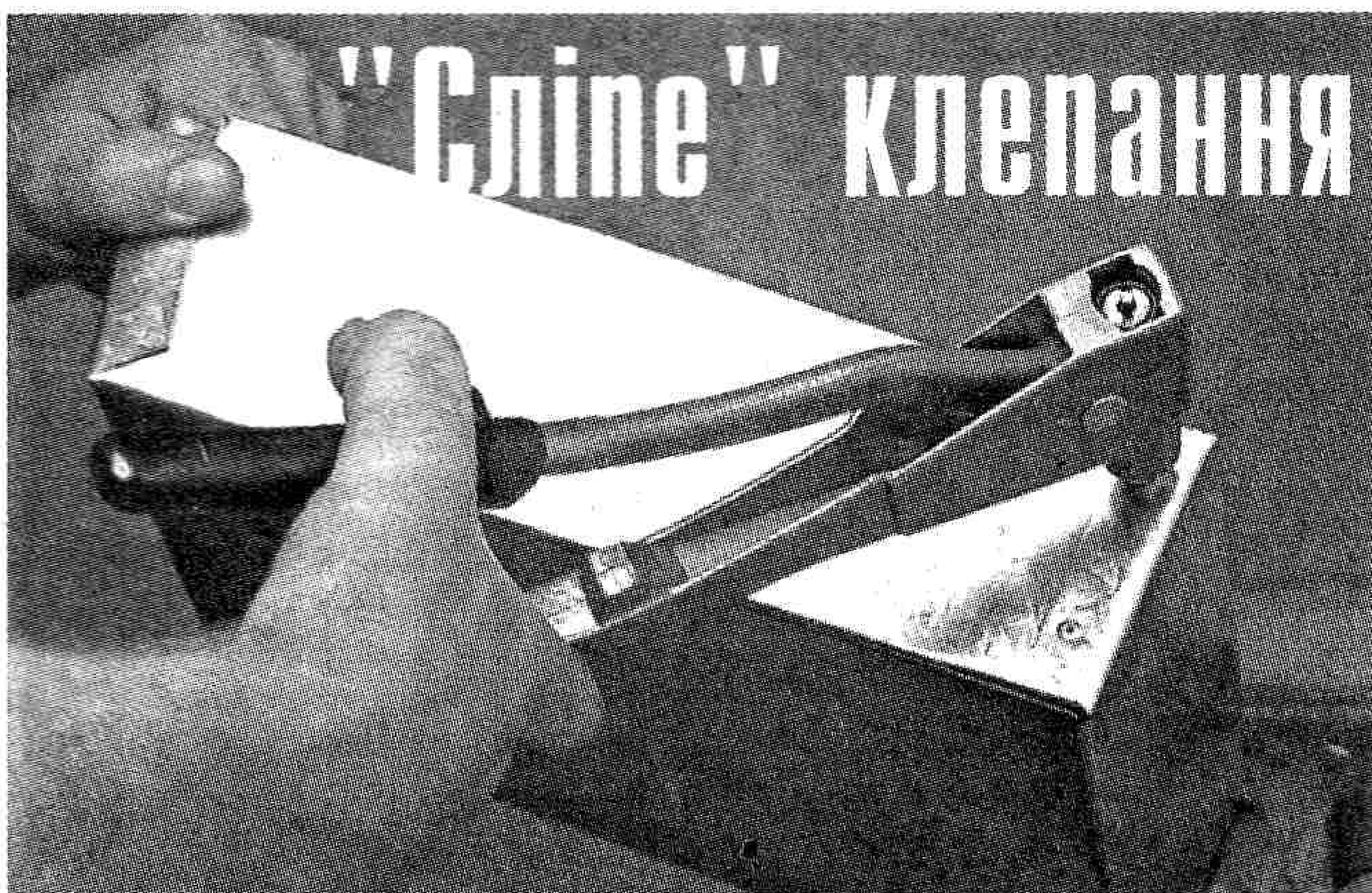
Ключ насаджують на верхню гайку. Тепер можна загвинтити шпильку до упору.

Шпильки застосовують завжди, коли потрібно прикріпити до товстої масивної деталі іншу деталь. Типовий приклад – використання шпильок в автомобілебудуванні, де їх ставлять у гальмових барабанах.

Шпильками кріплять колеса – це наочний доказ міцності й витривалості з'єднання на шпильках.

Для шпильки в деталі висвердлюють різьбовий отвір. Він має бути довшим за різьбову частину шпильки, інакше її потім не можна буде викрутити. Щоб застопорити шпильку, достатньо краплі спеціального клею.

Підготував ***Г. Галкін***

"Сліпе" клепання

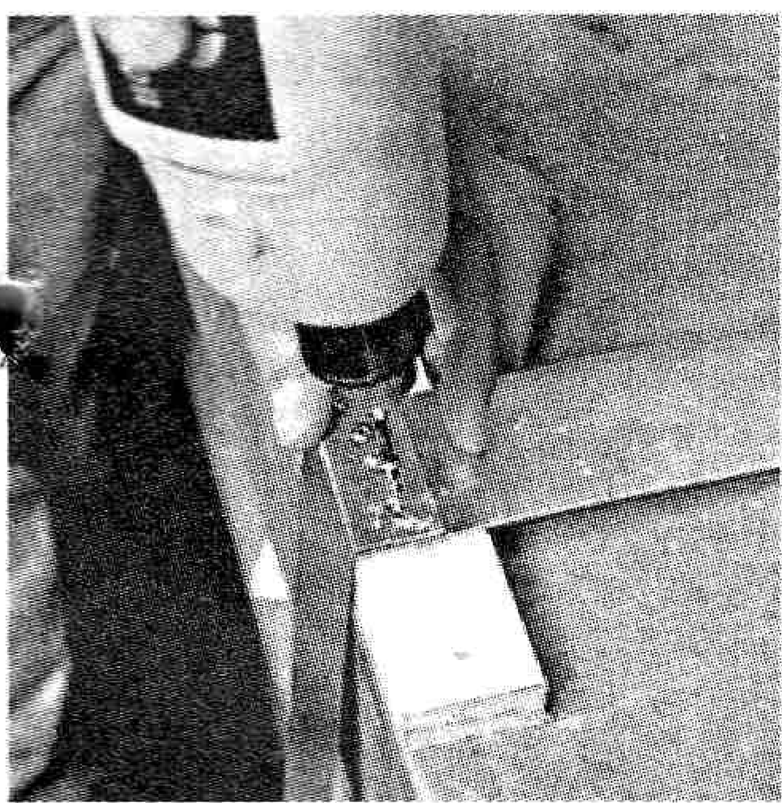
Кліщі насаджують на заклепку, намагаючись не допустити перекосу, потім її туго й рівномірно затискають.

"Сліпе" клепання – зручний і недорогий спосіб з'єднання деталей з листової сталі. Щоправда, для нього потрібні спеціальні кліщі зі змінними головками. Кліщі продаються в комплекті із заклепками, отож, ви відразу можете придбати все необхідне для клепання.

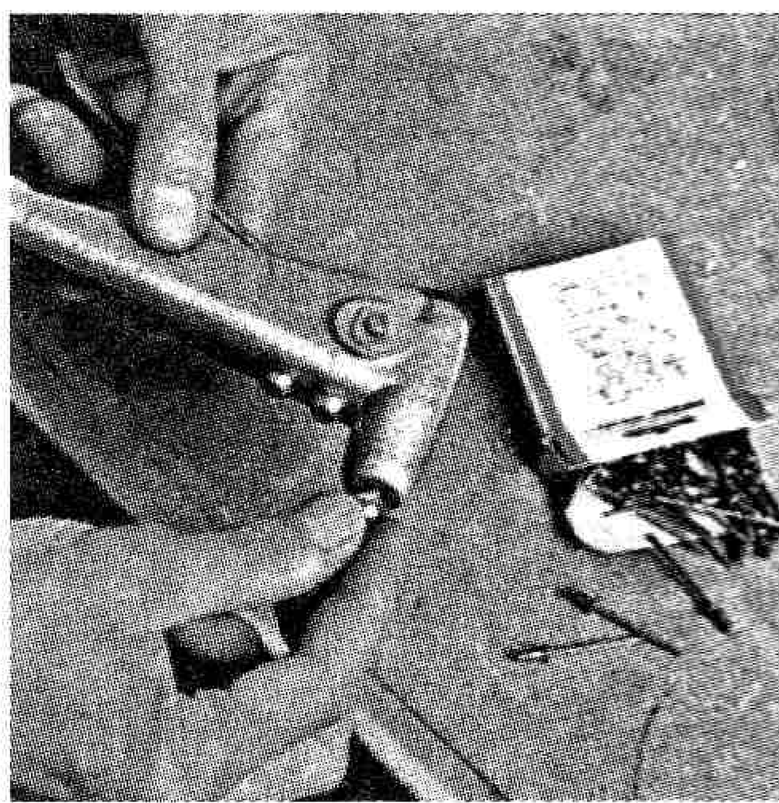
Цей вид з'єднання зручний насамперед тим, що заклепки вставляють і затягують із переднього боку деталі, тобто їх не треба підводити із заднього боку, як гвинти. Достатньо просвердлити отвір, вставити туди заклепку й затягти її кліщами – ідеальна техніка закріплення на порожнистій деталі (наприклад, на кузові або лонжероні).

Повітропроникність

Чимало з'єднань пропускають воду або повітря. "Сліпа" клепка – не виняток. Причина цього – її конструктивні особливості. Заклепка сидить на стяжному гвинті як втулка. Коли один кінець заклепки вставляють в отвір, то інший у вигляді фланця впирається в деталь. Нижній кінець штифта має сферичну головку. Коли за верхній кінець тягнути кліщами, то головка "прошиває" заклепку, затягує її й обривається на фланці. Тому з переднього боку деталі сполучний стрижень не виступає, а от зі зворотного боку кінець заклепки схожий на почварний горбик. Ця "прошита" головка прилягає до деталі негерметично. Між ними залишається зазор, через який і проникають вода й повітря.

Невдало поставлену заклепку можна висвердлити і замість неї поставити іншу, більшого діаметра.

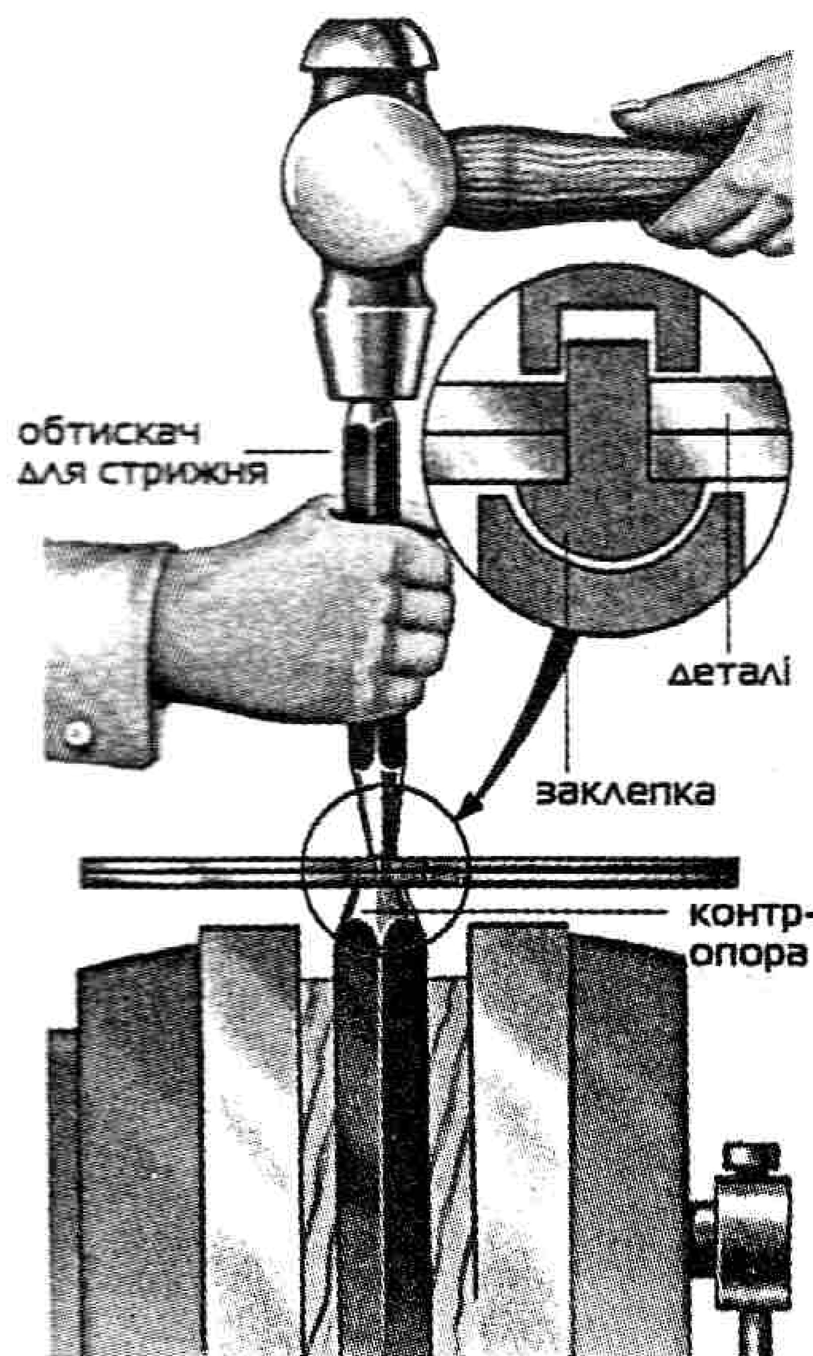
Вибираючи заклепки певної товщини, на кліщі встановлюють підходящу їй за діаметром змінну напрямну головку.

З'єднання клепкою важко роз'єднати

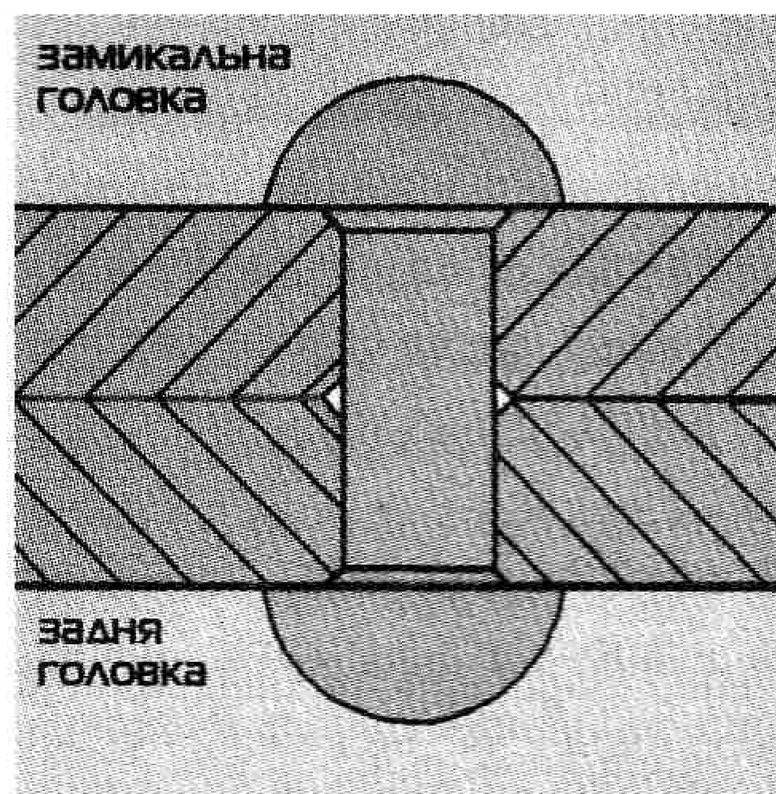
З усіх класичних видів з'єднання металевих деталей з'єднання клепанням (поряд із зварюванням) – найміцніше. Роз'єднати його можна, лише зруйнувавши заклепку.

Заклепки бувають сталеві, мідні, латунні й алюмінієві. Працювати з останніми легше, ніж з іншими, але вони витримують лише невеликі навантаження, бо алюміній – найтендітніший і найм'якший з усіх згаданих тут металів.

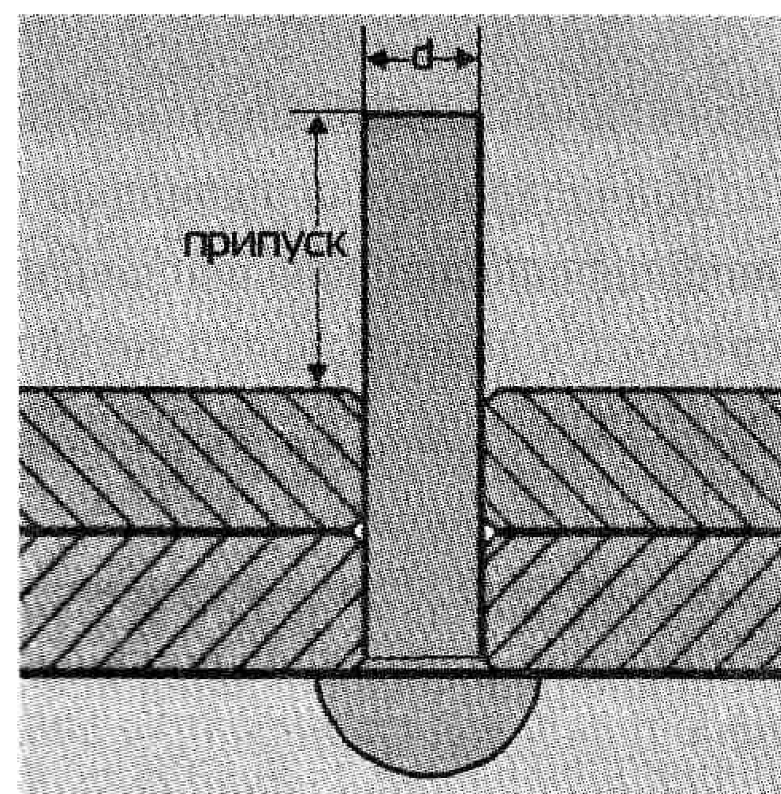
Щоб виконати з'єднання клепанням, потрібно мати доступ до протилежного боку деталей, що з'єднуються. Крім важких слюсарних лещат, для клепання будуть потрібні три інструменти: обтискач для осаджування стрижня, обтискач для осаджування головки й контропора для підтримування заклепки. Для кожного розміру заклепок потрібний відповідний інструмент. Обидва обтискачі часто об'єднані в один інструмент. Контропора завжди являє собою окремий інструмент.

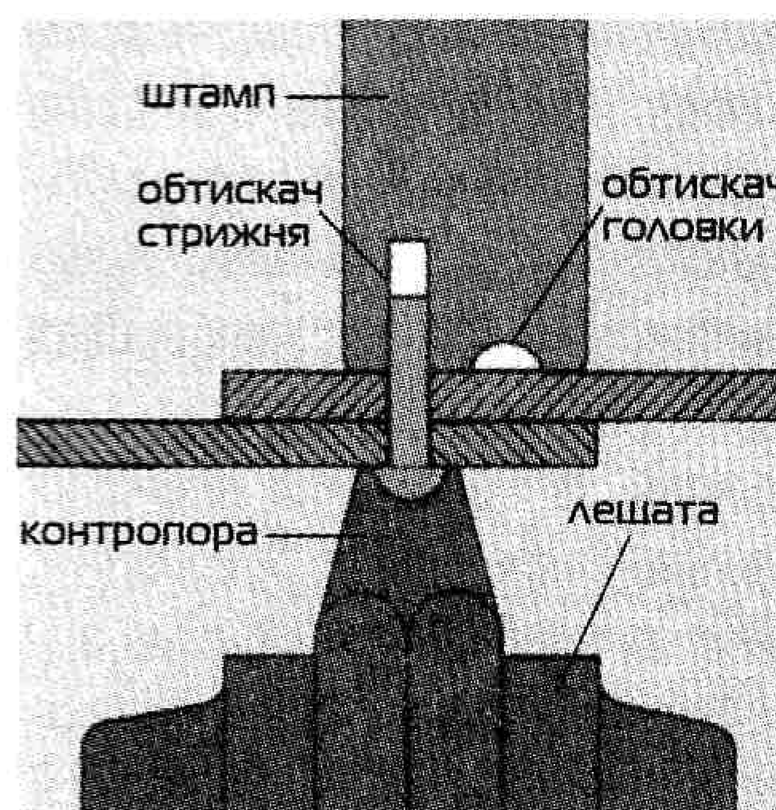
Контропору необхідно жорстко закріпити в лещатах, з'єднувані деталі можуть при цьому опиратися на лещата.

1. Заклепка сидить правильно: спочатку в обох деталях просвердлюють отвір і злегка зачищають задирки.

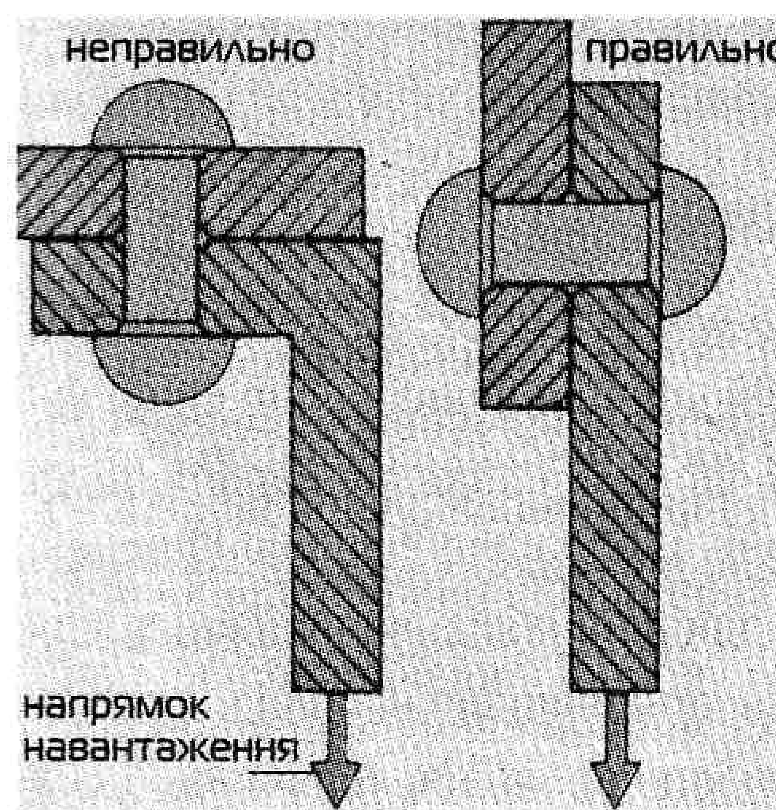
2. Для формування замикальної головки стрижень заклепки має бути довший за сукупну товщину обох деталей.

3. Жорстко скріплені деталі встановлюють головкою заклепки на контропору, після чого стрижень осаджують.

4. Слюсарним молотком рівними ударами начорно оформляють головку заклепки.

5. Обтисканням завершують формування головки заклепки. Інструмент установлюють вертикально й б'ють по ньому із силою.

6. З'єднання клепанням не повинні піддаватися навантаженню в напрямку осі стрижня.

З'єднання зварюванням

Поводження з газовим пальником і електрозварювальним апаратом потребує навичок, обмірковуваних дій і твердої руки. Як слід потренуйтеся, перш ніж стати до справи.

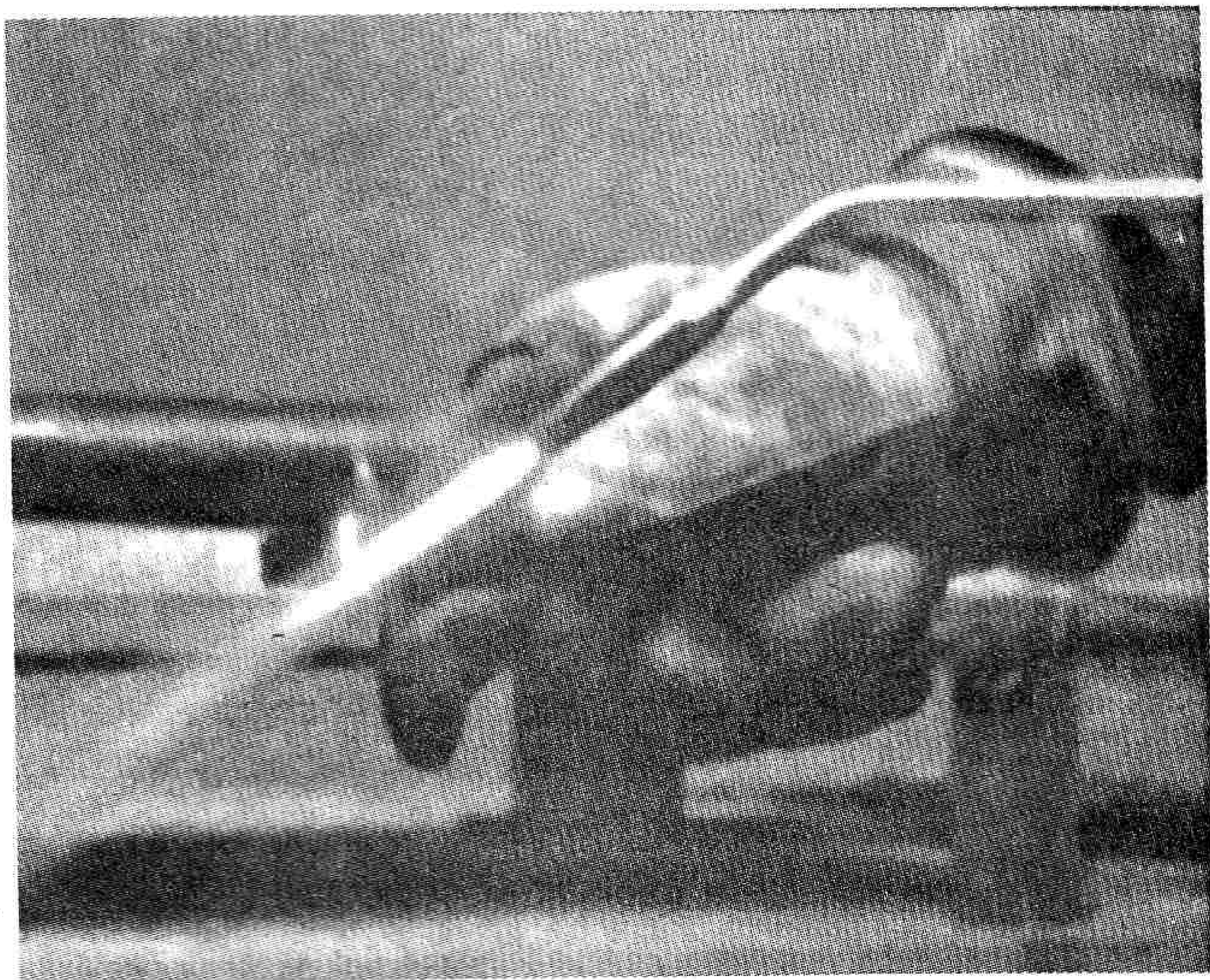
Зварюванням називається спосіб з'єднання матеріалів за допомогою нагрівання або тиску – або ж того й того разом. На відміну від паяння при зварюванні обидві деталі й застосовувані допоміжні матеріали нагріваються в місцях з'єднання до температури плавлення, а потім зварюються. Цей процес припускає, що метали плавляться приблизно при однаковій температурі.

Те ж саме стосується й зварювальних прутків. Їх поділяють на кілька класів зварювальної сталі. Малодосвідченому зварнику рекомендується працювати із прутками зі сталі II–IV класів. Деякі прутки покриті таким товстим шаром обмазки, що зварювання в напрямку знизу догори неможливе, бо при цьому утворюється велика кількість шлаків. Для роботи із прутками потрібні певні навички.

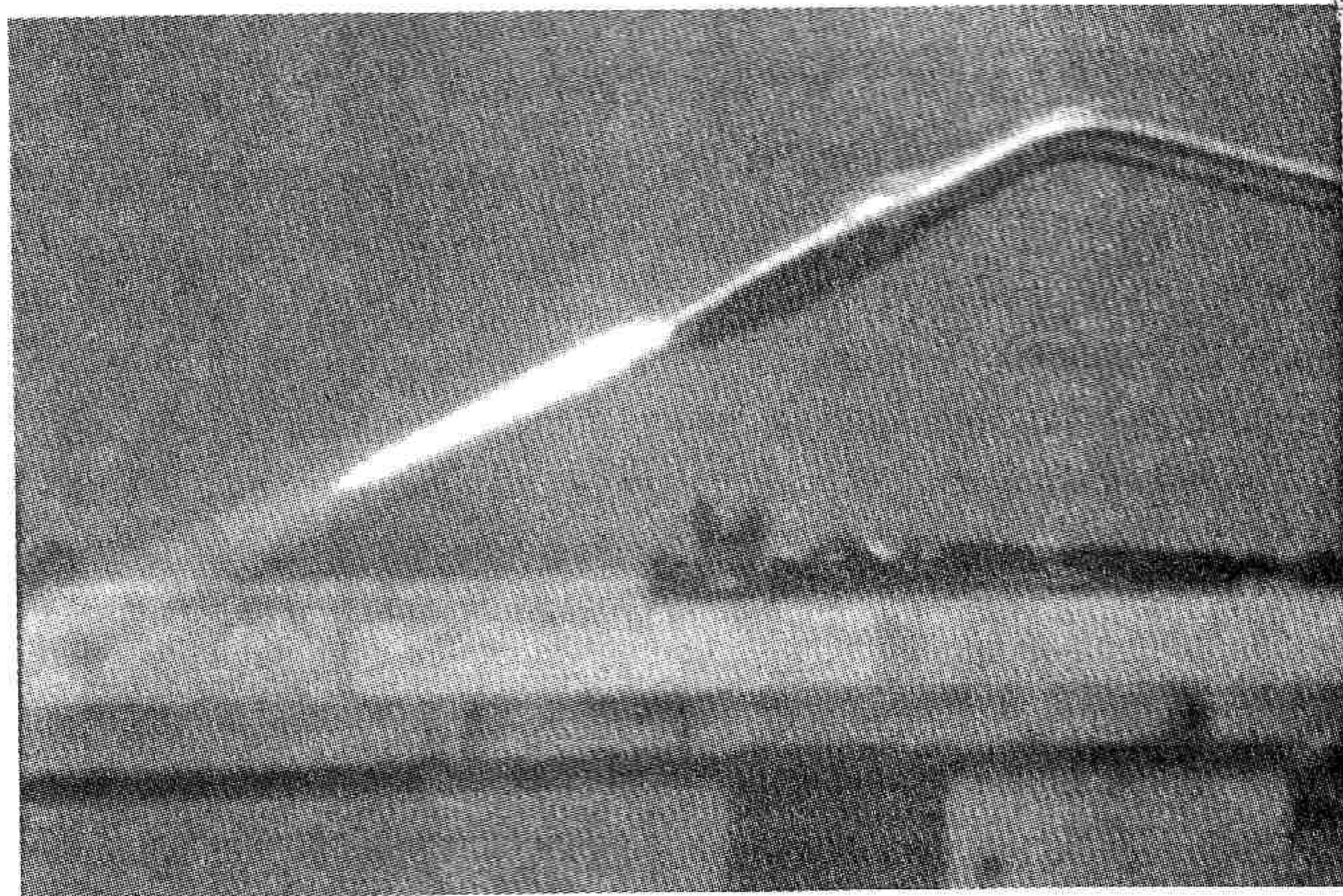
Існує безліч способів зварювання. В наступних номерах ми коротко розповімо про три найпоширеніших: автогенне, або газове, електричне й газоелектричне (у середовищі захисного газу). За першого способу теплоту плавлення створює полум'я, за другого – електричний струм, за третього – теж електричний струм, але тут додаткова оболонка із захисного газу перешкоджає утворенню шлаків.

Регулювання

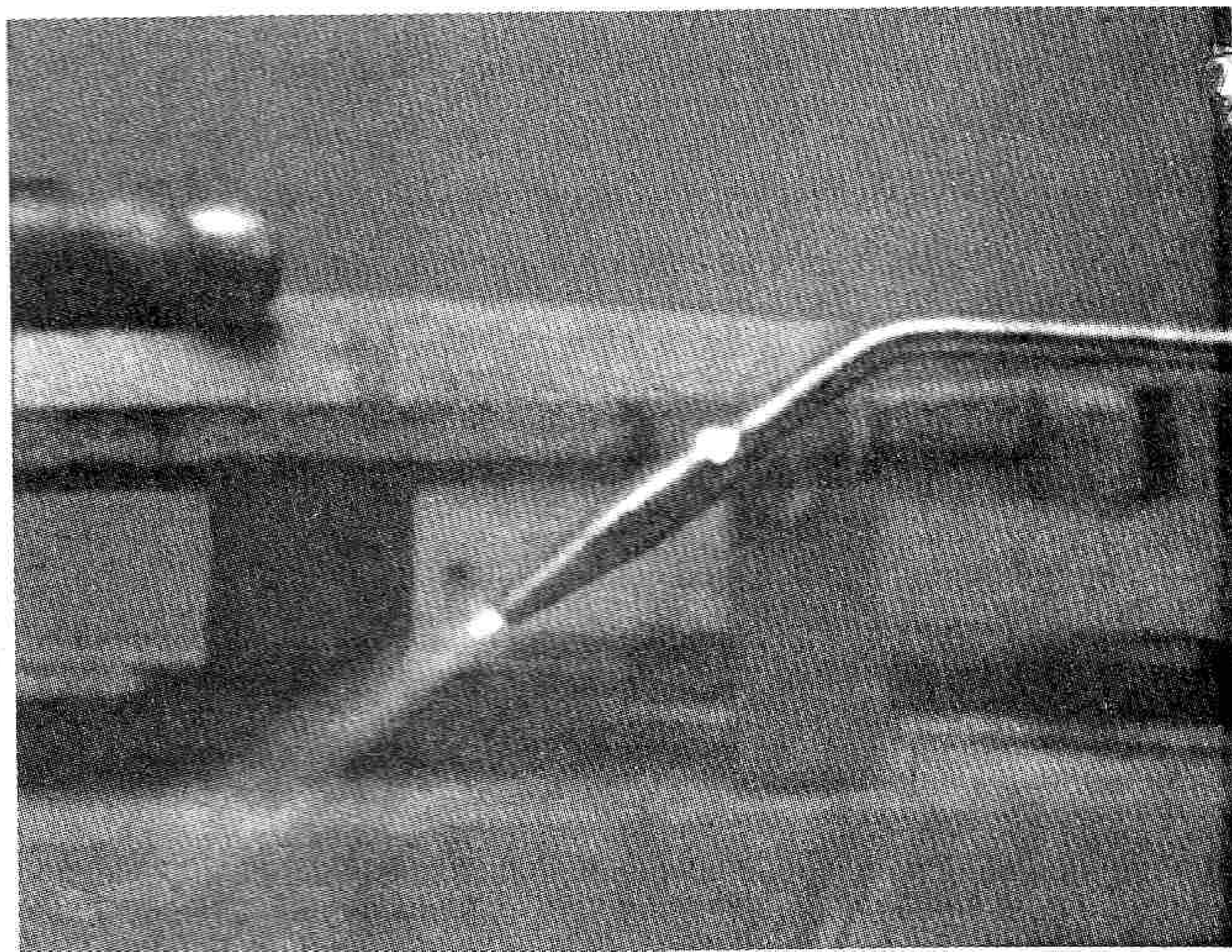
Під час зварювання сталі полум'я потрібно регулювати клапаном на рукоятці. Внутрішній конус полум'я має бути білого кольору, мати довжину 8–10 мм і горіти рівномірно. Надлишок кисню (полум'я занадто яскраве й "гаряче") призводить до перепалу звареного шва й утворення жужільних (шлакових) вкраплень; надлишок ацетилену (полум'я занадто "жирне") – до відгину шва догори – він стає ламким.

Запалювання: спочатку потрібно відкрити кисневий клапан, потім – газовий і лише тоді запалити пальник.

Занадто довге полум'я: зварений шов обвуглюється. Маховичком потрібно зменшити подачу газу.

Вихід полум'я відрегульований оптимально: внутрішній білий конус полум'я має довжину 8–10 мм.

Переклад ***Г. Коваленко***

З плином часу для України, яка готується оформити своє членство у СОТ, можливість вступу до цієї поважної організації стає справді реальною. Більше того, експерти стверджують, що це може статися незабаром. Проте багатьом галузям вітчизняного господарства ще треба підтягтися до тієї планки, яку мають долати всі країни-учасниці Світової організації торгівлі.

АПК дбає про якість

Не становить винятку і агропромисловий комплекс України: аби наші сільськогосподарські виробники почувалися у СОТ впевнено, вони мають випускати продукцію, яка успішно конкуруватиме не лише на внутрішньому, а й на зовнішньому ринках.

Що ми вже зробили для цього і що ще маємо зробити? Саме ці питання обговорювали учасники міжнародної конференції з проблем конкурентоспроможності сільського господарства та якості продовольства.

Чи не найголовніше питання, яке сьогодні ставить перед собою навіть пересічний українець: а чи слід нам вступати до СОТ? Фахівці стверджують – обов'язково слід. Адже, на переконання президента Асоціації фермерів та приватних землевласників України Івана Томича, тільки приєднавшись до світової торгової спільноти, наша країна отримає можливість повністю розкрити свій агропромисловий потенціал, оскільки українському АПК доведеться на рівних змагатися з розвиненими в аграрному відношенні державами, а це стимулюватиме фермерів і решту сільгоспвиробників працювати краще. Та починати необхідно із законодавства. Найперший щабель, який доведеться подолати українським виробникам сільськогосподарської продукції, – вважають спеціалісти агропромислового комплексу, – це належна якість їхніх товарів.

Без цього, навіть вступивши до СОТ, ми нічого не виграємо: маючи відповідні квоти на ринку СОТівських країн, Україна не зможе реалізувати товари, які не відповідатимуть певним якісним характеристикам. Тому на часі – прийняття цілої системи нових стандартів належної виробничої практики в галузі вітчизняного агропромислового комплексу, чим фахівці уже займаються, причому на дуже серйозному рівні.

Наше сільське господарство, попри цілу низку наявних проблем, уже й сьогодні випускає досить пристойну за якістю продукцію. Це підтверджується хоча б тим, що понад 90% продуктів харчування, які продаються всередині країни, мають вітчизняне походження. Причому вони повністю відповідають вимогам, які висуваються до аналогічних товарів у Європі, не лише за формою, а й за якісними характеристиками. Та можливості вітчизняного АПК цим не обмежуються: його продукція (надто зернові культури) експортується не лише в сусідні, а й у віддаленіші країни.

Та чи означає це, що вся продукція, вироблена українськими селянами, спроможна витримати жорстку конкуренцію на СОТівському ринку? На жаль, ні. Як стверджують експерти, роботи в цьому плані в Україні ще непочатий край. Щоб закріпити свої здобутки, наші аграрії мають подбати не лише про якість, а й про підвищення рентабельності власного виробництва. А ті економічні інструменти, які запроваджує держава, зорієнтовані на те, щоб зменшити собівартість виробництва сільгосппродукції та посилити її конкурентоспроможність. Аби досягти таких результатів, доведеться подбати про модернізацію багатьох сільськогосподарських галузей. Одне з першочергових завдань – модернізація молокопереробних підприємств, які досі не повністю оговталися від тимчасової втрати російського ринку.

Втім, найголовнішим є те, що український АПК має не лише вузькогалузеві проблеми: для того, щоб сільськогосподарське виробництво витримало конкуренцію на зовнішньому ринку, при здійсненні аграрної політики владі доведеться вносити суттєві корективи. Скажімо, зорієнтувати свою бюджетну політику на конкурентоспроможне сільське господарство, а також, за словами Івана Томича, стабілізувати податкове законодавство хоча б на п'ять років. Це дасть змогу створити прозорі правила гри для сільськогосподарського виробника і водночас залучити до аграрного сектора додатковий капітал у вигляді іноземних інвестицій.

Окремий біль для України – території, які постраждали від чорнобильської катастрофи. Адже про те, що, скажімо, Житомирщина вироблятиме конкурентоспроможну сільськогосподарську продукцію, навіть мови не може бути! Більше того, мешканців цих регіонів, які досі харчуються переважно тим, що виростили на своїх власних городах, та зібраними у навколишніх лісах радіоактивними грибами і ягодами, самих треба забезпечувати якісними продуктами харчування. Але ж вони теж мусять за рахунок чогось жити, роблячи свій внесок у господарську діяльність країни.

"Регіони, де землі забруднені радіацією, – переконаний президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України Роман Шмідт, – теж мають великі можливості для аграрного бізнесу: там можна вирощувати ріпак, що є сировиною для виробництва біопалива". Якщо врахувати, що Україна, з одного боку, має велику потребу в альтернативних видах пального, а з другого – надзвичайний потенціал у його виробництві, то проблему можна легко вирішити. До слова, для забруднених радіацією земель вирощування ріпаку може стати справжнім порятунком: учені довели – ця рослина цінна ще й тим, що виводить радіоактивні елементи з ґрунту.

Отже, наш селянин має всі можливості успішно змагатися зі своїми колегами з інших країн, які вже перебувають під СОТівським дахом.

Лариса Усенко

Фермер за судовим рішенням

Є люди, які живуть, дбаючи лише про себе. А є й інші... Вони мріють не лише про статки власної родини, а й про свою країну, її добробут і майбутнє. Чому? Бо ці люди мають відкрите серце, щедру душу і працьовиті руки. А ще не забувають про наступні покоління, навчаючи юних усьому, що знають і чому навчилися самі. Таким є і Леонід Михайлов, фермер Черняхівського району Житомирської області, лауреат Всеукраїнського конкурсу "Людина року" в номінації "Фермер року".

– Леоніде Миколайовичу, як ви сьогодні оцінюєте ті часи, коли починали своє фермерство?

– Думаю, що в той час я був молодцем, бо дуже хотів стати фермером. Було це 15 років тому. Багато воював з бюрократами і правильно робив, що їм не поступався. Погано лише те, що Україна вкрай повільно прямує до фермерства. Житомирщина у цьому плані – явище просто унікальне. За кількістю фермерських господарств у 1998 році область посідала останнє місце в країні.

– Чому вам доводилося боротися? Адже всі визнають, що на той час було дано успішний старт фермерству.

– Тому що керівництво різних рівнів мало з цього приводу різні думки. Приватні власники нікому не були потрібні. Фермерство – це робота на землі, яка вже не належить державі. Для керівників старої школи це було незрозуміло і неприпустимо. Тому ми й змушені були боротися за землю. Сьогодні вже немає такої потреби – боротися: на Житомирщині з 1,5 млн. гектарів землі обробляється лише 300 тис.

– Як виглядала ваша боротьба за землю?

– Мій шлях до землі вимірюється п'ятьма роками. З 1991 по 1996 рік я судився. Не критимусь – багато нервів і здоров'я у мене забрали ті судові процеси. Хай їм грець... А нині... Щоб одержати землю, знадобиться лише одна година. Мені навіть поталанило бути депутатом районної ради. А колись на мою адресу кидали образливе – "куркуль"...

– Отже, фермером ви стали не тільки за власним бажанням, а й за судовим рішенням?

– Мені здається, що своєю впертістю я вже всіх дістав. Я ніяк не міг збагнути, чому це я – агроном за фахом, колишній голова колгоспу – не можу господарювати на 20 гектарах? Однак час працював на мене: змінювалися не лише керівники, змінювався і їхній світогляд. Отак, врешті-решт, я й отримав свої гектари.

– Ви отримали родючу землю?

– Та де там! Тоді виділяли найгіршу землю запасу. Вона, по суті, була непридатною для землеробства. Я мав навіть ділянку з боровим піском. На ньому могла рости лише сосна. Зрозуміло, що тепер на тому полі все росте. Я дуже багато вклав своєї праці у цю землю. Коли розповідаю про свої гектари, то роблю це з гордістю. Так, багато лиха натерпівся, коли їх виборював, але чимало сил доклав, аби зробити їх родючими. Та коли мова заходить про "чужі" поля, то мене сум огортає. Не можу спокійно дивитися на чорноземи, які заростають бур'янами. У багатьох випадках їх кинуто напризволяще.

– А чому ці землі нікому не потрібні?

– Бо бажаючих стати фермерами дедалі меншає. Та й звідки те бажання візьметься, коли до техніки не доступишся, так дорого вона коштує. За той же трактор щонайменше треба віддати 12 тис. доларів. А де ті долари візьмуться, якщо ціни на сільгосппродукцію копійчані?

Тому люди і стороняться землі. Для них вона перестає бути годувальницею. Тут на сполох треба бити, бо втрачаємо селянство, втрачаємо покоління селян, які ще вміють сіяти і збирати хліб. А ми все ще теревенимо, мовляв, Україна є житницею Європи. Якщо діло й далі так піде, то невдовзі будемо хліб купувати за кордоном.

– Сьогодні на наші поля приходять іноземні фермери. Ви таких знаєте?

– Є такі керівники, які не хочуть давати землю місцевим фермерам, а кажуть що до них завтра "прилетять" фермери з Європи і візьмуть її в оренду. Вони чекають на цих іноземців уже довгих 15 років. Я знаю тільки двох іноземних фермерів на Житомирщині – француза, який у Бердичівському районі створив підприємство "Бальзак". Він праонук Бальзака. Звідси й походить назва господарства. І другий фермер – голландець. А більше нікого немає. Мабуть, у нас все ще нельотна погода триває...

Коли іноземці приходять до нас, то прагнуть отримати родючу землю і знати її реальну ціну. А їм говорять – плати 7 тис. доларів за гектар. Це ціна гарної землі в Аргентині.

Рівень довіри до нас мінімальний. Хто ж до нас приїде "гратися" своїми грошима і часом? За чинним законодавством, ми не маємо права купувати землю. Фактично ж вона купується. Це незаконні оборудки.

– Подейкують, що ви вже маєте власних учнів і деякі з них щойно пройшли ваші курси.

– Так. Це мій син і ще 8 хлопців. Вони добре працюють, заробляють теж непогано. Хлопці навчалися за кордоном, мають за плечима по 2–3 фермерські програми. Мій син також пропрацював рік в Ірландії, півтора року – в Америці, три місяці – у Норвегії. Фахівці з такою підготовкою нині на вагу золота. І не лише в Україні.

– Чому ви взялися за організацію навчання?

– Щоб зробити нашу країну заможною. До мене приходять хлопці, які вивчили англійську мову і я їх відправляю за фермерськими міжнародними програмами на півторарічне стажування до Данії, Швеції, Ірландії, Фінляндії, Америки, до місцевих фермерів. Хто хоче, може їхати до Австралії. Коли хлопцям набридає їздити по світу – розпочинають свою справу. Вони і самі вміють працювати, і вимагають самовіддачі від інших.

– Скільки всього ви виховали учнів?

– Понад 500 чоловік. Проте справжніми фермерами стали лише 30, бо, щоб виховати справжнього фермера, потрібно 6–7 років. Праця, як бачите, копітка й тривала, але хтось же має її виконувати. Інакше наші села остаточно спорожніють, а землі – забур'яняться.

Юлія Спічак

Порада від дорадника

***З** початком пострадянського реформування вітчизняного сільського господарства український селянин залишився наодинці зі своїми проблемами. Можливо, саме тому фермерські господарства, що є основою сільського господарства багатьох розвинених країн, створювалися у нас надто повільно?*

Експерти вбачають причину в тому, що діяльність радянських колективних господарств на селі була збалансованою за всіма аспектами (колгоспи мали своїх зоотехніків, ветеринарів, агрономів), а зі зникненням колгоспів і радгоспів селянам, які бажали господарювати самостійно, довелося жити за принципом "і швець, і жнець, і на дуду грець". Відтоді минуло півтора десятиліття, проте ситуація майже не змінилася. Держава лише декларує повернення боргів селу, а практична робота ведеться вкрай повільно. Проте вихід є: у березні 2003 року була створена громадська організація – Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України, фахівці якої, ознайомившись із досвідом інших країн та адаптувавши його до вітчизняних реалій, допомагають сільському виробнику у будь-яких питаннях.

– Нині членами асоціації є 29 обласних сільськогосподарських дорадчих служб, тобто охоплені не тільки всі області нашої країни (деякі мають навіть по 2 служби), а й АР Крим, – розповідає президент асоціації Роман Михайлович Шмідт. – Причому всі обласні служби мають свої відділення або представництва у районах.

– Дедалі частіше доводиться чути про те, що наш селянин за сучасних умов просто не виживе без допомоги дорадчих служб. У чому вона полягає?

– Це справді так. І саме про це йшлося під час останньої міжнародної науково-практичної конференції з проблем АПК, яка проходила під Києвом. Я б хотів навести тут слова нашого німецького партнера Ганса Георга Гассенфлюка, заступника директора сільськогосподарської палати Нижньої Саксонії: "У жодній країні сільське господарство не змогло б розвиватися без дорадчих служб, які, в свою чергу, не можуть працювати без державної підтримки". Річ у тім, що дорадча діяльність підтримується на рівні держави в усіх розвинених країнах Європи, Північної Америки. Тобто тамтешні уряди розробляють і приймають окремі програми, спрямовані на розвиток села та підтримку сільського господарства, які реалізуються саме за допомогою дорадчих служб. Тому міжнародна спільнота сприяла розбудові дорадництва і в нашій країні: уряди США, Канади, Німеччини, Англії, Данії, а також Єврокомісія надали Україні технічну допомогу для створення дорадчих служб.

Наші дорадники, а це висококопрофесійні фахівці, які пройшли підготовку у тих країнах, де дорадництво працює давно і дуже серйозно (скажімо, у Польщі), надають людям консультації насамперед з питань урегулювання земельних майнових відносин. Підказують, яким видом діяльності краще займатися в тому чи іншому регіоні, виходячи з того, скільки землі і які фінансові можливості має людина.

– Як конкретно це відбувається?

– Фахівці дорадчих служб готують за замовленням спеціальні бізнес-плани, де докладно описують не тільки напрямок діяльності конкретного господарства, а враховують і всі супутні проблеми: скажімо, де взяти кредит на придбання основних засобів виробництва. Потім необхідно вирішити, де краще продати вирощену продукцію, щоб не зазнати збитків. Тобто третій напрямок діяльності дорадників – це маркетингові послуги. Крім того, вони працюють з місцевими громадами, сільськими радами, розробляючи (також за замовленням) плани соціально-економічного розвитку певних територій. Ще три роки тому в Україні не було жодного такого плану! Щоправда, спочатку слід зустрітися з місцевими жителями і запитати, що саме вони хотіли б зробити у своєму селі, а потім порадити їм, як це краще здійснити.

– А такі консультації платні?

– Коли дорадчі служби створювалися за підтримки міжнародного співтовариства – на кошти платників податків інших країн, – для українських селян ці послуги були безкоштовними. Нині ж вони мусять самі заробляти на своє існування. Тому дорадчі служби надають послуги тим сільським підприємцям, які спроможні за них заплатити. Йдеться звичайно про великі господарства. Дрібним власникам це, на жаль, не завжди по кишені. Саме це і є чи не найбільшою проблемою, яку доводиться нам розв'язувати. Хоча Закон України "Про дорадчу діяльність" (до речі, розроблений за нашою участю) передбачає прийняття державної цільової програми, де було б визначено перелік так званих соціально спрямованих дорадчих послуг, у яких зацікавлена держава.

– Отже, послугами дорадників сьогодні можуть скористатися лише фінансово заможні виробники. Що ще гальмує роботу вашої служби?

– Друга наша біда: дорадники є професійно підготовленими людьми, але вони нині отримують невеликі гроші, бо державі байдуже до їхньої діяльності. Тому їх переманюють великі приватні сільськогосподарські фірми. Лише минулого року таким чином від нас пішли понад півсотні людей.

– Пересічні селяни дуже мало знають про вашу службу. Як ви інформуєте про себе?

– Як зазначалося вище, обласні офіси наших дорадчих служб відкривають свої районні представництва і через них працюють з місцевою владою. До речі, згідно з чинним законодавством місцева влада може фінансувати дорадчу діяльність за власні кошти. Що, зрештою, вже робиться. Наприклад, подібне практикується у Ставищанському районі на Київщині.

– Що, на вашу думку, слід зробити для поліпшення ситуації в українському селі, яке й досі перебуває, так би мовити, на задвірках соціального життя країни? І як тут може стати у пригоді Асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України?

– Ситуація і справді залишає бажати кращого. Та найголовніша біда, як на мене, полягає в тому, що держава нічого не робить, аби її поліпшити. За останні 15 років в Україні так і не з'явилося єдиного бачення розвитку сільського господарства. А кожен наступний уряд формував власну концепцію вирішення проблем села, причому, як правило, вона була абсолютно протилежною від попередніх.

Тому давно вже необхідно прийняти комплексну програму підтримки розвитку не тільки сільського господарства, а й сільської місцевості, де на першому місці має бути людина, рівень її життя, а не врожай, тонна, центнер чи гектар. Цю програму мав би затвердити парламент, а кожний наступний уряд – поетапно її виконувати. Лише тоді ми отримаємо позитивний результат.

– Тобто йдеться про те, щоб послідовно впроваджувати державну аграрну політику?

– Так. І саме дорадчі служби, як свідчить досвід інших країн, є одним з найефективніших інструментів її впровадження.

Валерія Калиновська

ТРАВЕНЬ

Скорпіон 1 (13.42)–4 (1.49)

○ Повний Місяць – 2 (13.09)

Усім відомо, що протягом останнього десятиріччя на пероноспороз масово хворіють огірки. Ось чому досвід переконує, що до певної міри запобігти цій хворобі можна завдяки висіванню огірків у першій декаді травня.

Стрілець 4 (1.49)–6 (12.22)

Дуже важливо не тільки зберегти квітуючий сад від весняних заморозків, а й створити умови для запилювання квіток – основи високого врожаю плодів і ягід. Добре, якщо поблизу безпосередньо в саду, серед дерев, було хоча б кілька бджолосімей. Багато добрих слів сказано про Божу комаху. Недаремно у народі говорять: "Буде бджола в саду – буде і яблуко на гілці".

Козеріг 6 (12.22)–8 (20.49)

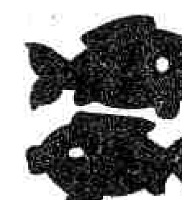
До 15 травня копають ями і висаджують плодові та ягідні рослини. Видаляють відмерле листя суниці, підживлюють її (якщо не здійснили цього в квітні) суперфосфатом (30–40 г на 1 м^2) і калійним добривом (15–20 г на 1 м^2). Під ослаблі рослини вносять сечовину або селітру (15–20 г на 1 м^2).

Водолій 8 (20.49)–11 (2.33)

☾ Остання чверть Місяця – 10 (7.27)

Під плодові рослини і ягідники до 15–20 травня вносять фосфорні й калійні (якщо їх не вносили восени та у квітні), а також азотні добрива. Знищують бур'яни, розпушуючи ґрунт. Якщо немає дощів, слід поливати дерева, які висадили минулої осені чи цієї весни.

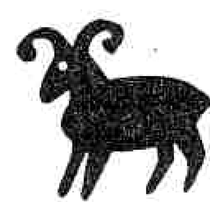

Риби 11(2.33)–13(5.20)

Висаджують розсаду огірків у теплицю, а також висівають їх насіння.

Досвідчені городники використовують своєрідні дуги та інші опори, на які плететься рослина. Дехто замість цього висіває насіння соняшника або кукурудзи між огірками через одну-дві рослини.

Соняшник чи кукурудза захищають огірки від палючого сонця, граду. Щоправда в таких випадках грядку необхідно частіше поливати і підживлювати.

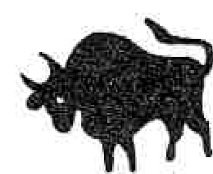

Овен 13 (5.20)–15 (5.50)

За умови, коли плодові дерева постраждали від морозів, необхідно здійснити заходи, які допомагають рослині подолати завдану морозом шкоду. Зокрема, враховуючи, що за будь-яких видів пошкоджень морозами дерева потерпають від нестачі води, необхідно створити їм необхідні умови водопостачання з тим, щоб до надземної частини дерев могло б надходити якомога більше води. Особливо важливо це навесні і в першій половині літа, коли камбій у пошкоджених гілках ще не утворив нового річного кільця здорової деревини, по якій вільно може переміщуватися вода і розчинені в ній поживні речовини.

Добрі умови водопостачання деревам потрібно створювати відмінним обробітком ґрунту, мульчуванням і поливом. Ґрунт утримують у розпушеному і зовсім чистому стані, щоб не допускати випаровування вологи, а також забезпечити доступ повітря до кореневої системи дерев.

На пристовбурних кругах на ширину крони дерева замульчовують ґрунт перегноєм, торфом, мохом, тирсою. Відразу після цвітіння дерев, як тільки вологи у ґрунті стало трохи менше, необхідно добре полити сад. У подальшому здійснюють повторні поливи, аби шар ґрунту (примірно товщиною 80 см) весь час був вологим. У південних регіонах залежно від погоди поливають 5–6 разів, а в північніших – 3–4 рази. За кожний полив необхідно давати води стільки, аби ґрунт добре промок на глибину 80–100 см.

Телець 15 (5.50)–17 (5.35)

● Новий Місяць – 16 (22.27)

Обпадають квітки вишні, зацвітає горобина і каштани.

Молоді, швидкорослі у маленьких горщечках кімнатні рослини доводиться пересаджувати у великі декілька разів за літо. Але робити це слід обережно, намагаючись не пошкодити земляну грудку і не потурбувати корені. Рослини, які цвітуть навесні, пересаджують після квітування. Визначають строки пересаджування за кількома ознаками. Основний з них: коли часто пересихає земля у горщику, а земляна грудка, якщо її вибити з горщика, дуже обплетена коренями. Якщо у ємкості квіти ростуть кілька років, їх слід пересаджувати, оскільки навіть за правильного догляду від постійного поливання та удобрення в землі накопичуються солі, земля ущільнюється, що заважає доступу кисню до коренів.

Невеликі кімнатні квіти, як правило, пересаджують щороку, середні – раз у 2–3 роки, великі (у кадках і ящиках) – дуже рідко, але в них слід замінювати верхній шар землі.

Близнята – 17 (5.35)–19 (6.39)

Розквітає каштан, жимолость, бузок, горобина, з'явилися комарі.

Астрологи вважають, що квіти – основні представники сузір'я Близнят. Так що, всі квіти і рослини, плід яких утворюється в частині квіток, знаходяться під опікою Близнят. У ці дні, наприклад, артишок, цвітна капуста, квасоля, боби порадують садівника і городника швидким і активним розвитком, якщо висаджуватимете розсаду і висіватимете насіння саме під знаком Зодіаку Близнят. Якщо якісь із ваших любимих квітів чомусь почали нидіти, підживіть їх саме зараз, і позитивний результат не забариться.

Якщо ви ще в квітні висадили в торфогнойові горщечки насіння гарбузових, то тепер ростки можна пересадити у відкритий ґрунт. До речі, насіння можна висіяти прямо на грядках.

Рак 19 (6.39)–21 (10.58)

Рак традиційно сприяє листяним рослинам. Дні під цим знаком Зодіаку також підходять для удобрення квітів.

Висаджуйте або висівайте листяні овочі: салат, шпинат, валеріану, ендивідій, базилік, петрушку, кріп, інші зеленні культури.

Якщо на вашій дачі відведено місце під газон, його найкраще підстригати під знаком Рака. До речі, найкраще відростатиме трава, якщо підстригатимуть її під час зростання Місяця.

Рак – одне з трьох сузір'їв водної стихії, воно тісно пов'язане з усіма діями, які стосуються води і вологості. Найкраще поливати рослини у дні під знаком Рака.

Лев – 21 (10.58)–23 (19.27)

Лев сприяє усім фруктовим рослинам. У відповідності з місячним календарем під знаком Лева – період висівання і висаджування. До речі, астрологи рекомендують висаджувати й висівати ті рослини, які потребують не дуже багато води.

Любителі лікарських трав можуть збирати їх у дні Лева, особливо ті з них, що стимулюють роботу серця.

Лев сприяє зерновим культурам. Аби забезпечити відмінний урожай фруктів, не забудьте про добрива. Вони діють значно швидше й ефективніше, якщо їх вносити розчиненими у воді.

Діва – 23 (19.27)–26 (17.17)

Перша чверть Місяця – 24 (0.02)

У травні одночасно з сівбою і садінням не можна забувати про догляд за багаторічними овочами. Догляд звичайний – розпушування міжрядь, а до сходів "всліпу" – полив.

Терези – 26 (17.17)–28 (20.13)

Постійно і щедро поливають ранню і цвітну капусту (двічі на тиждень). Корисно поливання суміщувати з підживленням органічними і мінеральними добривами.

Скорпіон – 28 (20.13)–31 (8. 08)

Після кожного поливання (дощу) більшості овочевих культур, як правило, розпушують ґрунт у міжряддях: це є засобом боротьби з утворенням кірки, сприяє доброму водно-повітряному режиму рослин.

Город без бур`янів.
Поради професіонала

Пригріло сонечко, сади покрилися білим цвітом, одним словом, весна повністю вступила в свої права. І зовсім скоро для городників знову настане «гаряча пора», селян чекають нові турботи та клопоти, пов'язані з землею.
Перша проблема, яка вже застала хазяїв присадибних ділянок зненацька – це бур'яни. Ще картоплю не встигли посадити, а бур'яни вже тут як тут, у повному розквіті сил.
Більшість господарів намагаються боротися з ними самотужки, не бачачи три місяці світу ясного та стоячи з ранку й до ночі на городі, зігнувшись в три погибелі. Хоча наука вже придумала ефективні та безпечні для людини препарати для боротьби з небажаною рослинністю. До розмови про один з таких препаратів ми й запросили кандидата біологічних наук, колишнього голову Держхімкомісії України Петрунека Володимира Лукича.

Кор.: *Володимир Лукич, сьогодні ми прийшли до Вас, щоб розпитати про такий засіб для боротьби з бур'янами як «Напалм». Як в народі мовиться, «що воно таке і з чим його їдять»?*

Петрунек В.Л.: «Напалм» - сучасний високоефективний гербіцид, який знищує повністю всі види проросłих бур'янів, в тому числі такі злісні багаторічні як пирій, осот, берізка, тощо. Причому як надземну, так і підземну частини, тому що це системний препарат.

Кор.: *А який механізм його дії?*

Петрунек В.Л.: «Напалм» потрапляє на бур'ян, протягом 1-2 годин проникає через листя та інші зелені частини в рослину і розподіляється по всіх органах, включаючи кореневу систему. Через 3-5 днів з'являються перші ознаки пожовтіння листя, а через тиждень-два (залежно від погодних умов та забур'яненості) бур'яни повністю відмирають разом з корінням.

Кор.: *Як та коли краще вносити препарат?*

Петрунек В.Л.: По-перше, так як «Напалм» - гербіцид суцільної дії, тобто знищує всю зелену рослинність, то потрібно дуже обережно вносити його на городі, щоб не зашкодити культурній рослинності. Найкраще це робити або навесні за 1,5-2 тижні до висаджування картоплі або посіву овочевих та інших культур, або за 3-5 днів до появи сходів картоплі (чи овочів, посіяних з насіння), або восени після збирання врожаю для знищення багаторічних бур'янів. В садах, вздовж стежок, парканів, на господарських подвір'ях гербіцид «Напалм» можна вносити протягом усього сезону. Для внесення препарату найкраще використовувати ранцевий обприскувач. Щодо норми внесення, то якщо ми говоримо про знищення однорічних бур'янів (амброзія, коноплі дикі, кропива жалка, лутига, вівсюг, будяк, гірчак, щириця), буде достатньо 30-50 мл на сотку (розведених у 5л води), для знищення багаторічників (пирій, гумай, осот, берізка польова, тонконіг, хвощ польовий) дозу потрібно збільшити до 50-80 мл на сотку (на 5л води).
Обприскування треба проводити в суху безвітряну погоду, коли на рослинах немає вологи (роси або крапель дощу). Опади, що випадають через 4-5 годин після внесення препарату, не впливають на його гербіцидну активність. Перекопування городу краще проводити не раніше, ніж через 2 тижні після внесення «Напалму», тому що якщо оброблені рослини будуть пошкоджені, діюча речовина гербіциду може не дістатися до деяких частин кореневої системи, і бур'ян зможе відродитись знову.
Перш ніж копати, почекайте, поки бур'ян повністю висохне. (з цією особливістю препарату і пов'язана рекомендація висаджувати картоплю лише через 1,5-2 тижні після внесення «Напалму»).
Для ефективної дії «Напалму» температура повітря повинна бути вище 12°С.

Кор.: *А чи безпечний «Напалм» для оточуючого середовища та для здоров'я споживачів?*

Петрунек В.Л.: При дотриманні усіх рекомендацій із застосування, які зазначені в інструкції (на зворотній стороні упаковки), а також при використанні саме справжнього препарату,
«Напалм» є абсолютно безпечним для людини та навколишнього середовища. За класифікацією ВООЗ він належить до 3-го класу токсичності, до якого відносять лише малотоксичні препарати. Він проникає у рослину лише через листя та інші зелені частини рослини, при потраплянні в грунт швидко втрачає свою активність та розкладається на природні компоненти – воду, аміак та вуглекислий газ, а значить не впливає на рослину через грунт і не заважає проростанню насіння.

Кор.: *А чому Ви наголошуєте саме на «справжньому» препараті? Хіба бувають ще й несправжні?*

Петрунек В.Л.: На жаль, бувають. Проблема підробок на сьогодні в Україні дуже гостра, за даними статистики відомих міжнародних компаній, станом на 2006 рік приблизно 30% усіх засобів захисту рослин займали саме підробки, а це значить, що кожен третій куплений препарат для захисту саду та городу – ПІДРОБЛЕНИЙ!!!

Кор.: *А як же вберегтись пересічним споживачам від підробки? І чим саме підробка може нашкодити людям?*

Петрунек В.Л.: Нашкодити підробка може різними шляхами. Перш за все, вона може просто не подіяти, і Ваші гроші будуть витрачені на вітер. Але може бути й гірше. Підробка подіє і Ви будете задоволені результатом, але не будете знати, який вплив вона спричинює на Ваше здоров'я. Адже кожен препарат, перш ніж надійти в продаж, проходить певні випробування, в тому числі і визначення впливу на здоров'я людей. І тільки при задовільних результатах він отримує ліцензію і може продаватись. Зрозуміло, що випробувань впливу підробок на людину та навколишнє середовище ніхто не проводить. Стосовно того як вберегтись, то тут може бути багато рекомендацій. Але з основних – купуйте препарати лише у спеціалізованих магазинах, які вже мають певний імідж у регіоні і відповідають за якість своєї продукції. Це можуть бути магазини торгівельної мережі «Вассма», де дуже прискіпливо контролюють якість продукції, яку реалізують для населення.

Кор.: *Як же знайти ці спеціалізовані магазини «Вассма»?*

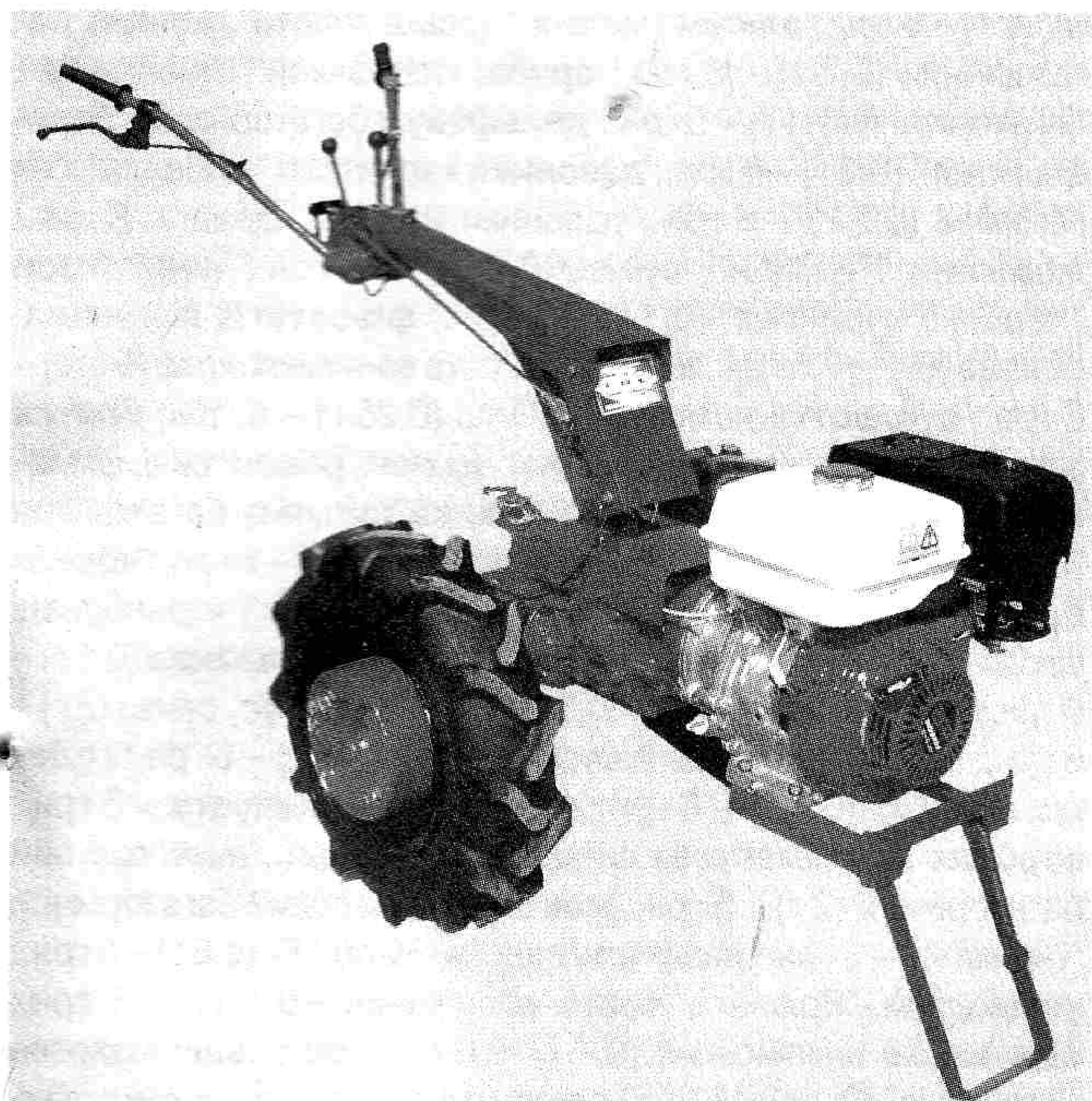
Петрунек В.Л.: Зверніться за телефоном Спеціалізованого консультаційного центру компанії «Вассма» **8-800-50-175-40** і Вам порадять найближчий до Вас спеціалізований магазин цієї мережі, а також дадуть більш детальну консультацію щодо застосування препарату «Напалм» та інших препаратів компанії «Вассма». Дзвінки зі стаціонарних телефонів по всій території України повністю безкоштовні.

Бесіду провела Тетяна Гладка

Важкий мотоблок "Білорус" – диво сільськогосподарської техніки

Чув схвальні відгуки про мотоблок "Білорус". Розкажіть, будь ласка, чим він відрізняється від інших мотоблоків?

Борис Матюшенко,
м. Сквира

Починаючи з середини 70-х років інтерес до малої механізації серед власників присадибних і дачних ділянок зростав з кожним роком. Спершу це були поодинокі механізми, які розробляли юні члени гуртків малої механізації сільського господарства і самобутні "кулібіни".

З початком нового століття після приватизації землі на селі і розширення розмірів дачних ділянок розвиток малої механізації набув масового характеру. Тепер важко знайти селянина чи дачника, який би не мріяв мати в своєму господарстві міні-трактор чи мотоблок.

Поспішаючи за попитом, на ринку України з'явилося понад 50 моделей мотоблоків вітчизняного та зарубіжного виробництва. Кожен з них має свої переваги та недоліки.

Понад 80% моделей мотоблоків, які пропонує ринок, мають обмежені можливості для їх використання. Зазвичай це мотоблоки, які належать до легких і середніх класів. Деякі мотоблоки, в технічних характеристиках яких написано "важкий", через недостатню потужність двигуна та малої ваги може використовуватися далеко не на усіх грунтах. Крім того, при їх експлуатації на важких грунтах (глина, суглинок та чорнозем) двигуни малої потужності швидко відпрацьовують свої мото-ресурси.

У цьому плані мотоблок "Білорус" 09Н суттєво відрізняється від своїх конкурентів. Важкий мотоблок "Білорус" 09Н – це універсальна машина. За допомогою відповідних робочих знарядь він може виконувати всі функції агротехнології як і міні-трактор: орати землю, боронувати, підготовляти борозни для садіння картоплі, підгортати картоплю, виконувати міжрядний обробіток, культивацію, викопувати картоплю, косити траву, перевозити вантажі. Його можна використовувати у комунальних господарствах для прибирання снігу та сміття, а також у рибних господарствах і на пасіках.

Мотоблок має вал відбору потужності, до якого приєднуються активні знаряддя, робота яких забезпечується обертанням провідного вала зі швидкістю до 1200 об/хв при 3500 об/хв двигуна.

Трансмісія мотоблока: муфта щеплення багатодискова, постійно замкнута, працює в масляній ванні з ручним керуванням, коробка передач механічна, ступінчаста, з постійним зчепленням шестерень.

Більше про цей мотоблок ви можете прочитати в журналі "Агросвіт України".

Технічні характеристики:

Марка двигуна	Білорус-09Н G×270
Маса мотоблока, кг, не більше	176
Число передач:	
переднього ходу	4
заднього ходу	2
Швидкість руху, км/год.:	
а) переднього ходу	2,6–11,4
б) заднього ходу	3,0–5,35
Колія регулюється, мм	450, 600, 700
Радіус повороту	
при мінімальній колії, м	1,0
Габаритні розміри, мм:	
довжина	1780
ширина (при ширині колії 600 мм)	846
висота	1070
Найбільша маса причепа з вантажем, кг	650
Зовнішня температура, при якій може	
експлуатуватись мотоблок, 0°С	від -20 до +30
Номінальна потужність, кВт (к. с.)	6,6(9)
Витрати палива при номінальному	
режимі, г/кВт.ч., не більше	319
Паливо	А-92

Олег Мамчур

Центр послуг "Дім, сад, город" пропонує післяплатою.

Трави, овочі, квіти. Виробники – Україна, Голландія, Італія, Франція, Японія

Газонні трави: "Королівський сад" – суміш низькорослих високоякісних холодо- та посухостійких трав, які повільно ростуть, 100 г – 7 грн.; "Смерканок" – трава для затінку, 100 г – 6 грн.; "Спортивне змагання" – зносостійка трава, 100 г – 7 грн.; "Спортклуб" – трава для спорту, 100 г – 7 грн.; "Англійський газон" – травосуміш для саду, 100 г – 7 грн.; мітлиця повзуча 100 г – 23 грн.; конюшина повзуча Ліфлекс 100 г – 15 грн.

Можливе формування в більших упаковках.

Набори насіння: квітів та овочів (10 овочів + 10 квітів) – 15 грн.; набір городника – 10 грн.; айстр на зріз (10 сортів) – 8 грн.; голчастих айстр (10 шт.) – 8 грн.; півонієподібних та трубчастих айстр на зріз (10 шт.) – 8 грн.; дворічників та багаторічників (15 шт.) – 15 грн.; "Альпійська гірка" – 10 грн.; декоративних трав (10 шт.) – 15 грн.; квітів для балконів, вікон, терас (10 шт.) – 8 грн.; квітів для рабаток (10 шт.) – 8 грн.; однорічників для букетів та на зріз (10 шт.) – 8 грн.

Добрива для підживлення кімнатних квітів та рослин (15 г) – 2 грн.

Насіння кімнатних рослин: альстремерія "Перуанська красуня", суміш (0,3г) – 6 грн.; **гербера** – 13 грн.; **аспарагус** пірчастий та Шпренгера (0,5 г) – по 6 грн.; **бальзамін кімнатний**, махровий "Хлопчик-мізинчик" (0,5 г) – 6 грн.; **бальзамін F_1** серія "Баланс", рожевий пікоте, червона зірка та суміш (10 шт.) – 6 грн.; **пасифлора** (0,4 г) – 6 грн.; **пальма** (5 нас.) – 8 грн.; **стреліція** "Райський птах" – 9 грн.; колеус (0,25 г) – 6 грн.; **цинерарія** "Сенеціо", суміш (0,1 г) – 6 грн.; Ексцелсіор (0,12 г) – 13 грн.; **абутилон** (кімнатний клен), 0,25 г – 6 грн.; **банан оксамитовий** (3 шт.) – 6 грн.; **банан кімнатний** (4 г) – 8 грн.; **глоксинія великоквіткова** (24 шт.) – 6 грн.; **пасльон кімнатний** "Червоний гігант" (0,1 г) – 6 грн.; **цикламен** персидський великоквітковий (0,05 г) – 7 грн.; **кальцеолярія** гібридна (40 шт.) – 6 грн.; **перець** декоративний "Аладін" (0,1 г) – 6 грн.; **бегонія** махрова, коралова (45 шт.) – 7 грн.; **пеларгонія** зональна, кольори червоний, рожевий з білою серединою – 6 грн.; **примула** гібридна, серія "Піонер", блакитна, суміш (10 шт.) – 6 грн.; **жакаранда** мімозолиста (0,8 г) – 6 грн.; **кавове дерево** "Арабка" (1 г) – 7 грн.; **куфея** "Коан", червона (0,1 г) – 6 грн.; **мімоза** сором'язлива (0,23 г) – 6 грн.; **очерет** пониклий "Клаб Раш" (10 шт.) – 6 грн.; **циперус** (0,01 г) – 6 грн.; **кактуси,** суміш – 6 грн.

Насіння квітів: гвоздика Шабо, кольори червона, рожева, біла, смугаста, жовта та суміш – 6 грн.; гвоздика китайська серія "Діана" F_1 (10 шт.), суміш – 6 грн.; гвоздика садова Гренадін "Харді тріумф" (0,2 г) – 6 грн.; гвоздика периста карликова багаторічна "Солодощі", суміш (0,02 г) – 5 грн.; **гомфрена,** сухоцвіт "Полуничне поле" (0,1 г) – 5 грн.; **кермек** виїмчастий, кольори червоний, голубий, жовтий, рожевий, оранжевий, синій та суміш (0,2 г) – 6 грн.; лобелія їжакоподібна "Кришталевий палац" (0,02 г) – 5 грн.; **лобулярія** "Королівський килим", рожева (0,25 г) – 5 грн.; **настурція** витка, великоквіткова "Коштовність" (2 г) – 5 грн.; **настурція** махрова, великоквіткова "Везувій" (2 г) – 5 грн.; **петунія** гібридна бахромчаста, суміш 13 грн.; багатоквіткова, серія "Ламбада" (20 шт), яскраво-рожева – 6 грн.; "Танго" F_1, фіолетова (20 шт.) – 6 грн.; ампельна махрова "Лідер" F_1 (0,02 г) – 6 грн,; карликова мультифлора, червона (0,08 г), Небесна троянда (0,2 г), "Стеларіс", зірка (0,08 г) – 6 грн.; **соняшник** махровий "Ведмежатко" (1 г) – 5 грн.; сальпіглосис виїмчастий "Імператор" (0,05 г) – 5 грн.; **алісум** Гмеліна "Гірське золото", жовтий, багаторічний (0,2 г) – 5 грн.; **арабіс** кавказький "Шнеехаубе", багаторічний (0,1 г) – 5 грн.; **дельфініум** багаторічний "Пасифік гігант" (0,2 г) – 6 грн.; **дзвоники** карпатські "Ізабелль", багаторічні (0,2 г) – 5 грн.; дзвоники махрові, суміш – 6 грн.; **жоржини** "Помпон", суміш (0,2 г) – 5 грн.; **пенстемон** "Червона королева" (0,1 г) – 5 грн.; **фізостегія** віргінська, рожева (0,1 г) – 5 грн.; **канна** індійська великоквіткова (5 шт.) – 6 грн.; **стокротка** помпонна, суміш (0,25 г) – 6 грн.; **братки** великоквіткові, кольори білі, жовті, червоні, рожеві, сині, фіолетові, суміш (0,25 г) – 6 грн.; **фіалка** духмяна багаторічна (0, 6 г) – 6 грн.; **хризантема** Каріната (1,5 г) – 6 грн.; **чорнобривці** карликові (1 г), жовті, оранжеві – 5 грн.; чорнобривці високі (1 г) – 5 грн.; **незабудка** (0,4 г) – 5 грн.; **лаванда** (0,5 г) – 6 грн.; **левкой** Гігант Ніцци (0,5 г) – 6 грн.; **колеус,** суміш (2 г) – 6 грн.; **іпомея** блакитна великоквіткова (1,5 г) – 6 грн.; **годеція** махрова (0,6 г) – 6 грн.; **декоративна капуста** – 6 грн.; **вербена** великоквіткова витка (0,1 г) – 5 грн.; **льон** голубий багаторічний (2 г) – 5 грн.; **мак** східний садовий багаторічний "Піцикато" – 5 грн.; **лакфіоль** садова "Черрі" F_1 (0,5 г) – 5 грн.; **космодіум** "Брюнет", жовто-коричневий (0,1 г) – 5 грн.; **едельвейс** альпійський (0,1 г) – 6 грн.; **ешольція** махрова "Балярина" (0,1 г) – 5 грн.; **ромашка** гігантська – 6 грн.; **айстри** групи Принцеса, кольори червона, жовта, біла, фіолетова, рожева та суміш – 6 грн.; **люпин**, суміш – 6 грн.; **наперстянка,** суміш – 6 грн.; **кохія** (1 г) – 6 грн.; **майори** великоквіткові "Квітка Даліди", кольори червоні, жовті, білі, суміш (1 г) – 6 грн.; **суміш лугових квітів** "Японський луг" (1 г) – 6 грн.; **флокс** великоквітковий, суміш (0,6 г) – 6 грн.; **целозія** гребінчаста (0,8 г) – 6 грн.; целозія пір'їста (0,8 г) – 6 грн.; **геліхризум** (0,5 г) – 6 грн.; **шавлія** розкішна карликова (0,3 г) – 6 грн.

Виткі рослини: тунбергія крилата (0,25 г) – 5 грн.; **квамокліт** лопатевий (0,2 г) – 5 грн.; **вислоплодник** (0,05 г) – 5 грн.; **іпомея** голуба (1,5 г) – 6 грн.; **настурція** витка (2 г) – 5 грн.;

Овочі: **перець** солодкий : Альваро F_1, надранній, оранжевий, товстостінний (8 шт.) – 4 грн.; Квадрат Асті, червоний (1,5 г) – 6 грн.; Ріг Бика, ранній, суміш кольорів та червоний (1,5 г) – 6 грн.; Бел Гой F_1, червоний великий 0,23 г) – 13 грн.; Голда F_1, жовтий, великий (0,23 г) – 13 грн.; Фламінго F_1 ранній, жовтий (10 шт.) – 4 грн.; перець гіркий Каїн (1,5 г) – 6 грн.; **перець** Ротунда, червоний, товстостінний (1,5 г) – 6 грн.; **помідори**: Тропік Джалло VF, плоди золотисто-жовті, солодкі, мають високу товарну якість, універсальні (0,23 г) – 9 грн.; Експрес F_1, надранні, круглі (0,5 г) – 4 грн.; Толстой F_1 ранні, індетермінантного типу, округлі, дуже смачні (0,05 г) – 4 грн.; Річі F_1, ранні, плоди округлі 110–120 г, універсального призначення, чудові смакові якості (0,05 г) – 4 грн.; низькорослі Сан-Марцано, сливка рання (1,5 г) – 5 грн.; високорослі Сан-Марцано, довга сливка (1 г) – 5 грн.; великі круглі для їжі та переробки Сан Пьєтро (1,5 г) – 5 грн.; Рома V/F, велика сливка для консервації (2 г) – 5 грн.; Волове Серце (1,2 г) – 5 грн.; Кемпбел 30 – низькорослі для переробки (2 г) – 5 грн.; Кемпбел 31, низькорослі, для продажу (2 г) – 5 грн.; **огірки**: Паризький корнішон (3,5 г) – 6 грн.; Білий салатний, колір плоду білий (3 г) – 6 грн.; Амур F_1, надранній партенокарпік, плоди однорідні

зелені з тоненькою шкіркою, без гіркоти, для споживання та переробки (10 шт.) – 4 грн.; Атлантіс F_1 ранній, високоурожайний для споживання, засолки та консервування (1 г) – 4 грн,; диня: Амаріло Оро, рання, яскраво-жовтого кольору, солодка (4 г) – 6 грн.; Супер Стар, середньорання (4 г) – 6 грн.; Кампалупо, рання, м'якуш помаранчевий (4 г) – 6 грн.; Ананас (0,5 г) – 4 грн.; Супермаркет F_1, надрання (0,4 г) – 13 грн.; капуста: Копенгаген Маркет 2, середньорання (5 г) – 6 грн.; Парель F_1, надрання, 50–55 днів, високі смакові якості (20 шт.) – 4 грн.; Бригадир F_1, середня, 120–130 дн., універсальна для переробки та зберігання (20 шт.) – 4 грн.; Леннокс F_1, пізня, для зберігання (20 шт.) – 4 грн.; **капуста цвітна**: Тардіво ді Фано, середня (2 г) – 6 грн.; Снігова Куля, середня (2 г) – 6 грн.; Гудмен, рання (20 шт.) – 4 грн.; **капуста червоноголова** Ауторо F_1, високоурожайний гібрид для переробки та зберігання (20 шт.) – 4 грн.; **квасоля** Спаржева (20 г) – 6 грн.; **лагенарія** Сицилійська (3,5 г) – 6 грн.; **баклажани**: Флорентійський, округлий (2,2 г) – 6 грн.; Римський, довгий (2,2 г) – 6 грн.; Сфумата ді Роса, округлий, світло-фіолетовий, середньоранній (2,2 г) – 6 грн.; Боніка F_1, ранній, овальний (0,25 г) – 4 грн.; Фрама F_1, ранній, довгий (0,25 г) – 4 грн.; **буряки** столові: Циліндра, довгий (10 г) – 6 грн.; Регала, ранній, круглий (3 г) – 4 грн.; Рокет циліндричний, солодкий, для переробки та зберігання (3 г) – 4 грн.; **цибуля** ріпчаста: Біла травнева, надрання, соковита (4 г) – 6 грн.; Біла червнева, середня, салатна (4 г) – 6 грн.; Денсіті 4, золотиста, середня, універсальна (4 г) – 6 грн.; Пармська золотиста, велика, кругла, пізня (4 г) – 6 грн.; Техас Грано 502, золотиста, рання (3 г) – 6 грн.; Росса ді Тоскана, червона, для зберігання (3,5 г) – 6 грн.; Ред Барон, середньорання, округла, червона, високі смакові якості (1 г) – 4 грн.; Тамара F_1 золотиста, для зберігання (1 г) – 4 грн.; **морква**: Берлікумер 2, пізня, довга, для зберігання (7 г) – 6 грн.; Нантес 2, рання, дуже соковита (7 г) – 6 грн.; Флакко 2, пізня, для споживання та зберігання (7 г) – 6 грн.; Світхарт рання (2 г) – 4 грн.; Скарла супер, пізня для тривалого зберігання, урожайна, має високі смакові та товарні якості (3 г) – 4 грн.; **кабачки**: Діамант F_1, ранній гібрид, темно-зелений, універсальний, високотоварний (4,5 г) – 12 грн.; Генуезький, кущовий, яскраво-зеленого кольору, високотоварний (7 г) – 6 грн.; Смугастий італійський (7 г) – 6 грн.; Мері Голд F_1, дуже ранній кущовий, жовтий, для споживання та переробки, має прекрасний товарний вигляд (5 шт.) – 4 грн.; Алія F_1, ранній, плоди циліндричні рівненькі, світлозелені (5 шт.) – 4 грн.; **кавуни**: Крімсон Світ, середньоранній, висока смакова та товарна якість, відмінна транспортабельність (1 г) – 4 грн.; Солодкий Малюк, ранній (1 г) – 4 грн.; **селера** коренева Діамант, середньостигла, великий коренеплід округлої форми 1–1,5 кг, для переробки та зберігання (100 шт.) – 4 грн.; **редиска**: Фламбоянт 3, рання, дуже соковита (14 г) – 6 грн.; Французький сніданок рання, коренеплоди видовжені соковиті, сорт всесезонний (3 г) – 4 грн.; **полуниця** садова (0,18 г) – 8 грн.; **салати**: Рукола (15 г) – 6 грн.; Ромен (6 г) – 6 грн.; головчастий Бразіліана (4,5 г) – 6 грн.; **пряно-ароматичні** трави: **базилік** зелений, дуже духмяний (4,5 г) – 6 грн.; базилік фіолетовий, ароматний (2,8 г) – 6 грн.; **тим'ян** (0,5 г) – 5 грн.; **гарбуз** Центнер, солодкий (3,5 г) – 6 грн.; **кукурудза цукрова**: Дольче, рання, дуже солодка (3, 5 г) – 6 грн.; Голден Бантам, середня, дуже смачна (3,5 г) – 6 грн.

КНИГИ. Із серії "Бібліотека квітникаря": "Троянди", "Паркові троянди", "Іриси", "Магнолії", "Клематиси", "Однорічні рослини", "Водойма в саду", "Ліани в саду", "Сукулентні рослини" (2 книги), "Квітник без шкідників та хвороб", "Нарциси", "Кімнатні рослини", "Рододендрони", "Вічнозелені рододендрони", "Бузок", "Дрібноцибулинні рослини", "Хризантеми", "Айстри", "Лілії", "Старовинні парки Київщини", "Старовинні парки Чернігівщини", "Тюльпани", "Хвойні дерева та кущі", "Розмноження хвойних рослин", "Дельфініум", "Пасифлора", "Жоржини", "Гемерокаліси". Ціна одного примірника – 2 грн. 80 коп. "Глоксинії", "Сенполії" – 3, 50 грн.; "Живоплоти, лабіринти, боскети" – 3 грн.; "Листопадні дерева, кущі, ліани" – 5 грн.

Із серії виноградарства та виноробства: "Ода вина", "Поради майстра виноградарям-початківцям", "Операції на виноградному кущі", "Сорти винограду", "Виноград, вино. На здоров'я", "Виноград на дачі", "Виноград на шатровій шпалері", "Виноград на присадибній і дачній ділянці". Ціна одного примірника – 2 грн. 50 коп.; "Образцовый виноградник" (2 книги) – по 3 грн.

Збірники з питань здоров'я: О. Світко "Рецепти здоров'я для кожної родини" – 3 грн. 50 коп.; "800 років рецептам здоров'я" – 2,50 грн., О. Світко "Рецепти здоров'я від Олени Світко" – 3 грн.; "Здоров'я з вулика" – 2,50 грн.; "Календар травника" – 2,50 грн.; "Травы в вашем доме" – 2,50 грн.; "Виноград, вино. На здоровье" – 2,50 грн., "Малюки від народження до року" – 2,50 грн.; "Не бійтеся дієти. Протисклеротична", "Не бійтеся дієти. Діабет" – по 2,50 грн.

Із серії "Домашня ферма": "Кури", "Гуси", "Качки", "Індики", "Перепелиці", "Цесарки", "Кролі", "Вівці", "Нутрії". Ціна збірників – 2,50 грн.

Збірники: "Лимонник та актинідія", "Лимон у квартирі", "Малина", "Смородина, порічки", "Персик біля дому", "Суниця", "Кизил", "Айва", "Яблуня", "Черешня", "Пряно-лікарські рослини", "Біодинамічний календар", "Обліпиха", "Дичина під чарку", "Знай наших", "З урожаї на рік", "Новосели на городі та в саду", "Захист саду", "Кухоль меду", "Прибуткова пасіка". Ціна одного збірника – 2,50 грн.; "100 пісень Вадима Крищенка" – 3 грн.; "Сонник" – 1 грн.; "Ремонтуємо самі" – 1 грн.; "Календар рибалки" – 1 грн.; "Груша", "Груша "Агротехніка" – 3 грн.; "Живоплоти, лабіринти, боскети" – 3 грн.; "Листопадні магнолії" – 20 грн.; "Власна оселя" – 15 грн.

Добірки журналів:

"Квіти України" – 2001–2003 рр. – 10 шт. – 18 грн.; **"Квіти України"** – 2004 р., 5 шт. – 25 грн.; **"Квіти України"** – 2005 р., 6 шт. – 30 грн.; **"Квіти України"**, 2006 р., 6 шт., у № 5 – повнокольоровий календар на 2007 р. – 35 грн.; **"Дім, сад, город"**, 10 шт. – 18 грн.; **"Чумацький шлях"** та **"Туризм сільський зелений"** (каталоги), 10 шт. – 18 грн.; **"Будьмо здорові"**, 10 шт. – 15 грн.; **"Пасіка"**, 10 шт. – 15 грн.; **"Яблунька"**, 10 шт. – 18 грн.; **"Розмальовки "Чарівна казка"**, 5 шт. – 5 грн.; **Спеціальна пропозиція!.** Для бажаючих детальніше ознайомитись з журналами видавництва "Дім, сад, город" пропонуємо комплект з 10 різних видань. Комплект допоможе вам вибрати журнали для передплати. В кожному комплекті – подарунок. Ціна – 15 грн.

Книги: Хессайон "Все об аранжировке цветов" – 30 грн.; Н. Табунщиков "Цветы и творчеством. Руководство по флористике" – 55 грн.; Каталог І. Хороша "Іриси" – 10 грн.; каталог Л. Лихошви "Екзотика геснериевых", "Любимые фиалки" – по 10 грн.; "Парники и теплицы", 220 стр. – 30 грн.; Хессайон "Все о комнатных растениях" – 35 грн.; "Все для сада своими руками" – 30 грн.; "Все о розах" – 35 грн.; Е. Константинова "Флоксы" – 30 грн.; Д. Семенов "Кактусы и другие суккуленты" – 30 грн.; В. Воронцов "Луковичные цветы" – 50 грн.; "Все о розах", 318 стр., полнокольорова – 60 грн.;

А. Гревцова, Н. Казанская "Кизильники в Украине" – 25 грн.; Календар на 2007 р. "Квіти України" (14 стор., повнокольоровий) – 4 грн.

Фурнітуруа для квіткового бізнесу та флористики:

стрічка декоративна шириною **2 см/100 м,** кольори різні – 10 грн.; блискуча (лазер), із золотими смужками різних кольорів – 12 грн.; у бобінах **1см/100 м,** кольори різні з золотою смужкою – 12 грн.;

банти для декорування букетів та подарунків, 1 упаковка – 25 шт., кольори різні – 12 грн.;

пакети конусоподібні для упаковки квітів (метал + малюнок), 1 упаковка –100 шт. – 30 грн.;

листи для обгортання квітів, букетів, 80х60 см з малюнком, 50 шт. – 30 грн.;

рулони 25 м, тоновані з каймою або малюнком – 30 грн.; лазер (10 м) – 28 грн.;

серветки для декорування букетів, діаметр 20 см, блискучі, 1 упаковка – 100 шт. – 12 грн.; діаметр 50 см, 100 шт., прозорі та блискучі – 30 грн.;

пакети для подарунків 100 шт., 25 х 40 см – 30 грн.

Нове! **Сітка для декорування букетів, подарунків** (9 м), різних кольорів – 30 грн.;

Флізілін (9 м), кольори різні – 30 грн.

Блискуча **декоративна присипка**, кольори різні, 1 упаковка – 10 грн.

Оаза для квіткових композицій – 6 грн.

Школа вишивання

Набори схем вишивок ікон (5 шт.)

1. Спас Нерукотворний, Микола Чудотворець, Божої Матері "Поклич на примирення", Божої Матері Почаївської, Образ Преподобної Богородиці "Знамення".
2. Спаситель у терновому вінку, Божої Матері Семистрільної, Божої Матері Скоропослушниці, Богородиці Казанської, Образ Преподобної Богородиці "Замилування".
3. Богородиці Тіверської, Божої Матері "Духмяний цвіт", Богородиці Козельщанської, Божої Матері "Неупиваемая чаша", Божої Матері "Справлення за загиблими".
4. Богородиці Скоропослушниці (варіант 2), Божої Матері Володимирської, Богородиці Донської, Святих Апостолів Петра та Павла, Святої мучениці Тетяни, Святої Анастасії (допомагає у шлюбі).

Набори схем рушників (по 5 шт.)

5. Весільних.
6. Подарункових.
7. Святкових.
8. **5 схем:** скатертин, серветок до Великодня, доріжка на стіл, чоловіча (хлоп'яча) сорочка з викройкою.
9. **5 схем картин з квітами:** троянди, соняхи, незабудки, маки, ромашки.
10. **5 схем натюрмортів** з фруктами та квітами (дуже красиві).
11. **5 схем красивих пейзажних картин.**

Ціна наборів – 25 грн.

Для тих, хто замовляє 3 набори, одна схема в подарунок.

Умови пересилки. Для оформлення замовлення необхідно написати потрібні вам набори та перелік. Витрати за пересилку фіксовані залежно від вартості замовлення. Розрахунки зроблені згідно з державними поштовими розцінками. Якщо вартість замовлення становить від 5 до 10 грн., то вартість пересилки + 6 грн.; 11–15 грн. + 6,50 грн.; 16–20 грн. + 7 грн.; 21–30 грн. + 8 грн.; 30–35 грн. + 9 грн.; 35–50 грн. + 12 грн.; 51–60 грн. + 15 грн.; 61–80 грн. + 20 грн., 80–100 грн. + 25 грн.

Гроші наперед і в конвертах не висилайте. Чітко пишіть повну адресу з новим індексом, прізвище, ім'я, по батькові.

Замовлення надсилайте за адресою:
п/с 208, ЦП "ДСГ", м. Київ – 2, 02002

Пропоную...

...найбільша колекція найдешевшого насіння овочів в Україні: помідори (550), перець (200), баклажани (40), фізаліс (15), тютюн (15), огірки (45), кукурудза (15), квасоля (20), дині, кавуни; а також кімнатні: помідори (20), перець (20), огірки (7) та багато іншого. Каталог та пакет насіння безкоштовно – у вашому конверті з марками на 90 коп.

М.В. Семикопний,
с. Нова Басань, Бобровицький р-н,
Чернігівська обл., 17461

...саджанці великоплідних ягідних культур (понад 150 сортів): малина (Геракл, Недосяжна, Крепиш...), смородина чорна, червона, біла (Екзотика, Краса Львова, Селеченська 2...), аґрус (Безколючковий), суниці (Ольвія, Присвята). Фундук (10).

А.Д. Драганов,
вул. К. Маркса, 34, смт Вільшанка,
Кіровоградська обл., 26600,
тел. 8 (066) 354-01-54

...садивний матеріал клематиса, кислички, гладіолуса, дельфініума.

Анатолій Данилович Кирилюк,
с. Ветли, Любешівський р-н,
Волинська обл., 44220

...досвідчений агроном-садівник перешле поштою високопродуктивні, морозостійкі саджанці горіха фундук, винограду, айви. Маю каталог.

Микола Юхимович Пічний,
вул. Горіхова, 45, м. Кіровоград, 25019

...велику надранню ромашку, нові голландські сорти лілій, цибулини на вигонку та дітки гладіолусів.

О.В. Притиковський,
вул. Проектна, 14, м. Чернігів, 14034

...наперстянку, ірис, лаванду, самшит, дзвіночок, аґрус, жовто- і чорноплідну малину, смородину Надія, Черешнева (по 7 грн.); ялину, сосну, будлею; деревоподібну смородину, троянди – по 10 гривень за 1 саджанець. Пересилка – 8 гривень.

Олег Грогуль,
вул. Мічуріна, 18, кв. 27, м. Козятин,
Вінницька обл., 22100
тел. 8 (097) 351-86-51

...добірні, найстійкіші сорти картоплі – поштою. Найвищі репродукції. Консультації. Ціни минулорічні.

О.П. Юренко,
вул. Артема, 1, с. Диканька, Полтавська обл., 38500
тел. 8 (05351) 9-16-97

...агроном-виноградар пропонує саджанці, чубуки комплексностійких сортів винограду. Чубуки оптом зі знижкою. Каталог.

Е.М. Олефір,
вул. Авраменка, 18-84, м. Запоріжжя, 69120,
тел. 8 (0612) 67-49-53, моб. 8 (066) 772-58-89

...ромашку білу надранню великоквіткову, фігостегію білу, рожеву.

Т.І. Коваленко,
вул. Конотопська, 55, м. Ромни, 42005

...корейські поросята.

Тел. 8 (050) 464-67-72

...іриси бородаті – 250 сортів, півонії – 50 сортів.

Микола Іванович Музичук,
с. Юльївка, Запорізький р-н, Запорізька обл., 70434

...троянди, тюльпани, нарциси. Конверт – кольоровий каталог.

Поліна Олександрівна Козлова,
вул. Свідерського, 45, м. Бахчисарай, Крим, 98403,
тел. 8 (06554) 4-22-77, 4-43-98

...тюльпани 300 сортів (60 бахромчастих), нарциси, гіацинти, дрібноцибулинні. Іриси, лілійники. Ціни низькі.

Анастасія Іванівна Базильчук,
а/с 100, м. Київ, 04074

...рослини для оздоблення житла, офісів, балконів, лоджій, внутрішніх дворів, квітників. Декоративні, якісні, за доступною ціною.

Ірина Ярославівна Буряк,
вул. Шкільна, 21-а, м. Жидачів, Львівська обл., 81700

...троянди, тюльпани, нарциси, іриси. Конверт – каталог.

Надія Петрівна Кормиленко,
вул. Свідерського, 43, м. Бахчисарай, Крим, 98403

...гіацинти, крокуси, тюльпани, нарциси, іриси, лілійники. Конверт – каталог.

В.В. Литвин,
вул. Щорса, 7/9, кв. 53, м. Київ, 03150

...шиншили дорослі і молодняк.

смт Голованівськ,
тел. 8 (050) 982-05-90

...кури – курчата порід кохінхін блакитний, чорний; брама світла, темна, золотиста; орловська ситцева; лівенська. Жива маса 5–6 кг.

Микола Миколайович Харюк,
вул. Кобилянська, 2, с. Чагор,
Глибочицький р-н, Чернівецька обл., 60412,
тел. 8 (097) 637-22-81

...корейські поросята, молодняк, поросні свиноматки.

Володарськ-Волинський р-н, Житомирська обл.,
тел. 8 (245) 7-22-84

...молодняк в'єтнамських міні-свиней та свиноматки. Недорого.

Київська обл.,
тел. 8 (097) 693-00-37, 8 (044) 6136468

...післяплатою цибулини і дітки тюльпанів, нарцисів, гіацинтів. Конверт – каталог.

В.В. Трепачко,
вул. Нагірна, 29, смт Талалаївка,
Чернігівська обл., 17200

...саджанці, чубуки 120 сортів винограду. Найкращі сорти великоплідної малини. Штамбові (дерево) аґрус, смородину, малину, троянди. Суницю великоплідну. Диски DVD: виноград (4), актинідія (1), малина (1).

Олександр Онищенко,
вул. Санітарна, 19, м. Запоріжжя, 69118,
тел. 8 (0612) 96-67-56, 8 (066) 755-50-38

...чистопородних поросят породи мангал та корейських.

Т.О. Сидоренко,
м. Кіровоград,
тел. 8 (522) 56-12-02, 8 (096) 930-44-26

...лілії на зріз, тюльпани, доронікум, ромашка 8 сортів, від великої надранньої до суперпізньої, польської.

А.І. Клюшніченко,
вул. Красноярська, 22, м. Кіровоград, 25004

...корейські поросята-молодняк та супоросні свиноматки.

Наталія Григорівна Остафійчук,
вул. Харківська, 7, м. Первомайськ,
Миколаївська обл.,
тел. 8 (05161) 4-20-69

...саджанці яблуні на оздоровленій карликовій підщепі (Хонейкрісп, Елізе, Ренет кубанський, Голден); смородину. Професійні консультації.

м. Черкаси,
тел. 8 (0472) 66-54-98

...цитрусові, тропічні, лікарські, садові саджанці. Конверт – каталог.

А. Справцева,
пр. Миру, 3-а, кв. 2, м. Чернігів, 14000

...кролівникам: креслення міні-ферми Михайлова, методика вирощування кролів-акселератів на комп'ютерному диску. Ціна 60 грн. Одержання – післяплатою.

Володимир Іванович Пашко,
вул. Леніна, 22, кв. 24,
смт Куйбишеве, Запорізька обл., 71000

...гарантія самому вдома вилікувати інсульт, параліч, епілепсію, родичам таємно вилікувати алкоголіка. Конверт – відповідь.

Я.А. Конет,
с. Поділля, Заліщицький р-н,
Тернопільська обл., 48613

...гортензії голубу й рожеву, альбіцію, міскантуси, червоні трави, юку, квітуючі кущі, ґрунтопокривні і для водойм, гібіскуси сірійські.

Людмила Василівна Шипер,
вул. Нова, 24, с. Липини, Луцький р-н,
Волинська обл., 45601

...безкоштовно у вашому конверті каталог схем, технологій, порад, незамінних у побуті, механізації праці, вмикання електродвигунів, економія газу, електрики.

а/с 10, м. Городня, Чернігівська обл., 15100

... великоквіткові канни – червоні, лимонно-жовті, рожеві, оранжеві, малинові, лососево-рожеві. Конверт – каталог.

В.Б. Мосціпан,
пров. Чайковського, 8, м. Прилуки, 17502

...каліфорнійський черв'як, чайний, кефірний гриб, морський рис, садові гриби на будь-який смак, сухі лікарські трави, кімнатні й садові рослини: банан, кавове дерево, апельсин, мандарин, лимон, фейхоа, наранхіла, мурайя, папороть гігантська, садивна картопля, плоскоріз Фокіна сталь 65-Г, обприскувачі садові, препарат Престиж – одна обробка проти колорадського жука, книги.

Борис Олександрович Карпич,
а/с 32, м. Харків, 61052

...укорінені живці хризантем сучасних сортів (150), тюльпани.

Людмила Петрівна Сапоненко,
вул. Стешенко, 23/109, м. Запоріжжя, 59118

...корейські травоїдні поросята, свиноматки, кнурці.

Тел. 8 (097) 297-53-23

...саджанці троянд для всіх регіонів України! Двокольорові, смугасті, блакитні, зелені – вирощені в середній смузі України у відкритому ґрунті. Саджанці шипшини для зимового й літнього щеплення троянд. Конверт – кольоровий каталог.

А.Я. Береза,
а/с 238, м. Красноармійськ, 85307,
тел. 8 (066) 345-69-72

....саджанці кращих сортів промислових троянд. Можливі гуртові знижки і доставка.

М.Б. Рязанов,
вул. Високогірна, 14, м. Дніпропетровськ,49048,
дом. тел. 8 (056) 791-34-82, 8 (056) 753-15-84,
моб. тел. 8 (096) 546-18-96

...ландшафтні троянди та інші декоративні кущі. Дам поради, як розташувати трояндовий сад.

М.Б. Рязанов,
вул. Високогірна, 14, м. Дніпропетровськ, 49048,
моб. тел. 8 (096) 546-18-96

...високозимостійкі саджанці троянд нової ботанічної групи "фарнієнте" (для лінивих).

Г.Д. Андреєв,
вул. Леніна, 20, с. Сурсько-Литовське,
Дніпропетровський р-н, Дніпропетровська обл., 52064,
тел. дом. 8 (056) 711-22-46, моб. 8 (067) 959-37-76

...конструкції фрез і культиваторів ручних, мото і вібро (10 грн.) та каталог.

п/с 4, м. Тараща, Київська обл., 09500

...жоржини на зріз. Конверт – каталог.

Світлана Валентинівна Матвійчук,
с. Стуфчинці, Хмельницький р-н,
Хмельницька обл., 31323

...корейські свині – молодняк та поросні свиноматки.

м. Ставище, Київська обл.,
тел. 8 (0264) 5-42-26; 8 (096) 314-64-96

...корейські свині, молодняк та поросні свиноматки. Великий вибір.

м. Васильків, Київська обл.,
тел. 8 (271) 2-14-81; 8 (066) 753-21-19

...іриси бородаті (300) та безбороді (20), лілійники (100), півонії (100), лілії (70), цибулинні (150), багаторічники (50). Каталоги окремі, на кожний підписаний конверт.

Анатолій Васильович Харченко,
вул. Л. Українки, 19, с. Нечипорівка,
Яготинський р-н, Київська обл., 07751,
тел. 8 (04475) 3-71-23

...саджанці троянд, велика кількість, недорого.

Тел. 8 (03734) 3-54-66

...тюльпани на вигонку (цибулини та дітки).

Тел. 8 (05632) 4-38-50; 8 (05632) 4-78-13;
8 (050) 204-29-90

...інкубаційні яйця, добові курчата, молодняк порід: кохінхін чорний, голубий; брама куріпчаста, золотиста, світла, темна; орпінгтон різних окрасів; юрловські голосисті; орловські ситцеві; цесарки, павичі. Племінний молодняк чистопородних в'єтнамських свиней, дорослі свиноматки.

С.М. Гезун,
вул. Шевченка, 162-а, с. Родниківка,
Уманський р-н, Черкаська обл., 20300,
тел. 8 (050) 383-82-88

...іриси сучасних сортів зарубіжної селекції. Конверт – каталог.

а/с 127, м. Київ-35, 03035

...молодняк корейських поросят.

Микола Олександрович Прімов,
м. Біла Церква, Київська обл.,
тел. 8 (050) 230-56-28

...травоїдні поросята породи мангал.

Вадим,
тел. 8 (066) 511-98-18

...якісне насіння овочів, квітів, цікаві декоративні і плодові рослини. Конверт – каталог.

а/с 176, м. Київ, 01054

...насіння суперурожайних іспанських і кращих колекційних сортів помідорів, перцю, стевії медової, лікарських рослин з рецептами та ін. Конверт – каталог.

П.М. Олексюк,
вул. Київська, 12/188, м. Тернопіль, 46023

...корейську свиноматку, поросят, терміново.

Ольга,
Київська обл., Тетіївський р-н,
тел. 8 (260) 4-23-21, 8 (097) 494-18-35

...новинку: агрегат дев'ять в одному. Городникам ручний; до техніки – багаторядний, змайструє будь-хто майже з металобрухту. Сіє, сапає, підгортає, висаджує, підживлює, обприскує, копає, косить і возить. Надішліть підписаний конверт.

Володимир,
п/с 739, м. Вінниця-1, 21001

...медогонку нову нержавіючу на 4 рамки.

м.Київ, тел. 8 (067) 701-99-82

...бджоли.

м. Ірпінь,
тел. 8 (04497) 92-9-31

...іриси зарубіжної селекції – 200 сортів. Конверт – каталог.

Олексій Васильович Жердев,
вул. Устюжаніна, 15, м. Первомайськ,
Миколаївська обл., 55202,
тел. (05161) 723-20

...підщепи: сіянці шипшини, магалебки, дички яблуні та груші, аличі, абрикоси, бирючини, 54-118, М9, ММ106, Д1071, ІС2-10, ІС4-6. Саджанці плодових троянд. Для гуртових покупців, на замовлення – вирощу необмежену кількість підщеп та саджанців.

А.В. Живов,
вул. Підгорна, 42, с. Артемівське-2,
Артемівський р-н, Донецька обл., 84510,
тел. (06274) 319-57, 8 (050) 627-54-05

...насіння картоплі: Беллароза І р., Редскарлет І р., Мінерва І р., Невська І р., Слов'янка І р.

Андрій,
Вінницька обл., тел. 8 (067) 424-06-43

...курчата: брама, кохінхін, орпінгтон; кролі шиншила.

О.Л. Літун,
вул. Желюка, 20, м. Тульчин, Вінницька обл., 23600,
тел. 8 (04335) 216-20

...саджанці Полісся і Лісостепу. В асортименті – яблуні, груші, сливи, персики, абрикоси, смородина, виноград 30 видів, троянда 70 видів, вічнозелені екзоти. Великий вибір. Гарантія.

Борис Петрович Середович,
м. Кременець, Тернопільська обл., 43002,
тел. 8 (03546) 24-905, 8 (067) 255-09-57

Чи не могли б ви розповісти про досвід вирощування свиней мангалів?

А. Король,
Бориспіль, Київської обл.

Редакція нашого журналу зв'язалася з Й.В. Терієм який вже має такий досвід. Можете з ним зв'язатися.

Тел. 8-0902541989

У наступному номері помістимо його розповідь про досвід вирощування цих свиней.

Міні-фонтан у садку

Усім відомо, як заспокоює, знімає будь-який стрес та лікує душу тихий дзюркіт струмочка. А що робити, коли біля дачі чи садиби немає навіть маленького джерельця? Пропонуємо змайструвати самотужки справжній фонтанчик. Якою буде його конструкція, вирішувати вам, шановні читачі. Але, безсумнівно, такий фонтанчик стане окрасою зони відпочинку, розташованої у наймальовничішому куточку вашої ділянки, а також подарує можливість щодня насолоджуватися заспокійливим і таємничим шепотом води!

Взагалі, фонтан – широкий простір для фантазії, навіть не зважаючи на те, що багато хто скаржиться, що місця на ділянці й так мало, а ще ж є багато інших речей, які потребують першочергової уваги господаря і таке інше… Фонтан, який наші автори пропонуют читачам виготовити самотужки, не такий уже й складний у виконанні, та й місця він займає небагато.

Фото 1. Міні-фонтан на стояку, який легко виготовити самотужки

Отже, про все по порядку. Сучасна промисловість нині пропонує широкий вибір циркуляційних помп з насадками, що дає можливість спорудити на садовій ділянці фонтан будь-якої конструкції.

Один з таких різновидів – міні-фонтан, зібраний з дерев'яних рейок, – представлений на фото 1. Його габаритні розміри: висота 1,5 м; діаметр описаного кола 0,8 м.

Міні-фонтан складається з кількох збірних вузлів: стояка (фото 2), підставки під чашу (фото 3), чаші з плівкою (фото 4) і помпою та скляної вази (фото 5).

Стояк виготовляють шестигранної форми заввишки близько 1 м. Для його збирання використовують рейки розміром 200х40х30 мм. На майданчику в 40 мм, відступивши від кінців по 20 мм, свердлять два наскрізні отвори діаметром по 5,5 мм. В отвори встромляють штирі діаметром 4,5 мм з вінілового алюмінієвого дроту АПВ перетином 4 мм^2 і довжиною 1100 мм (рис. 1).

Починають збирати стояк з нижнього ряду рейок, які викладають у формі шестигранника і з'єднують між собою через наявні отвори гнучкими штирями. Всього для зби-

Фото 2. Стояк шестигранний

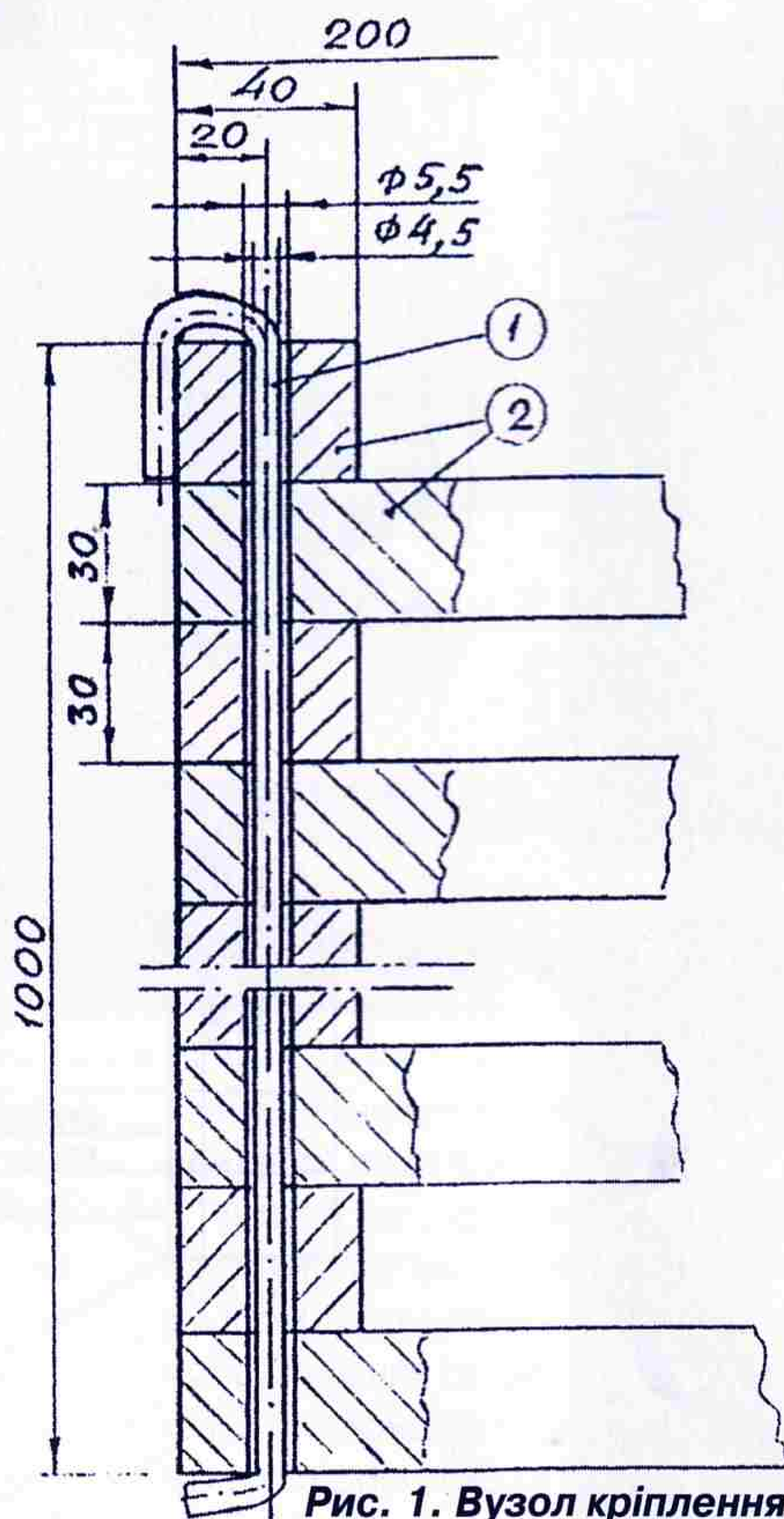

Рис. 1. Вузол кріплення рейок для стояка:
1 – штир з гнучкого дроту АПВ 4 мм^2;
2 – рейки розміром 200х40х30 мм.

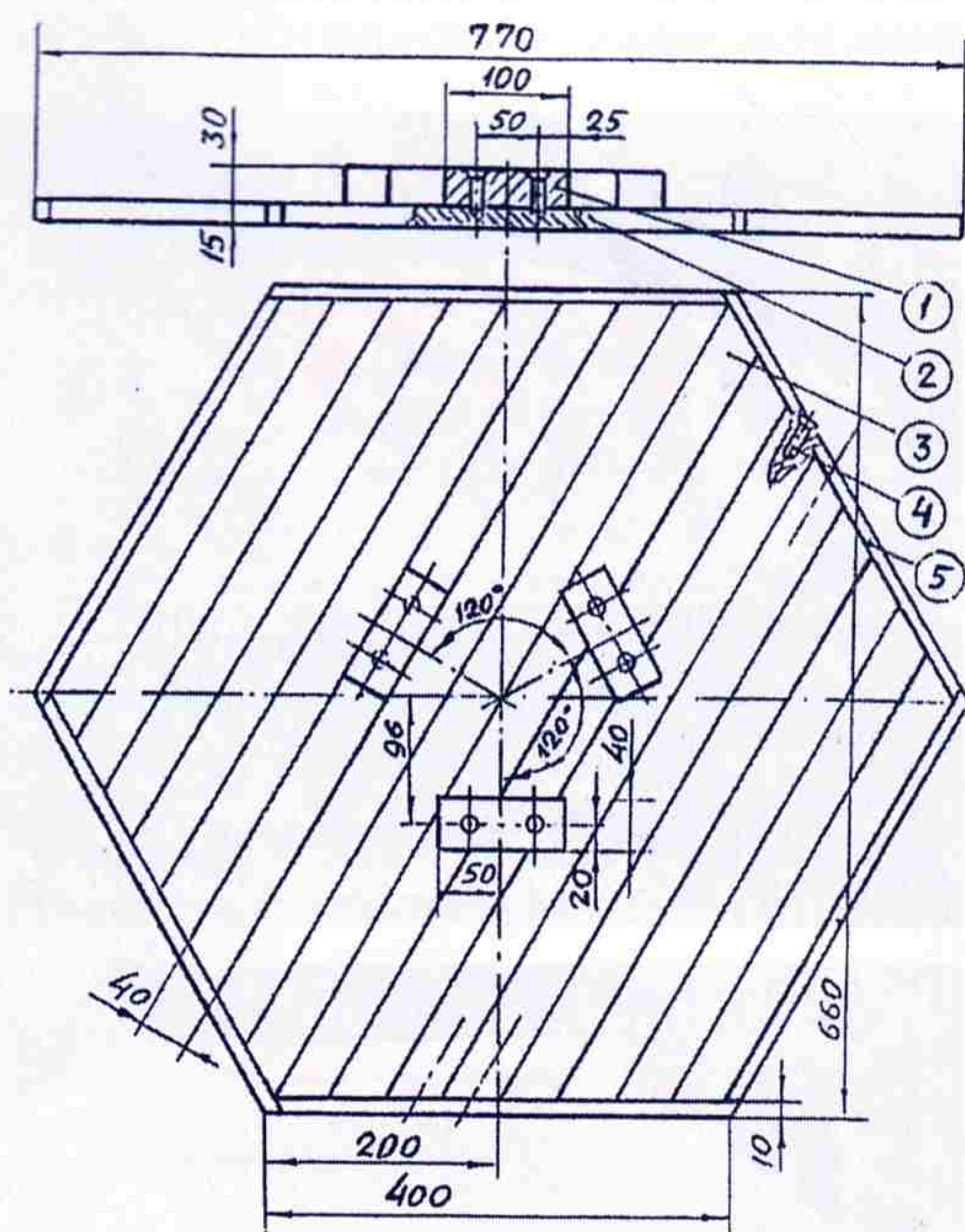

Рис. 2. Підставка під чашу:
1 – рейки фіксуючі розміром 100х40х30 мм (3 шт.);
2 – шурупи ф3х40 мм (6 шт.);
3 – рейки дерев'яні перетином 15х40 мм (16 шт.); 4 – шурупи ф3х28 мм (32 шт.);
5 – рейки окантувальні перетином 15х40 мм (6 шт.). (Деталі представлені в перевернутому вигляді).

рання шестигранного стояка використовують 99 рейок і 6 штирів. Після встановлення останнього ряду рейок штирі загинають (фото 2).

Підставку виготовляють у формі шестигранника з рейок перетином 15х40 мм різної довжини (рис. 2). При окантуванні підставки використовують рейки розміром 10х15х400 мм з кутом 60° на кінцях і шурупи ф3х28 мм (фото 3). Зі зворотного боку підставки шурупами ф3х40 мм кріплять три рейки розміром 100х40х30 мм, які дають змогу фіксувати вузол у верхньому прорізі стояка.

Каркас чаші (фото 4) шестигранної форми з 9 рейок розміром 400х40х30 мм на 6 жорстких штирях. Штирі виготовляють із шиферних цвяхів діаметром 4 мм. Гострий кінець такого цвяха притупляють і на довжині 10 мм роблять нарізку М4.

Щоб забезпечити рівний майданчик, зверху каркаса чаші, на занижені три рейки встановлюють по одній додатковій рейці розміром 200х40х30 мм, фіксуючи штифтами або гвинтами з потайголовкою М5х50 мм. У чаші викладають полівініловау плівку товщиною 0,2 мм, розкроєну за розмірами, зазначеними на рис. 3. До верхнього майданчика рейок чаші плівку прикріплюють канцелярськими кнопками. Потім установлюють окантувальні рейки (рис. 4).

На жорсткі штирі нанизують три рейки розміром 426х15х40 мм з кутом по 60° біля кінців (фото 4) і притискують через шайби ковпачковими гайками М4. Три інші окантувальні рейки розміром 334х15х40 мм з кутом по 60° біля кінців через отвори ф5,5 мм притискують до рейок розміром 400х40х30 мм гвинтами М5х60 мм за допомогою гайок із шайбами.

Чашу встановлюють на підставку і заливають у неї воду – близько 5 л. Посередині чаші встановлюють циркуляційну помпу типу PF-1 з насадкою. Підключена до електромережі за допомогою водонепроникного електричного кабеля помпа виплескує воду, утворюючи фонтанчик (фото 5).

Слід зазначити, що один з найефектніших та найоригінальніших способів прикрасити зону відпочинку на дачі – це спорудити невеликий фонтан із дзеркальною вазою. Тоді

Фото 3. Підставка під чашу

Фото 4. Чаша з плівкою

Перелік деталей і матеріалів для міні-фонтана у садку

Поз.	Найменування деталей і матеріалів	Розміри, мм	Кількість, шт.
Вузол 1. Стояк			
1.1	Рейки дерев'яні	200х40х30	99
1.2	Штирі гнучкі ДПВ 4 мм²	ф 4,5х1100	6
Вузол 2. Підставка під чашу			
2.1	Рейки дерев'яні різної довжини	15х40	16
2.2	Рейки дерев'яні окантувальні	400х10х15 з<60°	6
2.3	Шурупи	ф 3х28	32
2.4	Рейки дерев'яні фіксуючі	100х40х30	3
2.5	Шурупи для рейок фіксуючих	ф 3х40	6
Вузол 3. Чаша з помпою			
3.1	Рейки дерев'яні	400х40х30	9
3.2	Рейки дерев'яні	200х40х30	3
3.3	Рейки дерев'яні окантувальні	426х40х30 з<60°	3
3.4	Рейки дерев'яні окантувальні	334х40х30 з<60°	3
3.5	Цвяхи шиферні з нарізаною різьбою	М4х110	6
3.6	Гайки ковпачкові з шайбами	М4	по 6
3.7	Плівка поліетиленова ПВХ	862х804х0,2	1
3.8	Кнопки канцелярські	–	18
3.9	Гвинти з потайголовками для фіксації рейок по п. 3.2	М5х50	6
3.10	Гвинти з потайголовками для з'єднання рейок по п. 3.1 і 3.4 з гайками та шайбами	М5х60	по 6
3.11	Вода	–	5 л
3.12	Помпа типу PF-1 з насадкою	–	1
Вузол 4. Ваза			
4.1	Скло для нижньої піраміди	180х90х4	8
4.2	Скло для верхньої піраміди	140х100х4	8
4.3	Скло для буртика	95х15х4	8
4.4	Стрічка склеювальна	–	0,5 м²
4.5	Клей силіконовий	–	20 г

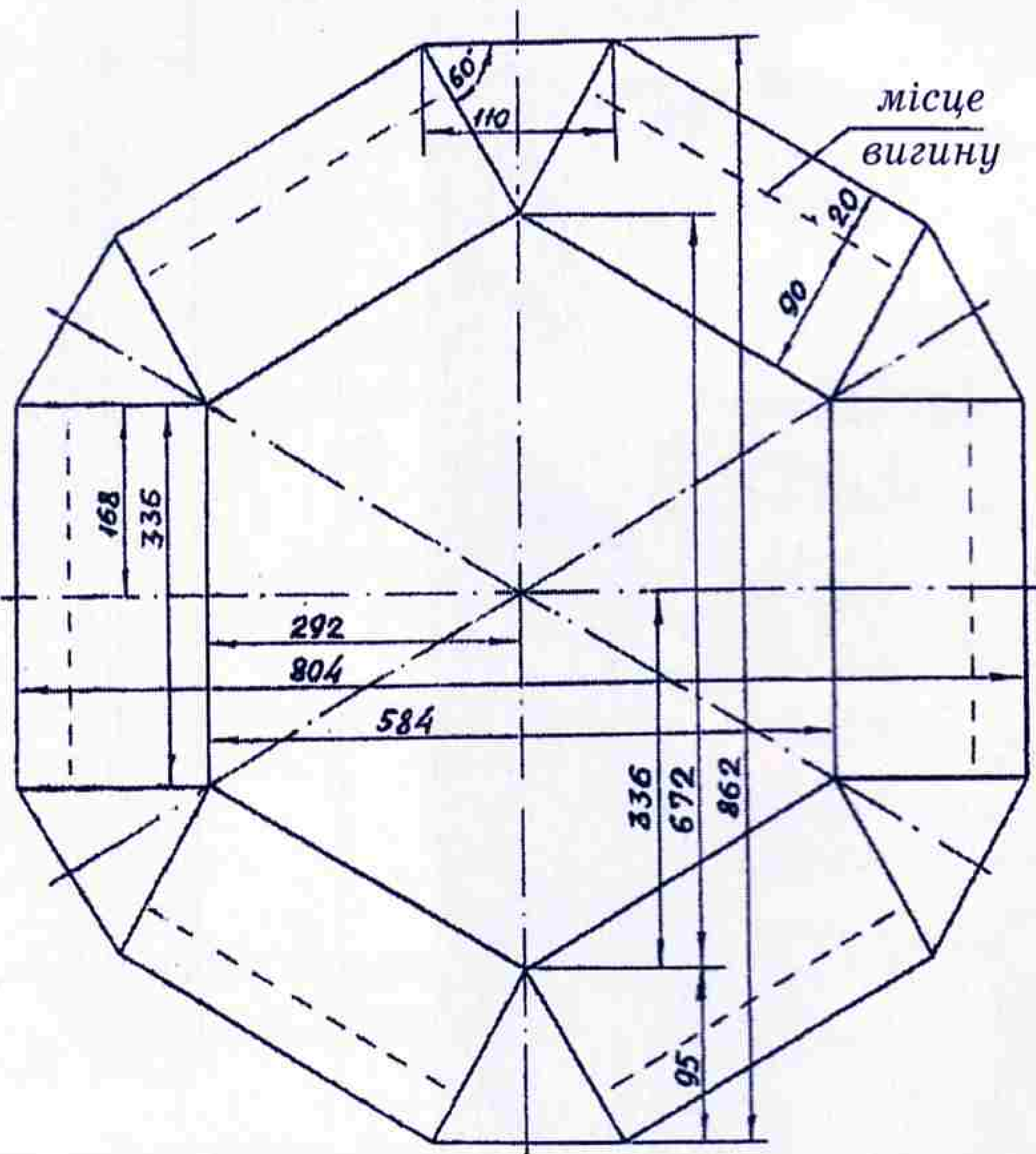

Рис. 3. Розгортка плівки для чаші

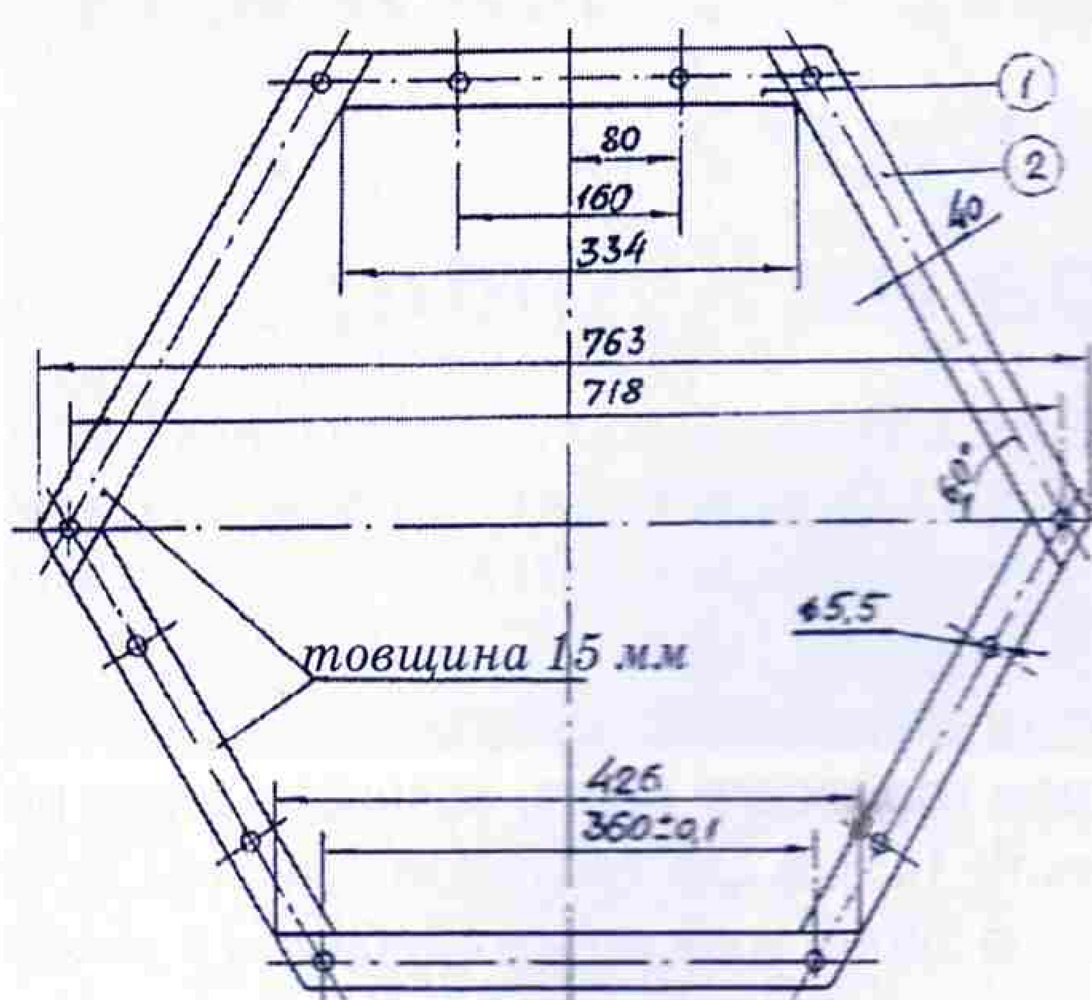

Рис. 4. Рейки для окантування чаші:
1 – рейки окантувальні розміром 334х15х40 мм з<60°;
2 – рейки окантувальні розміром 426х15х40 мм з<60°

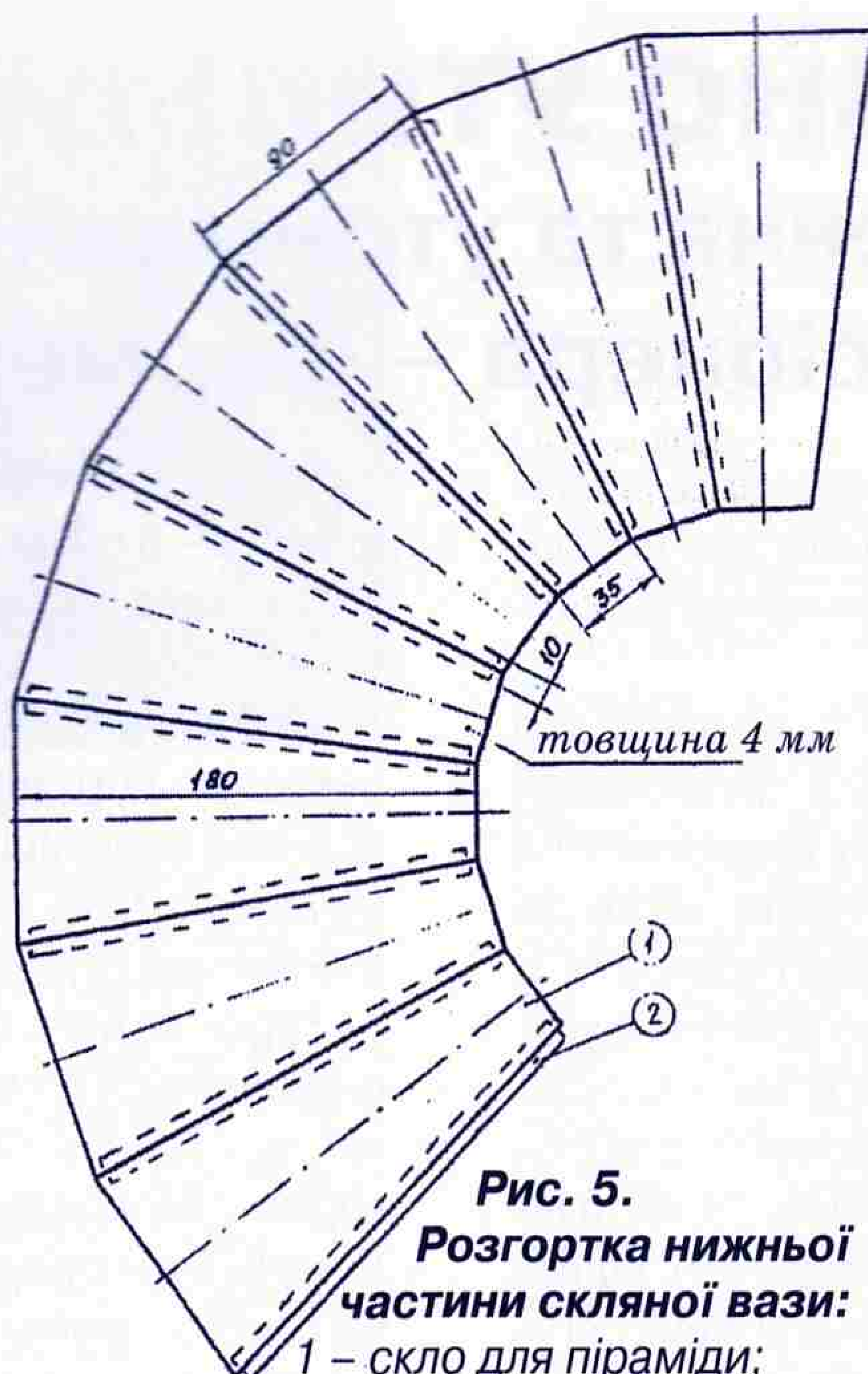

Рис. 5. Розгортка нижньої частини скляної вази:
1 – скло для піраміди;
2 – стрічка склеювальна

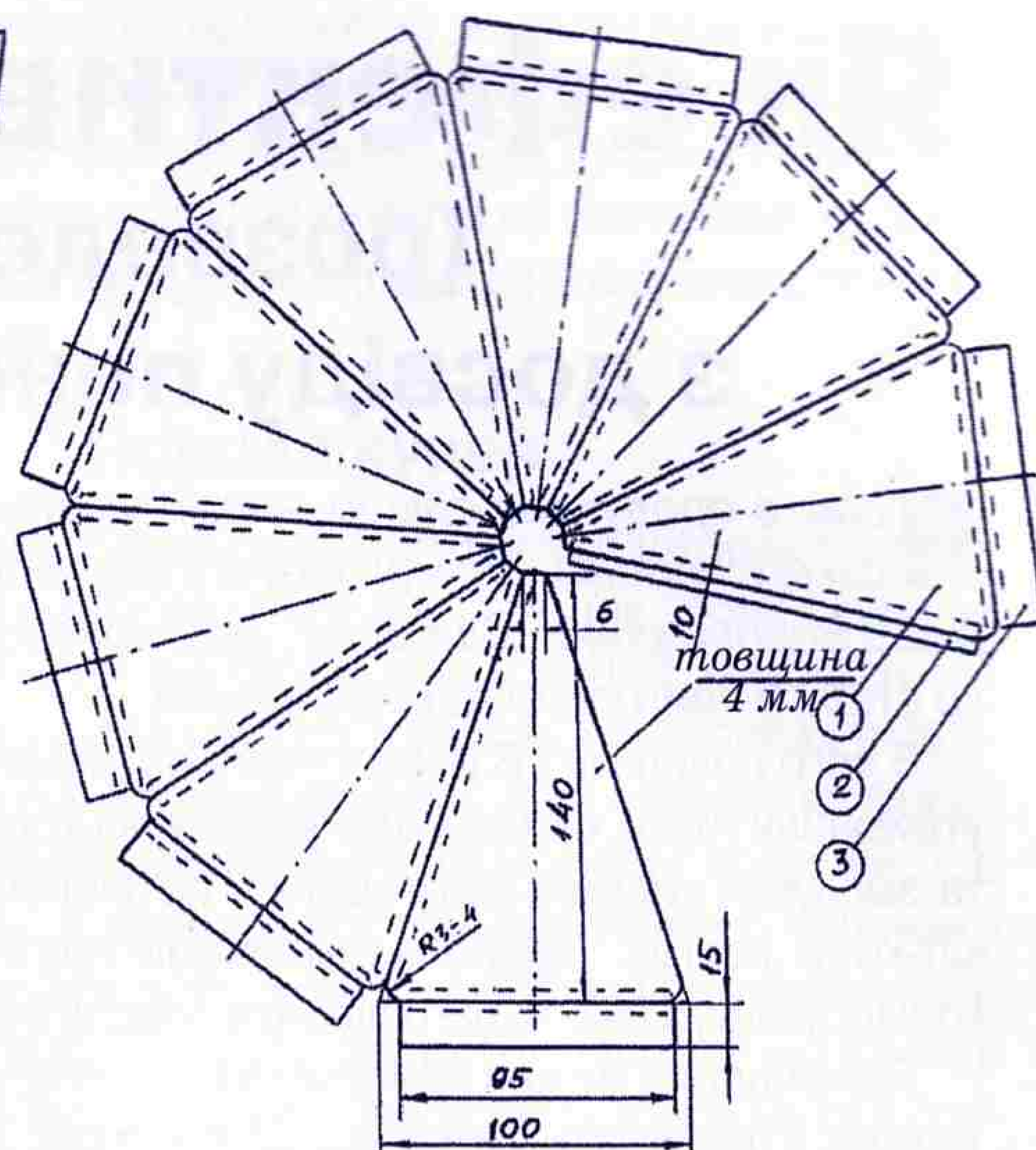

Рис. 6. Розгортка верхньої частини скляної вази:
1 – скло для піраміди; 2 – стрічка склеювальна; 3 – скло для буртика

струмочок, який дзюркотить, створюватиме ще більше враження від краси та гармонійного поєднання з природою.

Щоб зробити такий фонтан, на помпу встановлюють дзеркальну вазу. Виготовляють її зі звичайного скла завтовшки 4 мм, склеювальної плівки завширшки 10 мм і силіконового клею. Дотримуючись технології, виготовити вазу доволі просто. Ребра вирізаних зі скла заготовок зачищають абразивним бруском. Стекла між собою з'єднують склеювальною плівкою шириною 10 мм (таку плівку часто застосовують при виготовленні акваріумів).

Спочатку виготовляють нижню частину вази, розкладаючи стекла і склеюючи їх, як показано на рис. 5. Стекла виставляють у формі піраміди, з'єднуючи крайні плівкою. Утворені кути між торцями стекол заливають силіконовим клеєм.

За даною технологією з'єднують між собою стекла верхньої частини піраміди з буртиком (рис. 6). Ніяких додаткових пристосувань для складання цих пірамід не потрібно.

Зібрану на склеювальних плівках верхню частину встромляють в отвір нижньої піраміди і заливають торці кутових пазів стекол силіконовим клеєм.

Восьмигранну пірамідальну вазу встановлюють на помпу з насадкою. Підключений до електромережі водонепроникний електричний кабель помпи забезпечує виплескування води, яка приємно дзюркотить і створює дзеркальну гру світла (фото 5).

Фото 5. Верхня частина фонтана – скляна ваза

До речі, за бажанням такий фонтан можна зробити ще кращим. Для цього варто влаштувати підсвічування його ввечері. Щоб виготовити таке пристосування, в стояку на будь-якій висоті роблять проріз, у нього вставляють полицю з рейок з лампочкою у плафоні. В центрі підставки роблять отвір, на місце якого кладуть скло. Ввімкнений в електромережу світильник надає воді, яка романтично дзюркотить, неповторної чарівності та нових фарб, що особливо привабливо з настанням сутінків.

Шановні читачі! Будемо раді, якщо ви скористаєтеся нашими порадами, щоб створити запропонований фонтан на власних дачних або присадибних ділянках. Якщо ж така робота здаватиметься вам важкою, можна просто подивитися на принцип цих кріплень і самостійно змайструвати власну конструкцію. Бажаємо успіху!

В.Г. Дігтенко,
м. Харків

Від редакції. Шановні читачі! Настає улюблена пора для дачників, садівників, городників! Незабаром усі зусилля можна буде докласти для тієї роботи, яка дарує вам насолоду і приносить користь – роботи біля землі. Але вашої уваги потребують не тільки город та садок. Щороку більшість господарів докладає багато зусиль, щоб упорядкувати свій дім та подвір'я, відремонтувати паркан, полагодити лавочку чи альтанку, доріжки або гараж, привести в порядок квітник...

А поки що, коли ви робите останні закупки, гортаєте спеціальну літературу в пошуках нових цікавих ідей щодо облаштування оселі, набирається терпіння у передчутті приємного спілкування з природою та виконання запланованої на цей сезон роботи, пропонуємо на сторінках розділу "Дім і садиба" поділитися власними "винаходами", як зробити свою садибу ще кращою, надати їй раціональної простоти, індивідуальності та неповторності.

Поділіться вашими ідеями з читачами журналу. Переконані, вони з вдячністю ними скористаються.

Наша адреса:

КП "Дім, сад, город", вул. Академіка Заболотного, 19, м. Київ, 03680, МСП–680 (на конверті зробіть позначку – "Дім і садиба")

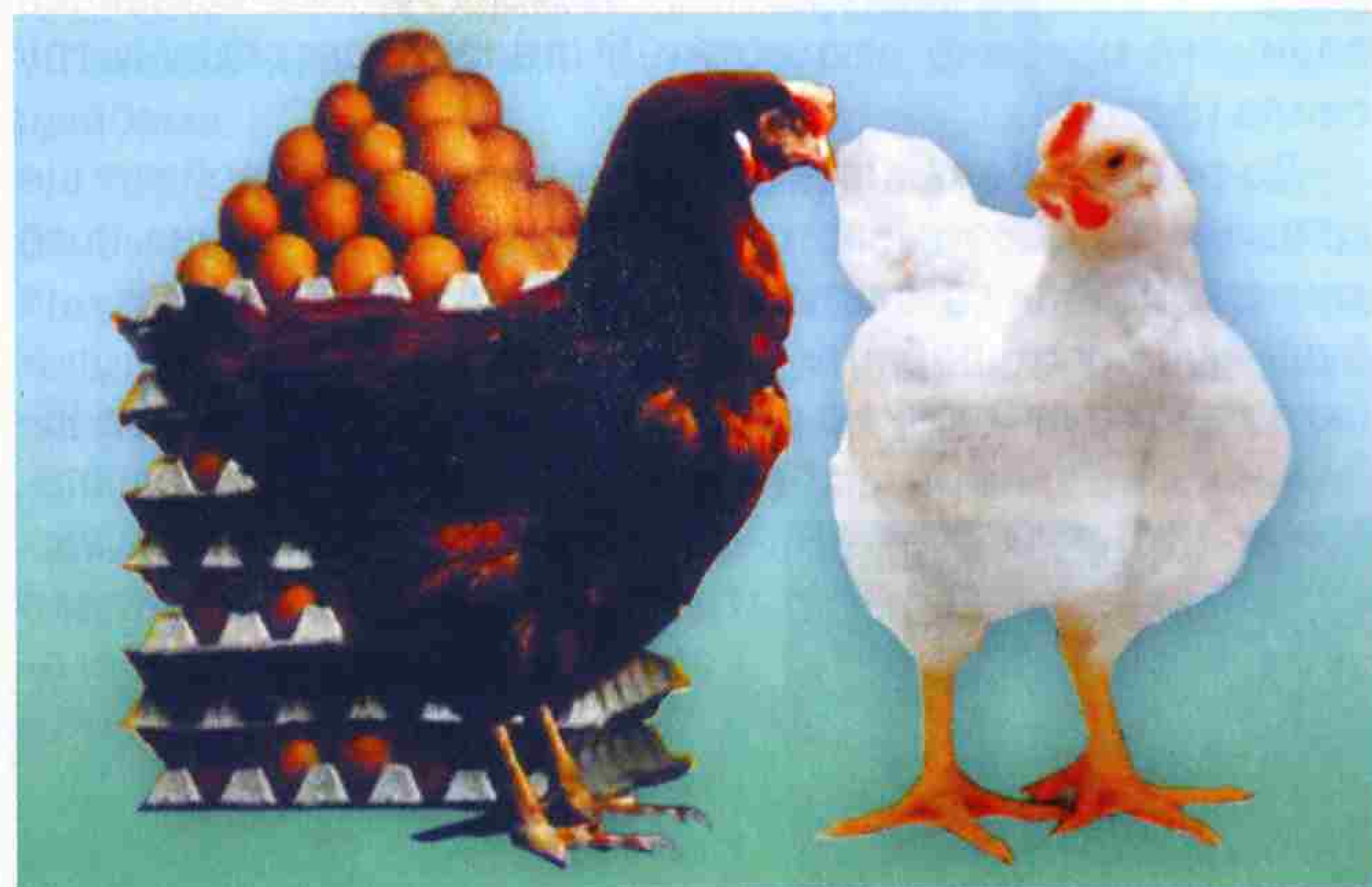
Як ефективно утримувати курей

(розведення та утримання курей, з досвіду пенсіонера – фермера на Кубані)

Я сам є продуктом співдружності українського та російського народів. Дві мої бабусі з Харківщини, два моїх дідусі з Воронежчини. Дай Боже, щоб мої досягнення і помилки стали у пригоді братам-українцям.

З чого починати? В першу чергу потрібне приміщення для утримання птиці, ємкості для зберігання кормів, подрібнювач та змішувач кормів. Заготовити в потрібному асортименті й кількості кормів. Згідно з раціонами підготувати необхідні кормосуміші, а вже потім підібрати породу курей і придбати їх.

Приміщення можна пристосувати із старих або побудувати нові. Утримувати курей краще в клітках, але мати вигульні дворики з розрахунку 0,5 м^2 на курку. Матеріал для стін повинен бути теплоємкий – саман, цегла, стінові блоки та інше. Всередині обов'язкова штукатурка (тинькування), підлога бетонна. Це необхідні умови для проведення якісних регулярних дезінфекцій. Покрівля бажана шатрова з добре утепленою стелею. Бо за односхилої покрівлі важко обладнати надійну вентиляцію.

Норма для підлоги в клітках – 500 см^2 на курку, фронт годування – 8 см за сухого і 12 см за вологого корму. Ставлячи клітки в два яруси у приміщенні площею 3 х 6 метрів можна помістити аж 200–250 курей.

Зсипаючи зерно на збереження, через кожних 30 см перекладаю його шаром горіхового листя, вологість зерна не повинна перевищувати 14%, а для кукурудзи вона має бути не вищою 12%. Інакше зерно уражується грибами і в ньому з'являється отрута – мікотоксини.

Курка за день з'їдає 120–125 г корму. На 100 курей за рік витрачається близько 5 т зерна. Придбати його треба заздалегідь – зразу після збирання, коли ціни ще низькі. Купувати корми у випадкових продавців небажано, бо вони і дорожчі, і можуть бути сумнівної якості. Не завжди якісний комбікорм і на комбікормових заводах: по-перше – дуже дорогий, а по-друге – часто не відповідає рецепту.

Годування птиці – найважливіша проблема. Від нього в птахівництві залежить 95% успіху. Корм обов'язково має бути збалансований. Балансувати раціони треба згідно з нормами, які розроблено не одним поколінням зарубіжних та наших учених, і перевірених практикою. Я користуюся нормами, рекомендованими провідним вченим Кубані Б.В. Смірновим (див. табл.).

Боронь Боже вас знехтувати цими рекомендованими показниками, інакше не матиме бажаного прибутку і винними будете лише ви, що не порахували ввечері, з олівцем на папері, якості своїх кормів.

Раціон необхідно складати з традиційних у вашому районі кормів, але не скупіться і купуйте всі необхідні добавки. В наш час їх можна купити скрізь. Десятки фірм пропонують вам різні премікси, консерванти кормів, ферментні препарати та багато іншого. Не економте, посилаючись на те, що "а моя бабуся ніяких преміксів не використовувала". Той час

Норми вмісту поживних речовин та обмінної енергії у кормах для птиці, %

Вік птиці		Обмінна енергія в 100 г корму, кДж	Сирий протеїн	Амінокислоти		Сира клітковина	Кальцій	Фосфор		Натрій	Лінолева кислота
тижнів	днів			лізин	метіонін+ цистин			загальний	доступний		
Яйценосні кроси											
1–5	1–35	1235	20,5	1,15	0,84	4,0	1,05	0,8	0,45	0,16	1,4
6–7	36–49	1162	18,0	1,00	0,73	5,0	1,05	0,8	0,45	0,16	1,2
8–16	50–112	1089	15,0	0,75	0,55	7,5	1,15	0,7	0,40	0,16	1,0
17 до 5% кладки	113 до 5% кладки	1130	16,0	0,75	0,65	5,0	2,10	0,7	0,40	0,16	1,1
Від 5% кладки до 44	Від 5% кладки до 309	1141	17,3	0,83	0,68	5,0	3,63	0,7	0,40	0,16	2,1
45 і старше	310 і старше	1089	16,0	0,75	0,65	5,5	3,85	0,6	0,35	0,16	1,2
Бройлери											
1–3	1–21	1298	23,0	1,25	0,92	4,0	1,00	0,7	0,40	0,16	1,4
4–5	22–35	1300	21,0	1,14	0,84	4,0	0,95	0,8	0,40	0,16	1,4
6–7	36–42	1320	20,0	1,09	0,80	4,0	0,9	0,7	0,40	0,16	1,4

минув, бо бабуся мала від несучки за рік не більше 150 яєць, а наша межа – щонайменше 300. Зазвичай, премікси є необхідними і не дуже підвищують ціну корму, але з лишком окуповуються продуктивністю курей, а відтак, і гривнею.

Ось мій сьогоднішній раціон для курей – несучок від 5% кладки до віку 309 днів (%): пшениця – 26; кукурудза – 16,4; пшеничні висівки – 8; ячмінь у кожушках – 7,2; соя повножирна – 9; макуха соєва – 12;борошно м'ясо-кісткове – 5,5; премікс для курей – 1; лізин – 0,05; метіонін – 0,15; трикальційфосфат – 0,7; крейда – 4,4; черепашник – 4,45; сіль кухонна – 0,15; олія соняшникова – 0,5.

У цій суміші міститься: сирого протеїну – 0,74%; сирої клітковини – 4,5%; кальцію – 3,8%; фосфору – 0,73%; натрію – 0,17%; лінолевої кислоти – 2,2%. На сьогодні на цьому раціоні я отримую від 94 до 97% несучості на день і на такому рівні підтримую її усю зиму та весну. Яйця великі (до 70 г), мають відмінну товарність, користуються постійним попитом.

Основні параметри технології

Добових курчат не купую, а тільки двомісячних курочок на птахофабриках. Там їх вирощують з великим запасом і продають вибракуваних. Треба тільки брати молодняк третьої розбірки, бо він хоч і дорожчий, але практично такий, який фабрика залишає для себе. Важливо, що на цей час молодняк уже 6 разів вакцинований від різних заразних захворювань. Залишається тільки ревакцинувати його в чотиримісячному віці.

Купую на початку травня, а тримаю до 1 вересня наступного року. Курочки починають яйцекладку не в 6 місяців, як Адлерська сріблята чи Кучинська, а у віці 4,5 місяця і вже до шестимісячного віку виходять на рубіж 95–97%. Навіть на 1 вересня перед реалізацією на м'ясо старка дотримується 80%-ної несучості.

Годуючи дорослих несучок, треба стежити за тониною помолу, величина крупки повинна бути 1–3 мм. Додаткову користь дає пророщування зерна пшениці. Його треба замочувати теплою водою і через 12 годин відкинути на решето. Через 24–48 годин зерно проростає. У ньому міститься багато ферментів і вітамінів, у тому числі Е – вітаміну розмноження.

Яйце – не м'ясо і молоко, а продукт, який довго не псується. У погребі в будь-яку пору року добре зберігається і семиденне реалізується без проблем.

Стежу за тривалістю світлового дня. Він повинен бути 14–16 годин. Пізно восени і взимку вмикаю світло о 5 годині і вимикаю о 19, освітленість – 0,5 ватта на 1 м^2 підлоги. Ні в якому разі освітленість не можна збільшувати, бо це призводить до роздзьобування і загибелі птиці, яку потім зупинити важко.

Мікроклімат – оптимальна температура для курей 16–18°С. Взимку дотримуватися її неважко. Простий кімнатний електрокамін підтримує потрібну температуру, і то його доводиться вмикати тільки вночі. Зниження температури всередині курятника до 12°С не зменшує несучості, лише незначно збільшується витрата корму.

Значно складніше влітку. Вже за температури навколишнього оточення +25°С, курка починає важко дихати, розпускає крила, а за +35°С гине. Тут допоможе добра теплоємкість стін і стелі, достатня припливно-витяжна вентиляція (довжина шахти не менше 3,5 м), а якщо цього не вистачає, то і примусова вентиляція.

Порода курей

Курей не можна купувати на ринку у випадкових продавців. Нині розвелося багато горе-підприємців. Вони скуповують у населення яйця від безпородних курей, інкубують їх і продають на ринку. Гірше того, купують на великих птахофабриках за безцінь добових півників, дорощують два тижні і продають, "забувши" попередити довірливих покупців, що це тільки півники. А вирощувати півників яєчного напрямку абсолютно нерентабельно. Значно правильніше згодовувати їх свиням зразу ж після інкубування. Тим більше, що фахівці навчилися відрізняти їх від курочок досить добре на око (помилка всього 2%).

У народу Кубані побутує помилкова прихильність до курей Адлерської сріблястої та Кучинської порід. На сьогодні це вже застарілі породи з низькою продуктивністю. Їхня несучість – 180 яєць за рік, та і яйця дрібні з нездоровим відтінком. Найкраще зарекомендувала себе німецька порода Ломан Браун та її міжлінійні гібриди УК Кубань 123, УК Кубань 456, УБ Кубань 73. Їхня продуктивність 300 яєць за рік, а я на своєму подвір'ї отримую по 340.

Догляд за 100 несучками триває у мене годину-півтори на добу. До того ж тут легко впоратися і пенсіонеру, і підлітку. А прибуток, залежно від коливання цін на ринку, становить 6–7 тисяч російських рублів, або 1137–1326 гривень. Людям же молодшим (мені 70 років) можна легко обслужити і 500 і 1000 голів. Птахівництво завжди було й буде прибутковим у тваринництві. Але це тільки у людей цікавих і працьовитих.

Якщо читачів журналу "Дім, сад, город" зацікавить моя стаття, то примірну структуру натуральної кормосуміші для птиці різного віку і технологічні норми кормів для курчат, а також практичну схему вакцино-профілактики можу вислати додатково поштою на відповідних умовах.

Володимир Ілліч Молочков,
кандидат сільськогосподарських наук,
заслужений зоотехнік РСФСР,
353795, Росія, Краснодарський край
Калінінський р-н, хутір Бойко–Понура, вул. Молодіжна, 7,
тел. 8-263-48-734

Лампочка для курчати

Трапляється, що курчата виводяться з не зарослою пуповиною. У більшості випадків вони гинуть, а ті, котрі виживають, слабнуть. Цю проблему Ганна Снєжаніна з м. Українка Київської області розв'язує за допомогою настільної лампи. Кладе таке курча на чистий шматок тканини, до того ж перевертає його на спинку. Лежить маля черевцем догори спокійно. І якщо ранка невелика – 5–8 мм, то вона підсихає і за кілька хвилин затягується.

У разі, коли величина ранки в діаметрі сягає 1–1,5 см, куточком чистої тканини господиня заправляє жовточний мішечок (дуже обережно) і продовжує гріти під лампою. Отвір повільно, але все-таки звужується. Після таких процедур майже всі курчата залишаються живими.

Записала ***Г. Коваленко***

Яка вона, нова українська,

На які породи корови сьогодні поділяються

З часу використання людиною худоби сталися великі зміни в її молочній та м'ясній продуктивності. Якщо молочність дикого предка худоби становить 500–600 кг, прирости молодих тварин – 300–400 г на добу, то завдяки творчій діяльності людини нині надої корів досягають понад 10–20 тис. кг молока на рік, а прирости молодняку сягають 1500–2000 г на добу.

Світова популяція худоби нараховує понад тисячі окремих порід і породних груп, що різняться за своїми господарсько-корисними ознаками, екстер'єру, типу організації та біологічними особливостями. Одні породи рік у рік збільшують свою чисельність, інші зберігаються незмінними протягом сотень років, треті втрачають своє значення, іноді стають основою інших порід.

Нині всі країни, зокрема й Україна, намагаються вести тваринництво на всесвітньому рівні. Відтак успішно удосконалюються існуючі та створюються нові національні породи, які стійкі до незвичайних умов середовища й конкурентоспроможні на всесвітньому ринку.

Однак велика кількість порід залежно від напрямку продуктивності поділяються на: молочні; комбіновані (подвійного напрямку); м'ясні.

Скільки і якого м'яса нам потрібно?

За нормами харчування, прийнятими в Україні у розрахунку на 1 душу населення, потрібно на рік 80 кг м'яса в забійній масі, у тому числі перспективна норма споживання яловичини – 38 кг.

Для розв'язання цих завдань важливого значення набуває використання українських спеціалізованих порід м'ясного напрямку продуктивності. Була створена й затверджена українська м'ясна порода (УМ) з двома внутрішньопородними типами (Чернігівський - "ЧМ-1", Придніпровський - "ПМ-1"), двома заводськими (Лохвицько-Золотоніський - "ЛЗЗТ", Головеньківський) та сімома заводськими лініями.

Українську м'ясну породу (за даними А.М. Угнівенко та ін., 2003) розводять зараз у восьми областях країни та АР Крим. Племінне поголів'я утримується у чотирьох племінних заводах та семи племінних репродукторах, поміж яких 1673 корови, або 14,4% загальної кількості племінних самок м'ясної худоби. До 2010 року (прогноз) буде 4100 корів. Бугаї української м'ясної породи мають живу масу у віці двох років у середньому 794 кг, у три роки – 1031 кг і в чотири роки – 1130 кг, переважаючи на 28,1–30,5% стандарт породи шароле в нашій країні.

Середньодобовий приріст бугайців української м'ясної худоби найвищий (1198 г) порівняно з іншими м'ясними породами за цією ознакою: у період від 8- до15-місячного віку вони переважали ровесників шароле на 59 г, решти швидкоспілих порід – на 220–374 г. Кращі бугайці породи у віці 15 місяців досягають живої маси 565–590 кг.

У віці 17,8 міс. бугайці української м'ясної породи мали передзабійну живу масу 519–546 кг, вихід туші – 59,6–60,5%, частку внутрішнього жиру – 2,5–3,0%. Частка м'яса туші становить близько 80%, кісток 17–17,5%, індекс м'ясності – 4,5 і більше.

М'ясо характеризується оптимальним хімічним складом: частка сухої речовини у ньому сягає 28–29,8%, протеїну – 18,5–19,4, білка – 17,7–18,3,жиру – 7–9,3%.

Коли продавати телиць

Вік парування телиць у м'ясному тваринництві має особливе практичне значення як ознака, від якої залежить вартість вирощування корів та його окупність. Кращою коровою вважається та, що вперше народить теля у молодшому віці й буде мати добрі материнські властивості, зокрема високу молочність, тобто низкою заходів створюється можливість виростити до відлучення телят з більшою живою масою.

Плодотворне осіменіння достатньо великих телиць української м'ясної породи до 22-місячного віку внаслідок скорочення періоду вирощування є економічно ефективним, оскільки супроводжується одержанням максимальної заживттєвої продуктивності, сприяє пришвидшеному обігу виробничих фондів, підвищує рентабельність галузі. Середня молочність (за масою потомків у віці 6 місяців) корів української м'ясної породи сягає 210–220 кг.

Що ж треба обов'язково знати?

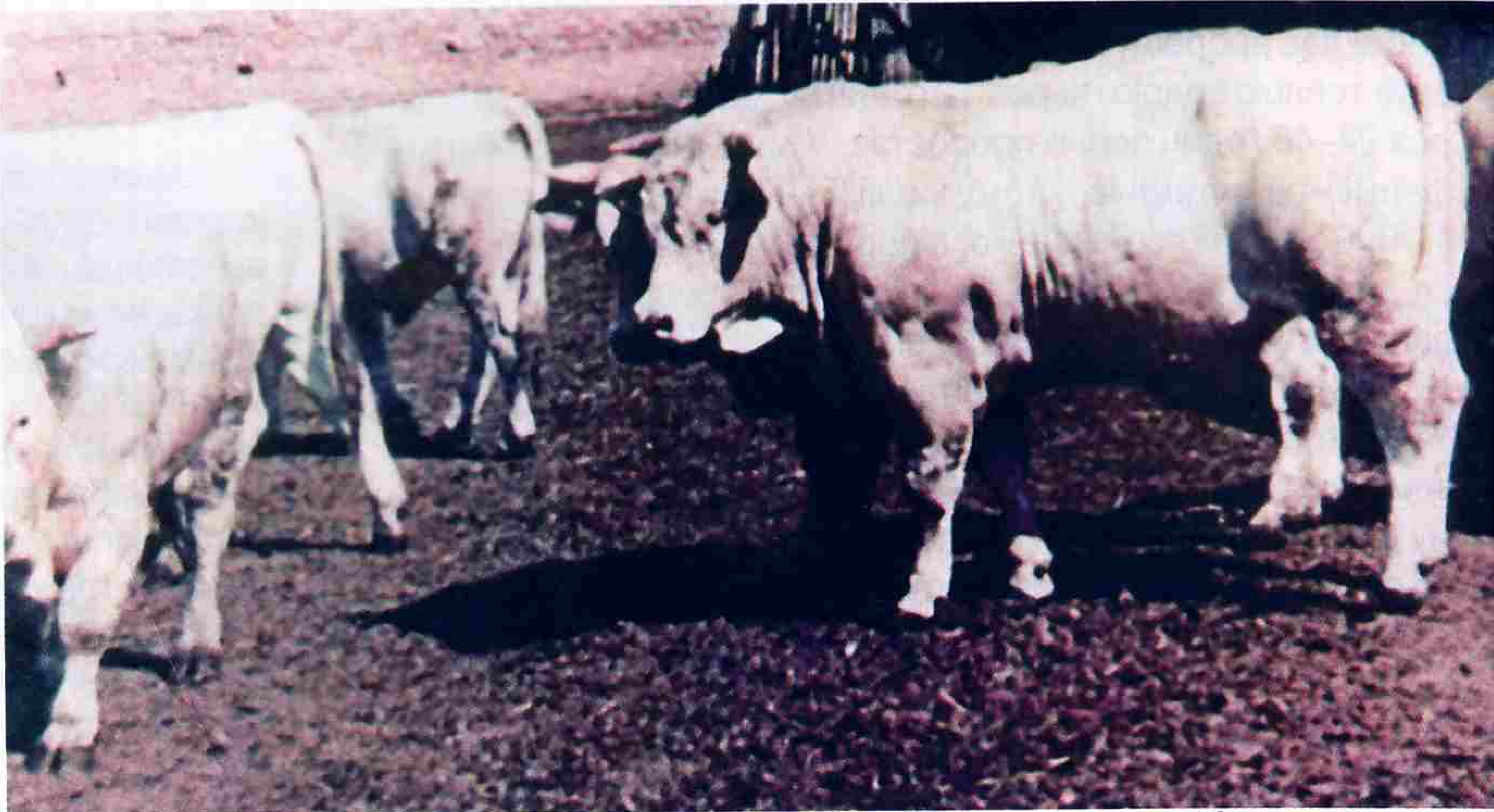
У господарствах краще застосовувати взимку вигульну, а влітку пасовищну систему утримання худоби.

Необґрунтоване збільшення капіталовкладень для утримання м'ясних корів у стійловий період у приміщеннях спричиняє зниження економічної ефективності галузі. Біологічна особливість м'ясних корів (здатність до початку зими відкладати достатньо підшкірного жиру) дає змогу утримувати їх у будь-яку погоду не в капітальних приміщеннях, а під навісами, на глибокій незмінюваній підстилці.

Повновікових корів доцільно розміщувати в будівлях полегшеного типу невеликими групами – по 20–25 голів, з урахуванням фізіологічного стану, що полегшує догляд за ними.

Яка підстилка корисніша

Окреме утримання первісток дає можливість раціонально використовувати корми, звівши до мінімуму кормовий антагонізм поміж тварин, пришвидшити поїдання кормової даванки, збільшити тривалість жуйних періодів і відпочинку, підвищити продуктивність.

Бугайці української м'ясної породи на випробуванні за власною продуктивністю

м'ясна порода корів

За утримання худоби під навісами великої уваги слід надавати влаштуванню лігва. Його роблять до настання морозів із товстого (40–50 см) шару соломи, бажано подрібненої. Щоби лігво було тепле, воно має "загорітися". З цією метою у вересні тварин заганяють для ущільнення та зволоження сечею підстилки, в якій починаються біологічні процеси із виділенням тепла. Взимку підстилку додають із розрахунку 1–3 кг на голову на добу.

Бугай-плідник української м'ясної породи Звєрьок 2870 (5 р., 1220 кг)

Нагромаджений гній періодично вивозять до місця зберігання, а на майданчик вносять свіжу підстилку. В загонах формують кургани (висотою 1–1,5 м, шириною 10–15 м) із гною, які є місцем відпочинку худоби взимку. Вони швидше звільняються від снігу й висушуються сонячними променями.

Плануймо отелення

За 1–2 дні до отелення корів (телиць) із загальних секцій переводять до індивідуальних кліток. Тут вони теляться і залишаються з приплодом протягом 5–7 днів. Потім телят переводять до загальних кліток.

Затрати за такої системи утримання корів у зимовий період незначні, але вона можлива тільки за організації пізньозимових та ранньовесняних отелень. Таке сезонне отелення дає змогу краще підготувати корів до наступного парування, полегшує організацію повноцінного годування, особливо за 2–3 місяці до отелення і під час парувальної кампанії, створює можливість одночасного відлучення усіх телят.

За сезонного отелення полегшується контроль за одержанням приплоду, організацією санітарно-гігієнічних заходів у перші дні життя телят. Створюється можливість формування вирівняних відгодівельних та ремонтних гуртів, одночасного здавання худоби на м'ясо або реалізацію на плем'я, а телиць парувати. За такої системи корів потрібне додаткове підгодовування тільки в зимові місяці, на які припадає середня та заключна частина тільності.

Організовуючи сезонні отелення, слід врахувати біологію сезонності процесу відтворення, властиву великій рогатій худобі (тенденція до весняних отелень). Корови, які отелилися пізно взимку, рано навесні після родів краще забезпечуються повноцінними кормами і такими умовами утримання, які сприяють швидшому відновленню їхнього організму та достатній молочності. Тут необхідно зазначити, що продуктивність пасовища стає максимальною саме в той час, коли потреба корови в поживних речовинах досягає найвищого рівня, а пасовища достатньо їх задовольняють без додаткового підгодовування. Це сприятливо позначається на рості й розвитку молодняку. Для молодняку, що народжений взимку та рано навесні, крім молока матері, використовують для годування також зелену масу у вигляді підгодовування.

Телята, котрі народилися у березні–квітні, краще ростуть і зберігаються. Це можна пояснити тим, що остання стадія ембріонального розвитку плоду припадає на грудень–лютий і збігається з оптимальною вгодованістю та нормальним фізіологічним станом більшості корів. Через це в березні–квітні телята народжуються життєздатнішими, не страждають на шлунково-кишкові захворювання, у перші 2–3 місяці життя вони достатньо забезпечені молоком, кількість якого у корів збільшується з появою зеленої маси.

У корів, які теляться у першому-другому кварталах, сервіс-період майже на два місяці коротший, ніж у тих, що теляться у третьому і четвертому кварталах, оскільки найвища відтворювальна здатність, заплідненість маточного поголів'я спостерігається у літній та осінній періоди року.

Корови, які отелилися у ранньовесняний період, перебувають у кращому стані. Споживання у весняний і літній періоди на пасовищах зеленої маси, багатої на білок і вітаміни, наявність чистого повітря, сонячного опромінення, активний моціон поліпшують стан здоров'я тварин, сприяють зменшенню періоду інволюції (зворотнього розвитку) статевих органів. Ефективність запліднення у цей час найвища.

Телиці української м'ясної породи

Найкращий час для осіменіння

Найкращим періодом осіменіння самок слід вважати травень-липень. Переведення м'ясної худоби на сезонні отелення можливе завдяки зміні строків осіменіння корів або інтенсивному ремонту маточного поголів'я телицями.

У весняно-літній період м'ясних корів з телятами та ремонтний молодняк доцільно утримувати на пасовищі. Застосовуючи інтенсивно-пасовищну технологію, за якої основну частину капітальних вкладень

спрямовують на створення високопродуктивних пасовищ, можна домогтися високої ефективності галузі.

Створенням культурних пасовищ порівняно з природними, можна у 8–10 разів підвищити врожайність трав, у 3–4 рази збільшити навантаження худоби на 1 га пасовища і в 2–3 рази – на одного працівника.

Для підвищення ефективності використання культурного пасовища необхідно організувати порційне випасання за допомогою електроогорожі ЕП-1, що підвищує ефективність використання травостою на 20–25%. Повторне випасання травостою у загонах можливе через 25–30 днів.

Літні (11.05 – 30.06) отелення можливі й на пасовищах. Таке отелення забезпечує ідеальні умови для телят з часу народження до тримісячного віку, завдяки чому вони досягають високих темпів росту та стійкіші до захворювань. Крім того, підвищується заплідненість корів, парування яких відбувається на пасовищі; високий рівень заплідненості сприяє скороченню періоду між отеленнями; створюється можливість коригувати продаж телят.

Можливість отелень на пасовищах дає змогу зекономити на затратах для спорудження родильних відділень та приміщень для телят. Утримання тварин на пасовищі передбачає подовження пасовищного періоду шляхом висіву спеціальних пізньоосінніх та зимових культур з високостебловим травостоєм.

Вади відлучення телят

Технологія спільного утримання м'ясних корів з телятами до відлучення у зимовий період має такі вади:

– телята дуже часто (12–15 разів) протягом доби ссуть корів; за незадовільних умов годування вони через це втрачають вгодованість, мають "приховану", або взагалі не приходять в охоту до закінчення підсисного періоду;

– молодняк пізно починає споживати рослинні корми, що негативно впливає на його ріст і розвиток.

Цьому можна запобігти, використовуючи взимку регламентований підсис. Перші 10 днів новонароджені постійно перебувають з матерями. Потім телят доцільно підпускати до корів тричі на добу (вранці, в обід та увечері), а з другої половини лактації – двічі.

За режимного ссання телята менше турбують самок, швидше привчаються до поїдання кормів рослинного походження і згодом споживають їх значно більше.

Режимний підсис порівняно з вільним зменшує тривалість сервіс-періоду, оскільки за останнього в результаті частого ссання у корів стимулюється виділення гіпофізом пролактину, підсилюється лактаційна та пригнічується статева домінанта.

Щоб окремо утримувати молодняк і корів у зимовий період, у відособлених загонах спеціально будують укриття, а на вигульних майданчиках – "їдальні".

П.І. Івашков,
доцент Луганського національного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук
Г.В. Вікуліна,
магістр ветеринарної медицини

Новинка!

ЖУКОМОР®

Унікальний препарат для боротьби з колорадським жуком

Чому варто купити ЖУКОМОР®?

- До складу препарату входить ДВІ діючі речовини, тому **ЖУКОМОР®** однаково ефективно діє як на дорослих колорадських жуків так і на личинки;
- Невелика упаковка: можна купити як пробник, і переконавшись на власному досвіді в ефективності, застосовувати **ЖУКОМОР®** і надалі.
- Екологічно чистий та безпечний.

Гаряча лінія ТОВ «Презенс»:
8 800 50-40-800 (цілодобово, безкоштовно)

Адреси дистриб`юторів препарату «Жукомор» в Україні :
НВКПС „Захист рослин-2000": м. Черкаси, вул. Дахнівська, 23, тел.: 8 0472 37-12-17;
ППФ „Ратібор", Київська обл., м. Богуслав, вул. І.Франка, 16, тел.: 8 04461 5-55-26, 8 067 404-30-74;
ПП Мерленко Святостав Васильович м. Луцьк, тел., 8 068 563-80-00;
ТОВ „Бадваси", м. Київ, вул. Івана Кудрі, 5, тел.: 8 044 501-27-57, 8 044 501-27-47, 8 050 477-94-94;
ТОВ „Юрагрозахист", м. Київ, вул. Молодогвардійська, 32, тел.: 8 044 249-09-07, 8 044 249-09-46;
ТОВ "Арсенал Кермі": м. Київ, вул. Велика Китаївська, 10-а, тел.: 8 044 569-79-14, 8 044 599-22-03.

Ліцензія АБ №200976 від 27.09.2005р. Видана Мінагрополітики України

Новинка 2007 року!!!

ШЕДЕВР®

Інсектицидно-фунгіцидний потруйник для картоплі
Діючі речовини: імідаклоприд 280 г/л, тіабендазол 80 г/л, к.с.
Норма витрати: 5 мл на 10 кг бульб картоплі

Чому варто купити Шедевр®?

- Обробку робимо ОДИН раз навесні – і надалі ніякого клопоту з колорадськими жуками, як мінімум до цвітіння картоплі;
- **Шедевр®** знищує ще більше колорадських жуків, ніж інші препарати, досконало та надовго захищає картоплю вже з перших сходів;
- Препарат **Шедевр®** знищує не лише колорадських жуків, але й інших грунтових шкідників;
- Надійно захищає від багатьох хвороб та стимулює Вашу картоплю до рясного врожаю;
- Його потрібно лише 15 мл аж на три відра картоплі.

Збережіть свій час – купіть „Шедевр”!

Адреси дистриб`юторів препарату «Шедевр» в Україні :
НВКПС „Захист рослин-2000”, м. Черкаси, вул. Дахнівська, 23. тел.: 8 0472 37-12-17;
ППФ „Ратібор”, Київська обл., м. Богуслав, вул. І.Франка, 16, тел.: 8 04461 5-55-26, 8 067 404-30-74;
ПП Мерленко Святослав Васильович м. Луцьк, тел.: 8 068 563-80-00;
ТОВ „Бадваси”, м. Київ, вул. Івана Кудрі, 5, тел.: 8 044 501-27-57, 8 044 501-27-47, 8 050 477-94-94;
ТОВ „Арсенал Кемі”, м. Київ, вул. Велика Китаївська, 10 а, тел.: 8 044 569-79-14, 8 044 599-22-04, 8 044 599-22-03;
ТОВ „Юрагрозахист”, м. Київ, вул. Молодогвардійська, 32, тел.: 8 044 249-09-07, 8 044 249-09-46.
Гаряча лінія ТОВ «Презенс»: 8 800 50 40 800 (цілодобово, безкоштовно)

Ліцензія АБ №200976 від 27.09.2005 р. Видана Мінагрополітики України

ТЕЛЬДОР®

Високий урожай з відмінною якістю!

Тельдор – найефективніший засіб з новим механізмом дії для боротьби з сірою гниллю та іншими хворобами на плодово-ягідних культурах і виноградниках.

В чому полягає унікальність Тельдору?

- Відмінна дія проти сірої гнилі і супутніх патогенів.
- Новий механізм дії препарату, що дозволяє застосовувати його, коли інші препарати мають резистентність (звикання).
- Стійкий до змивання дощем.
- Малотоксичний препарат, що має короткий термін очікування.

Байер КропСайєнс Ліц. АБ №216539; Р.П. Б №00935

Гарантована якість врожаю!

Флінт – засіб з тривалою мезостемною дією для захисту плодових культур, виноградників, овочевих та декоративних культур від хвороб.

В чому полягає унікальність Флінту?

- Висока ефективність проти парші та борошнистої роси при захисті яблуні та груші.
- Відмінний досвід використання в світі для захисту троянд - проти борошнистої роси, гвоздик - проти іржі, овочевих культур - проти альтернаріозу.
- Активно поглинається восковим шаром рослин, швидко перерозподіляється по поверхні рослин, добре проникає з однієї поверхні листа на протилежну (трансламинарна активність), захищаючи рослини від хвороб.
- Покращує лежкість плодів при зберіганні та транспортуванні.

Байер КропСайєнс Ліц. АБ №216539; Р.П. А №00882

Довідки цілодобово: 8-800-500-18-80

(по Україні дзвінки безкоштовні).

www.zelenysvit.com

Bayer CropScience

Просто смачно

Добрий день, редакціє журналу ДСГ!

Хочу запропонувати кілька рецептів смачних і нескладних у приготуванні страв. Дуже сподіваюсь, що вони сподобаються читачам журналу.

Світлана Анатоліївна Пацук,
с. Сновське, Щорський район,
Чернігівська область.

Вафлі „Риб'ячі хвостики"

Треба мати: вафельні трубочки або конуси (купити готові).

Для фаршу: одну баночку будь-яких рибних консервів у маслі, одну склянку відвареного і промитого рису, дві цибулини середнього розміру, подрібнені й підсмажені на олії разом з натертою морквиною, одне яйце, борошно, молоко, сіль.

Вафельні конуси (або трубочки) начиняємо фаршем: консерви розім'яти виделкою, додати підготовлені рис, цибулю з морквою. Солимо та перчимо за смаком. Усе ретельно вимішуємо.

Готуємо кляр: яйце збити з сіллю, додати трохи борошна, перемішати, розбавити молоком, щоб тісто було як густа сметана. Конуси з фаршем стискуємо в долонях, надаємо їм форми риб'ячих хвостиків. Після цього занурюємо їх у кляр та смажимо на олії до золотистого кольору.

Шпроти заливні

Треба мати: одну банку шпротів, два кубики бульйону, пачечку желатину, воду, сіль.

Шпроти вийняти з консервних банок і викласти в глибокі тарілки. У трьох склянках води зварити два бульйонні кубики. Розчинити пачечку желатину у склянці холодної кип'яченої води та підігріти, щоб він повністю розчинився. Бульйон змішати з розчином желатину та олією з-під шпротів. Отриманою сумішшю залити шпроти і винести на холод, щоб застигли.

Подарунок „Нептуна"

Треба мати: 200 г крабових паличок, 100 г товчених білих сухарів, сухарі для паніровки, один жовток, одну чайну ложечку лимонного соку, сіль.

Крабові палички подрібнити, додати 100 г товчених білих сухарів, жовток та чайну ложечку лимонного соку. Все перемішати, посолити за смаком. З цієї маси сформувати невеликі кульки. Збити яйце. Кожну кульку обмокнути у збитому яйці, двічі обкачати у підсмажених товчених сухарях. Викласти кульки на деко й випікати в гарячій духовці 10–15 хв. до золотистого кольору.

Ліниві вареники

Треба мати: 500 г сиру, два яйця, 0,5 склянки цукру, дрібку солі.

Сир змішати з яйцями, додати цукор та сіль. Всипати борошно, вимішати, щоб тісто було не дуже круте. Розкачати ковбаскою й нарізати упоперек або під кутом. Вареники вкинути у киплячу підсолену воду. Після того, як вареники спливуть на поверхню, через пару хвилин їх треба виловити шумовкою і ще гарячими полити розтопленим вершковим маслом, аби не злипались.

Фаршировані бублики

Треба мати: 500 г бубликів, молоко, котлетний фарш, вершкове масло, твердий сир.

Бублики замочити на 30–40 хв. у молоці. Потім нафарширувати котлетним фаршем. Викласти на змащене вершковим маслом деко. Потертий твердий сир змішати з майонезом. Цю суміш викласти зверху на бублики й випікати в духовці до утворення золотистої шкоринки.

Піца-торт

Для тіста треба мати: 2 склянки борошна, 170 мл молока, 100 г олії, одну столову ложку розпушувача для тіста (або одну чайну ложечку соди, погашеної оцтом).

Для начинки треба мати: 500 г твердого сиру, цибулину, 200 г томатної пасти, 200 г копченостей, три варених яйця, 200 г грибів, помідор, зелень кропу.

Молоко й олію змішати, додати борошно й розпушувач. Замісити тісто. Форму для торта чи глибоку сковороду змастити олією. Дно і боки ємності вистелити тістом. Після того викладаємо начинку: 1-й шар – чверть кількості тертого сиру; 2-й шар – нарізана тонкими кружечками цибулина; 3-й шар – подрібнений кріп; 4-й шар – 100 г томатної пасти; 5-й шар – тоненькі шматочки копченостей; 6-й шар – чверть кількості тертого сиру: 7-й шар – подрібнені яйця; 8-й шар – підсмажені на олії гриби; 9-й шар – залишок томатної пасти; 10-й шар – залишок тертого сиру; 11-й шар – подрібнений помідор.

Зверху все посипаємо подрібненою зеленню. Торт-піцу накрити фольгою. Запікати в гарячій духовці 30–40 хв.

Торт "Калинонька"

Треба мати: 4 склянки борошна, 2 столові ложки вершкового масла, 2 столові ложки меду, одну склянку цукру, 2 яйця, 2 чайні ложечки горілки, 2 чайні ложечки соди, сіль – на кінчику ножа.

Для крему треба мати: 1 л сметани, 1,5 склянки цукру та 1 пакетик ванільного цукру.

Масло, мед і цукор, постійно помішуючи, довести до кипіння на помірному вогні. Додати горілку, сіль та соду. Коли маса почне дуже пінитись, зняти з вогню й дати трохи охолонути. З'єднати з яйцями та борошном. Вимісити м'яке тісто. Розділити на 4–5 частин, розкачати коржі та випікати їх на деці, змащеному маслом і посипаному борошном.

Крем готуємо так: сметану збиваємо з цукром і додаємо ванільний цукор.

Коли коржі охолонуть, їх треба змастити кремом. Торт прикрасити гроном червоної калини.

Смачного всім!

***

Шановна редакціє!

Я вирішив надіслати вам рецепти своїх улюблених страв. Мені 29 років, я ще неодружений, тому всі мої страви смачні, але легкі у приготуванні. Хоча вам пишуть здебільшого жінки, але я вирішив „ризикнути" і подарувати читачам свої рецепти.

Віталій Саміла,
с. Голя, Шаргородський район,
Вінницька область

Короп, запечений у фользі

Треба мати: одного середнього розміру коропа, 2–3 картоплини, один лимон, одну велику цибулину, головку часнику, шматочок сала, по одному пучечку зеленої петрушки та кропу, лавровий лист, сіль та перець – за смаком. Ну і, звичайно, фольгу для запікання.

Рибу чистимо, миємо, солимо та перчимо. Спочатку на фольгу викладаємо половину подрібненої зелені кропу та петрушки. На зелень викладаємо половину картоплі, моркви, цибулі, шматочків сала, кружечків лимона, горошку перцю, лаврових листочків. Зверху кладемо рибу, в черевце якої для аромату закладаємо кілька кілець цибулі та зубки часнику. Зверху на коропа викладаємо все у зворотному порядку: лавровий листочок, перець, кружечки лимона шматочки сала і т.д. Все це обережно замотуємо у кілька шарів фольги так, щоб сік, який виділиться під час запікання, не витікав назовні. Коропа у фользі кладемо на вугілля і печемо на одному боці 15 хвилин і на іншому – також 15 хвилин.

Якщо немає можливості запекти коропа на вугіллі, то можна це зробити у звичайній духовці. Спробуйте, дуже смачно!

Хічин

Треба мати: 500 г борошна, 250 г солоного домашнього сиру, 250 г картопляного пюре, сіль за смаком.

З борошна, води та солі замішуємо круте тісто, як на вареники. Картопляне пюре змішуємо з солоним сиром. Тісто розкачуємо на коржі завтовшки приблизно 0,5 см. На середину кожного коржа викладаємо начинку з сиру та картоплі. Краї коржа піднімаємо догори і защипуємо так, щоб вийшла куля. Обережно перевертаємо защипнутим боком донизу і обережно, аби не розпливлося, злегка розкачуємо паляницю. Печемо до готовності з обох боків на розігрітій сковороді без олії. Кожний хічин треба змастити вершковим маслом.

Вимагайте Конфідор® Максі в кожному магазині — захистить свій врожай!

Мільйони людей, які мають присадибну ділянку чи фермерське господарство, протягом останніх років переконалися, що найефективніший засіб захисту проти **колорадського жука** та інших шкідників картоплі, овочів та саду — препарат **Конфідор Максі**.

Віднині **Конфідор Максі** стало можливим використовувати і в закритому ґрунті при вирощуванні томатів та огірків для захисту від білокрилок, попелиць, трипсів та інших шкідників у теплицях. Обприскування рослин треба починати при появі первинних вогнищ шкідників, дотримуючись регламентів застосування пестицидів у закритому ґрунті.

Виробник препарату **Конфідор Максі** — це німецька компанія Байєр КропСаєнс, яка є лідером світового агрохімічного бізнесу та має найновітніші запатентовані технології виробництва та формуляції засобів захисту рослин.

В цій статті ми розповімо про унікальні властивості **Конфідору Максі** — властивості, яких не мають інші засоби захисту рослин і які роблять **Конфідор Максі** неперевершеним.

Справа в тому, що за несприятливих умов рослини потрапляють у стан стресу. Він може бути викликаний спекою, посухою, перепадом температур повітря та ґрунту, надто інтенсивним сонячним випромінюванням, нестачею кисню у прикореневій зоні, пригнічуючою дією гербіцидів, ушкодженням від шкідників та хвороб… З стресом треба боротися, інакше несприятливі фізіологічні зміни загрожуватимуть не тільки врожаю, а й самій життєздатності рослини. І рослина бореться. Реагуючи на стрес, вона починає виробляти речовини, які полегшують життєдіяльність, пристосовують її до стресових — небезпечних умов.

Байєр КропСайєнс Ліц. АБ №216539; Р.П. А № 00668

Щось подібне відбувається і серед людей. Коли ми відчуваємо стрес, організм швидко реагує збільшенням у крові рівня адреналіну. В стані стресу людина здатна на вчинки, неможливі за „нормальних" умов. Наприклад, пересунути на кілька метрів тягар, непідйомний для суперважкоатлета. Або перестрибнути прірву, яку не в змозі подолати майстер стрибків у довжину. Або не спати протягом кількох діб… Організм мобілізує всі свої резерви…

Рослина теж здатна опиратися несприятливим умовам. Тільки функцію „адреналіну" виконують речовини, структурно подібні до хлорникотинової кислоти (6-CNA).

Дивна річ, але саме хлорникотинова кислота утворюється під час перевтілення **Конфідору Максі** в рослині. Тобто, добре попрацювавши над шкідниками, препарат збільшує в рослині концентрацію антистресових речовин, підвищує її життєздатність і потенціал.

Внаслідок цього рослини отримують інтенсивне зелене забарвлення листя, рівномірно розвиваються, підвищують кількість та якість врожаю.

Цей ефект названо **„Stress Shild Inside™"**, що в довільному перекладі на українську — **«ПОВНИЙ ЗАХИСТ ВІД НЕБЕЗПЕК»** або **„Антистресовий"** ефект.

Після обприскування препаратом **Конфідор Максі** ефект **„Stress Shild Inside™"** діє приблизно 7-10 днів.

Але найпомітніший він після використання препарату методом зрошування — чи то краплинного, чи то звичайного поливу (наприклад, розсади овочів у теплицях).

Конфідор Максі — препарат системної дії, який здатен досить вільно рухатися рослиною знизу вгору. А рослина в свою чергу легко засвоює його з ґрунтового розчину через коріння. Системність препарату забезпечує також високу активність проти сисних шкідників, а ґрунтове внесення високоефективне проти ґрунтових шкідників (наприклад, дротяників).

За умов крапельного зрошування захисній дії **„Stress Shild Inside™"** підлягають всі частини рослини — від коріння до листя. Тому, стимулюючий ефект працює значно довше.

За умов 2-3 поливів він діє протягом всієї вегетації.

А інші препарати? Адже **Конфідор Максі** — не єдиний препарат групи неоникотиноїдів?

Так. Але інші препарати цієї групи не здатні утворювати хлорникотинову кислоту. І хоча вони мають інсектицидну дію, утворити **„Stress Shild Inside™"**, вони не здатні.

Ще один момент, на який хотілося б звернути увагу читачів. Тільки компанія Байєр КропСаєнс (Німеччина) володіє технологічним процесом синтезу діючої речовини, який забезпечує мінімальний вміст сторонніх домішок. Адже присутність навіть невеликих кількостей сторонніх речовин здатна заблокувати створення **„Stress Shild Inside™"**, не кажучи вже про здатність утворення рівномірного робочого розчину без осаду, безпеку для здоров'я людей та навколишнього середовища і гарантовану ефективність проти шкідників.

Тепер, щодо дозування: при обприскуванні картоплі та томатів норма витрати дорівнює 0,5 грамів на одну сотку, при обробці садів — 1 г на 14 л води на 4-6 дерев.

При внесенні шляхом зрошування доза має бути вища, враховуючи довгий шлях препарату з ґрунту до кінчиків листя. На одну сотку витрачається 1,5-3 г, залежно від біомаси рослин.

Ще один спосіб обробки розсади **Конфідором Максі**, який був випробуваний компанією «Уніфер», м. Каховка — замочування перед висаджуванням в 0,1% розчині препарату. Тривалість замочування розсади томатів 8-10 годин забезпечує захисний ефект проти колорадського жука та попелиць протягом 3-4 тижнів, 1 годину — 1,5 тижня.

Таким чином, Конфідор Максі — це унікальний засіб, який не тільки відмінно знищує шкідників, але й потужний стимулюючий засіб, який разом з „Stress Shild Inside™" допомагає рослинам перемогти несприятливі умови та забезпечити високий врожай.

ТМ «Зелений Світ» компанії Байєр гарантує якість своєї продукції, та радить усім купувати **Конфідор Максі** лише в заводській оригінальній упаковці, яку Ви можете побачити на рекламі препарату.

Вимагайте Конфідор Максі в кожному магазині — захистіть свій врожай!

www.zelenysvit.com

У номері:

„ДІМ, САД, ГОРОД"
виробничо-практичний журнал
№4, квітень, 2007 р.
Головний редактор
М. І. Халимоненко
Головний художник
Т. П. Колодницька
Заступники головного редактора
Б. К. Донгаш, І. Ф. Куштенко
Зав.відділами
А.М.Капітульська, О.В.Кисленко
Літературний редактор
М.П.Чернецька
Дизайн, верстка **Н.Х.Дець**
Комерційний директор
Г.А.Донець,
Реклама **В.В.Пацера,**
тел.: (044) 223-38-17
Оголошення **О.К.Шевченко**
E-mail:reclama@dimsadgorod.com
Розповсюдження, маркетинг
Т. І. Лазебник
тел.: 223-22-58
E-mail: lazebnik@dimsadgorod.com
www.dimsadgorod.com

Видання зареєстровано, серія КВ, № 3536 від 3.10.98
Підписано до друку 19.03.2007 р.
Загальний тираж 148 038 прим.
Ціна договірна.
Адреса редакції та видавця:
вул. Заболотного, 19, Київ-143, 03143.
Тел.: (044) 223-22-58, (044) 223-69-12,
факс/автомат: 223-22-59
E-mail: dsg@dimsadgorod.com
*При передруку та використанні тексту й ілюстрацій посилання на **„Дім, сад, город"** обов'язкове.*
Думки авторів і редакції не завжди збігаються.
Редакція не несе відповідальності за зміст рекламних оголошень.
Листування з читачами лише на сторінках журналу.
Комп'ютерний набір, верстку зроблено у редакції журналу «Дім, сад, город».
Надруковано у друкарні ТОВ «Новий друк».
м. Київ, вул. Магнітогорська, 1.
Тел.: (044) 559-73-19;
тел./факс: (044) 292-80-50.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

З 1 грудня 2006 р. редакція журналу знаходиться за новою адресою:
вул. Академіка Заболотного, 19, Київ, 03680, МСП–680
тел.: (044) 223-22-58, 223-69-12,
факс/автомат (044) 223-22-59.

Передплатні індекси комплектів журналів у складі:

«Дім, сад, город» + «Виноград. Вино» — **22430**.
«Дім, сад, город» + «Квіти України» — **22431**.
«Дім, сад, город» + «Яблунька» — **22432**.
«Дім, сад, город» + «Будьмо здорові» — **22433**.
«Дім, сад, город» + «Пасіка» — **22434**.
«Дім, сад, город» + «Бібліотека «Дім, сад, город» — **21869**.
«Дім, сад, город» + «Календар садівника і городника» — **90245**.

На перший сторінці обкладинки: фото Т.Донцової.

2

Індекс 74142

ISSN 1814-4357 Дім, сад, город. №4, 2007. 1–48 с. Ціна договірна